"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Užsie Vienpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 24 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 14 d. BERŽELIO (June), 1907 m. Metas XVI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

REVOLIUCIJA MASKOLIJOJ.

Apie prietikius Maskolijoj ir Rusimą dumos ateina vien prieštaraujančios žinios; iš tų prieštaraujančių žinių negalima žinoti, kas netolimoj ateityj gali Maskolijoj atsitikti.

Sulyg vienų žinių: demokratų partijai pasisekė dumoj sutverti stilankią randui daugumą iš deputatų, lenkų ir mahometonų. Bet demokratai, sutvėrimui tokios daugumos turėjo išsižadėti svarbiausių savo mierių — priverstino atėmimo žemės ir visuotino balsavimo, kadangi tiems mieriams nepritarė dešiniejie kairiejie gi, Londono kongrese atmetė tarybas su demokratais, atsisakė kame nors su jais eiti iš vien, kadangi dabar vienaitinis demokratų mieris — palaikyti vien dumą, saugoti ją nuo išvaikymo, nors ji ir nieko gero negalėtų nuveikti. Atsiekimui tokio mierio demokratams liko vien tartiesi su dešinėmsėms partijoms, kurios vienok ne pritaria svarbiausiems demokratų mieriams, dėl kurių žmonės ir rinko demokratus dumos atstovais — taigi dėl įvesto jų programan priverstino žemės atėmimo nuo turinčių jos per daug: caro, rando, vienuolynų ir nuo privatiškų savininkų turinčių žemės daugiau, negu gali apdirbti.

Jeigu ištikro panašus sutarimas demokratų padarytas su dešinėmsėms partijoms, tai reikia manyti, kad dėl to sutarimo, jeigu jie ir įgautų didesnį rando užsitikėjimą, kuris dabar demokratams neužsitiki, nužudys jie visai žmonių užsitikėjimą, o be tokio užsitikėjimo ir randui ne galės patarnauti: jie ne įstengs nė trumpam laikui nuraminti kraštą, neįstengs nė jį įstumti į normališkas vėžes. Ilgesnis dar veidmainiavimas, gaišinėjimas su randu gali saskubinti visuotiną neužganėdintų žmonių sukilimą, iš ko nė caras, nė jo tarnai ne sulauktų nėjokios naudos. Todėl reiktų manyti, kad randas, neturėdamas nė jokios naudos, ne nearzintų savę nė jokiais sutarimais su partija neturinčia, žudančia įtekmę terp žmonių. Juk randas ištikro bijosi ne kelių šimtų ne turinčių nė jokios spėkos dumos atstovų, bet vien už dumos stovinčių milijonų žmonių, rinkusių tuos dumos atstovus. Randas sušaukė antrąją dumą ne dėl to, kad jos atstovai išrodinėtų nedorus valdininkų pasielgimus, bet todėl, kad su dumos pagelba, neturinčiais didelės vertės nusilenkimais tikėjosi žmonis nuraminti. Žmonių vien, bet ne dumos bijosi caras ir jo tarnai ypač arčiau jo stovinti, terp toliau no jo stovinčių, net terp kariumenės oficierų, yra jau ne mažai pritariančių žmonėms.

Kad randui reikia žmonių bijotiesi, kad jiems nusibodo jau laukti ramiai geresnių laikų, rodo tą ir paskutinės žinios talpinamos užrubežių laikraščiuose; maskoliškiejie laikraščiai, nors cenzura ir panaikinta, ne gali visko atvirai rašyti, kadangi juos konfiskuoja valdžia.

Londono laikraštis "Telegraph", 10 d. berželio, patalpino gautą iš Maskolijos telegramą, iš kurios matyt, kad Maskolijoj vėl daug neramiau negu buvo pirma; viduriniai prietikiai genda. Laikraščio korespondentas sako: užmušystos atsitinka kas dieną; plėšimai yra paprastas užsiėmimas daugelio žmonių; padegimai yra išreiškimu neužganėdinimo. Pereitą sanvaitę užmušta 80 ypatų, o sužeista 78. Kaip kokiose gubernijose yra reguliariški teroristų pulkai, jie užsiima plėšimais ir užmušinėjimais. Užmušinėjimai stojosi amatu, užsiėmimu daugelio žmonių.

Duma ne gali to išnaikyti ir, turbut, neįstengs sanlygas viešpatystėj pagerinti. Iš paskutinių žinių galima manyti, kad dumoj ištikro kas ten pagedo, kad paskalas paleistas apie susitarimą demokratų su konservatyvais ne iš oro pagautas, kadangi visus svarbiausius žmonių naudai pakeltus užmanymus ten dabar greitai ir tai dideliu balsų daugumu pašarvoja. Štai dumos susirinkime 10 dieną berželio 260 balsų prieš 165 pasisekė pašarvoti sumanymą atleidimo politiškiems prasižengėliams tokiu budu, kad tas sumanymas likosi perduotas specijališkai komisijai, kuri turi jo vertę ištirti. Sumanymai gi komisijai perduoti joje buva arba su visu pašarvoti, arba ilgam laikui sulaikyti.

Duma, kurioj šarvojami visi svarbiausi žmonių naudai sumanymai, negali krašto nuraminti; žmonės gali be tokios dumos apsieiti, ji kaštuoja kelis milijonus rublių kas metai, o nieko gero kraštui suteikti negali. Jeigu duma mano vien pildyti rando reikalavimus, tai duma nereikalinga. Juk randas gali pildyti tą ką užsimano ir be dumos; jis juk ir pirma, kada duma jo pasielgimus peikė, elgėsi teip kaip norėjo, dumos geismų nepaisė. Turėdamas gi sau pritariančią, susidedančią didesnėj dalyj iš sau pritariančių atstovų dar mažiau paisys; žmonių reikalai kaip pirma randui ir carui ne rupėjo, dar mažiau rupės turint pritariančią dumą, kadangi ant tokios dumos galės suversti atsakymą ir už kvailiausius rando padavadijimus.

Pereitą sanvaitę Paryžiaus laikraščiai pagarsino žinią, buk Maskolijos ministerių pirmininkas Stolypin padavė carui savo rezignaciją, taigi jis nori pasitraukti nuo vietos. Nežinia tik, ar caras jo rezignaciją priėmė. Bet Stolypin iki šiol pildo ministerių pirmininko pereigas. Reikia todėl manyti, kad caras arba jo rezignacijos nepriėmė, arba kad Stolypin carui nieko panašaus nepadavė. Bet pasitraukus nuo vietos Stolypinui ir duma negalėtų užsilaikyti, kadangi duma ankštai surišta su Stolypinu.

10 d. berželio, kaip pagarsino maskoliškiejie laikraščiai, viename Peterburgo priemiestyj pavojingai pasišovė revoliucijonierius Černow. Jis buvo nužiurėtas, buk dalyvavo sukalbyj ant gyvasties caro ir ministerių pirmininko Stolypino.

Mieste, Lodz, Lenkijoj, traukiasi toliau užmušinėjimai. 10 d. berželio naktyj likosi užmuštas čia vienas policistas, du paslapti šnipai mirtinai sužeisti, pašautas ir vienas kareivis.

Dėl neraniumo mieste, fabrikų savininkai uždarinėjo dirbtuves. Uždarė Poznanskio medvilnės dirbtuves, kurių direktorius likosi nušautas. 3750 darbininkų atsirado be darbo.

JAPONIJA IR AMERIKA.

Draugiški prietikiai terp Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos ir Japonijos genda ir gali pagesti teip, kad ginklams atseis jų išrišimą pavesti. Amerikos randas jaučia pavojų, todėl stengiasi nesierzinti, ne įžeidinėti Japonijos, bet randas ne turi galės atskirų valstijų gyventojus padaryti prilankiais japoniečiams.

Labiausiai japoniečius suerzino Kalifornijos valdininkai, pirmiausiai išvydami japoniečių vaikus lankančius viešas mokyklas. Tą šiaip teip nutildžius, San Francisco baltparvių minios sumušė japoniečius ir išdaužė kelias japoniškas valgyklas. Ir po tam atsitikimui Washingtono valdžios stengėsi suerzintus japoniečius nuraminti, bet dabar jau neina teip lengvai, kaip pirmą kartą.

Japoniškiejie laikraščiai reikalauja ne tik perprašymo, bet ir atlyginimo japoniečiams už skriaudas ir tai jau ne Amerikos suduose, bet nuo rando, kadangi juk visų randų pareiga yra ginti kaip savo ukėsus teip ir kitų kraštų. Japoniški laikraščiai gazdina net pradėjimu karės, jeigu Japonija neapturės nuo Amerikos užganėdinimo. Teisybė, užsipuola ir stato didelius, įžeidžiančius Ameriką reikalavimus, japoniški opozicijos, ne rando laikraščiai, bet tie pats opozicijos laikraščiai labiausiai prisidėjo prie pradėjimo karės su Maskolija, jie karę suskubino.

Karė ateityj už valdymą ant Didžiojo Oceano terp Amerikos ir Japonijos turės užgimti; dabar, nustumusi Maskoliją, Japonija turi svarbiausiu priešu Ameriką. Klausymas tik ar dabar laikas karę pradėti? Ar Japonjia atsigriebė po paskutinei karei su Maskolija, ar jos kareiviškos pajiegos atsakančiai sudrutintos ir suorganizuotos? Nė Amerikoj nieks ne abejoja, kad Japonijos reguliariškoji armija daug skaitlingesnė ir gal geresnė už Amerikos samdytuosius kareivius, bet ne visada skaitlingesnėji armija mušiuose pergali. Antai ir Maskolija daugiau negu Japonija laikė po ginklu kareivių, bet jų tik dalį galėjo vienšėniu geležinkeliu nusiųsti ant mušio lauko; jeigu karė butų tikroj Maskolijoj vedama, Japoniųa, be abejonės, ją butų pralošusi.

Jeigu vienok Japonija butų pradėjusi karę, kada Siberijos geležinkelis nebuvo pabaigtas, butų ją laimėjusi su daug mažesniais kaštais.

Karė terp Amerikos ir Japonijos butų vedama ant jurių ne Japonijoj ir ne Amerikoj, nes į Japoniją neprisigriebtų amerikonai, o į Ameriką japoniečiai, bet Filipinus ir Hawai salas Amerikai nelengva but apginti, kadangi ten nėra nė atsakančių pajiegų, nė tvirtynių jų pasekmingam apgynimui.

Japonija drutina savo laivynę, kuri dabar daug drutesnė negu laike karės su Maskolija. Amerikos gi laivynė gal drutesnė, bet ji padalyta: drutesnėji dalis yra ant Atlantiko, o kur kas silpnesnė ant Pacifico. Kol Panamos kanalas ne padirbtas, atplaukimui laivų iš Atlantiko ant karės lauko reiktų poros mėnesių laiko. Japonija todėl dalimis galėtų išnaikyti Amerikos laivynę. Taigi, reikia manyti, kad Japonija nelauks, kol Amerika padirbs kanalą, bet karę pirma pradės. Karę gali todėl pagimdyti ir menkas atsitikimas.

Kad Japonija rengiasi į karę su Amerika, galima spręsti jau iš to, kad ji užmezgė draugiškus ryšius su visoms Euopos viešpatystėms, galinčioms jai stoti ant kelio, kaip antai: su Anglija, Prancuzija, net su sumušta Maskolija.

PRANCUZIJA.

Pritardami vyno augintojams, kuriems centrališkos valdžios negali, ar ne nori padėti, pradėjo streikuoti visi civiliškiejie vyno auginimo departamentuose urėdninkai. Sustreikavo miesto valdžios Narbonnoj, Florensac, Montpellier ir Perpingnan.

Streikuoja visi miestų ir kaimų viršininkai departamentuose: Aude, Herault ir Rytinių Pirenejų. Narbonnoj miesto viršininkas nuo rotušės nuėmė prancuziškąją veliavą ir jos vietoj išpliekė juodą, kaipo trauro ženklą; visose bažnyčiose skambėjo varpai. Viskas vienok atsibuvo ramiai, susirėmimų su kariumene niekur nebuvo, kadangi valdžios kareivių nesiuntė, nenorėdamas dar labiau žmonis erzinti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ LIETUVOS SOSTAPILIO.

(Locna korespondencija.)

Iš kaimo atvykusiam žmogui ir nežinančiam, kad Vilnius anuomet buvo garsingos ir galingos Lietuvos sostapilis — niekuomet jis tokiu šiandie nepasirodys. Lietuviškai kalbančių žmonių gatvėse nedaug sutiksi, nors, tiesą sakant, reikia pripažinti, kad pastaruoju laiku lietuvių Vilniuje atsirado daugiau, negu buvo, kuomet tautiškai - kulturiškas lietuvių gyvenimas čia koncentruotis pradėjo. Dar ir dabar, galima sakyti, ant pirštų suskaitytum šildus (iškaišas) su lietuviškais užrašais. Tačiaus, neveizdint į tokį lietuviškumo liudną padėjimą, Vilniuje spėjo ir stengė susitvertį keletas draugijų. Taip—šiandien turime čia šias lietuviškas draugijas: "Viln. Kanklės", "Vilniaus Lietuvių Savitarpinės Pašalpos", "Žiburėlis", Vilniaus Aušra". Reikia pasakyti, kad dalis minėtų draugijų sąnarių susideda iš provincijoje gyvenančių žmonių — dalis iš vietinių, bet visų draugijų valdybos turi savo buveinę Vilniuje.

Toksai draugijų augimas ir lietuviško gaivalo į jas besispietimas parodo šiokį - tokį politiškai visuomenišką atgyjančios tautos sąnarių supratimą. Neturint tvirtai suorganizuotų partijų, arbą ir turint jas, bet joms silpnoms beėsant, noroms-nenoroms visuomenė jungiasi prie draugijų, kurios, nors sulyg savo užduoties ir neprivalo buti partyviųėmis, tačiaus tokiomis esti. Pavyzdin galime paimti dvi draugiji: "Vilniaus Kankles"ir"Vilniaus Lietuvių savitarpinės pašelpos" draugiją. Čia, nors to partyvinio darbo aiškiai nematyti ir nors jis sistematiškai nėra vedamas, tačiaus jis apsireiškia iš tų draugijų sąnarių sąstatos. Taip, "Vilniaus Kanklėse", dramos - muzikos ir dainos draugijoje, susispietęs demokratiškai - progresyvinis gaivalas, neišskiriant jokių partijų. Prie "Vilniaus Liet. Savit. Pašelp." — susirinko taip-pat progresyvinis gaivalas iš politikos atžvilgio, bet iš tautiško atžvilgio — taip čia vadinami "šovinistai". Ir ant tautiškumo pamato, kuris yra visaip suprantamas ir visokiomis priemonėmis gyveniman įvykdomas, kįlą nemalonys kartais susirėmimai. Reikia čia paaiškinti, kad prie "Vil. Kanklių" susispietusi yra didesnė musų inteligentijos dalis, o prie "Sav. Paš." draug. yra gana dikčiai pusinteligentų, kurie tai ir ardo ir kliudo, patįs mažai dirbdami, kitiems dirbti norintiems, darbą trukdo. Tokie daugiau - menkiau yra, taip vadinamų "savitarpiečių" prietikiai su "kankliečiais". Nors pastaruoju laiku dikčiai buvo nemalonių atsitikimų, tačiaus galima pasidžiaugti, kad ateityje tie nesutikimai ir barnįs išnyks ir tarpe lietuvių įsigyvęs, taip reikalinga visuomeniškame darbe, sutartis ir harmonija.

Dabar pakalbėsiu apie "Vilniaus Kankles".

"Vilniaus Kanklės" įsikurė 10 dieną lapkričio, 1905 metais. Užduotis ir tikslas minėtas draugijos: buti pradžia, pamatu ilgainiui įsikursiančio lietuvių teatro Vilniuje. Matant ir regint tokį svarų ir didį draugijos uždavinį, reikia paklausti tos draugijos sumanytojų: ar yra ir ar galima bent netolimoje ateityje tikėties jiegų, kurios, iš draugijos vieną kartą į mėnesį rengiančios teatrą, galėtų sutverti lietuvių dramos ir muzikos panteoną? Be abejo toksai klausymas, draugiją betaisant, turėjo kilti ir turėjo buti svarstomas. Ant laimės, jau tuomet nereikėjo didelio galvasukčio ir smegenų džiovinimo, nes Vilnius pažinojo Miką Petrauskį, dar esantį Peterburgo konservatorijos mokinį. Jis, tai galima sakyti, ir buvo ta jiega, iš kurios lietuvių muzika ir daina daugelio ateityje tikėjosi ir, ačiu likimui, besitikėdama, neapsivylė. Ilgainiui, tuo tarpu beturint tik M. Petrauskį, J. Naujalį, pasirodė, kad jau ne tokie męs beduoliai esame muzikoje ir dainoje. Štai netikėtai atsiranda K. Čiurlianis, tapytojas - dailininkas ir muzikas, J. Falatt-Kelpša.... Taigi, iš muzikos atžvilgio, muzikos draugija pilnai, kupinai aprupinta. Lieka atviras dar lietuvių dramos klausymas. Bet ir čia, iš pradžių kaip ir kitos tautos, naudodamiesi svetimais veikalais, ilgainiui prieiname prie originalinių dalykų. Ir pasirodo, kad musų mintis, musų dvasios vaisiai auga ir auga ir turtina tautą, tik reikia, kad gyvas ant popieros žodis dar gyvesniu taptų nuo scenos iš artisto lupų.

Jiegų ir medžiagos netruksta .... Kogi gali dabar mums trukti? .... Pinigų, pinigų ir ....pinigų! Pusantro meto "Vilniaus Kanklių" gyvavimas ir veikimas parodė, kad neveizdint į publikos lankymąsį į lietuvių vakarus, neveizdint į besistengimą kuopigiausia apsieiti — vakarai duodavo labai mažą pelną, kartais nuostolius. Bet atminus, kad tokia draugija turi užlaikyti butą ir nemažą butą, bet didoką, kur galėtų choras ir 60 - 80 žmonių lengvai sutilpti ir daryti repeticijas, reikia kambario artistams — vaidintojams, daryti repeticijas; reikia kambario draugijos kanceliarijai ir butaforijai sukrauti, reikia užlaikyti chorvedis ir sargas .... atsiminus tuos visus draugijos reikalus, nieko stebėtino nėra, jeigu draugija į metus suvartoja trįs tukstančius rublių, pati uždirbdama pustrečio — o penkis šimtus reikia skolinti. Taip daugiau-menkiau išrodo piniginis draugijos stovis. Sąnarių draugija turi apie du šimtu, bet prie tokio menko sąnario mokesnio (1 rublis), iš jų ne daug pelno. Tiesa, dar lieka aukos, bet ir jų ne daug. O juk draugiją su tokiais plačiais ir rimtais tikslais reikėtų palaikyti ir stengtis, kad ji nenupultų, bet kad nuolatos augtų ir augdama, neštų naudą tautai ir jos kulturai.

Prie "Vilniaus Kanklių" yra įsteigti du fondai: "teatrališkiems ir muzikališkiems veikalams leisti" ir "Vilniaus Kanklių skrajojančiai artistų trupai." Kaip pirmas, taip ir antras fondas turi ne mažą vertę musų gyvenimė. Taip maža turint scenai tinkančių veikalų, reikėjo kam-nors pasirupinti, kad tokie veikalai greičiau atsirastų ir butų atspauzdinti. Tą darbą pasiėmė ant savęs "Vilniaus Kanklės", besitikėdamos, kad visuomenė plačiai pritars tokiam sumanymui. Tačiaus apsiriko. Surinko iš viso 298 rub. ir ant to pasibaigė. Iš tų pinigų nupirko už 200 rub. muzikos dalykus ir už 70 rub. dramą "Dumblynė" ir ant to pasibaigė. Iš surinktų pinigų liko 28 rub., su kuriais nieko pradėti negalima. Ir tie veikalai ligšiandien guli rankraščiuose. "Dumblynė" rankraščiuose apėjo kuone visas musų scenas, visur turėdama didelį pasisekimą ir nuolatos girdėti reikalavimai tos dramos knygynuose, tačiaus, trukstant pinigų, Valdyba negali to veikalo išleisti.

Antras "Skrajojančios artistų trupos" fondas taip-pat menkutis — 260 rub. Su tokiais pinigais kuone jokio darbo pradėti negalima. Trupa turėtų susidėti iš 10 ar 12 žmonių, o juk su 260 rub. toli nenuvažiuosi ir daug nenuveiksi. Ir dėl pinigiško trukumo tasai, didžiai reikalingas, darbas stovi nepradėtas. Dėl tos priežasties kaimai nemato teatro, nesulaukia gyvo žodžio. Du vakaru draugijos surengtu praėjusią vasarą Jonavoje ir Šventėnuose parodė, kad žmonės už kelių mylių nepatingėjo atvažiuoti ir galų gale negavo bilietų. Tie du vakarai parodė mums, kaip yra reikalingas teatro menas kaime, bet prie geriausių norų nieko nuveiktį negalima. O gaila, labai gaila! ... Dėl vien pinigų trukumo prisieina atmesti toks naudingas iš visų atžvilgių darbas....

Vilnietis.

NAUJA PARAPIJA.

Naumiesčio pav., Suv. rėdybos, Dobrovalės valsčiaus, kaimas Lekėčių yra tarpe rando girios, yra ten medinė bažnytėlė.

Gyventojai to kaimo ir kitų aplinkui ėsančių, pirmiau prigulėjo prie Zapyškio parapijos. Gyventojai viso galo parapijos daug nukentėjo, ne sykį ligoniai be išpažinties ir gimę kudikiai be krikšto mirė, kadangi buvo į parapijos bažnyčią 14 — 15 viorstų. Labiausiai kentėjo beturčiai, pavasaryj išsiliejus Nemunui.

50 metų atgal to pakraščio parapijonai kreipėsi į dvasišką ir svietišką valdžią, išrodinėjo savo, skriaudas, meldė kunigo Lekėčių bažnytėlei, bet meldimai likosi be pasekmių.

1901 metuose trįs ukininkai nuvažiavo į Seinus prie vyskupo a. a. Antano Baranaucko prašyti kunigo minėtai bažnytėlei. Vyskupas pripažino parapijonams tiesą ir žadėjo duoti kunigą, tik liepė kreiptiesi į svietišką valdžią, kad tą dalyką užtvirtintų. —

Ukininkai siuntė prašymus, pradėdami nuo pavieto viršininko paeilium iki paties caro ir carienės.

Ant galo ir svietiškoji valdžia atskyrė ir užtvirtino naują Lekėčių parapiją. 9 d. spalių pereitų metų, Seinų vyskupystės administracija atsiuntė kleboną kunigą Justiną Staugaitį, jauną. darbštų.

Ukininkai Lekėčių aplinkinių džiaugiasi, turėdami arti bažnytėlę, bet jie priėmė labai sunkų jungą. Žeme čia daugiausiai pieskynai, daugelis ukininkų ne turtingi, o išlaidų parapijoj daugybė.

Pereitą žiemą vežėme medžius išbudavojimui naujos klebonijos kunigui, o paskui toliau, jei Dievas padės, tai gal ir išbudavosime bažnyčią.

Musų bažnytėlė yra prie pats rando girios, valdžia, mums meldžiant, apie 4 margus žemės pridėjo kapinėms ir rinkai.

Skruzdė.

IŠ ZAPYŠKIO.

Naumiesčio apskr.

Dabravalės valsč. vaitas Felius Bajanauckas, tarp kitko, valdo valsčiaus banką, kuriame yra apie 17,000 rub.; tuos pinigus jis skolina už 8%. Kurie jam nieko neduoda: ar tai javų, ar tai šiaip kokių daiktų—jis tokiems neskolina pinigų.

1905 m. (dienos nepamenu) tapo sudegintos visos valsčiaus knygos ir raštai, ėjo paskalos, kad tai "cicilikų" darbas. Bet ilgainiui viskas išėjo aikštėn. Visų pirmiausiai, atvažiavę į valsčių valstiečiai Guogai, matė vaitą maišantį popieras su pagaliu, kad visos sudėgtų. Bet kas įdomiausia — iš banko neliko nė vienos knygos! Kiek truksta banke pinigų — nesužinojau, bet komisorius sakė, kad apie 2,142 rub. Bijodamas atsakymo už tą judošišką darbą, gaudžio 16 d. sušaukė sueigą, kur kalbėjo apie blogus valdžios darbus, apie reikalingumą naujos tvarkos ir t.t., surašė nutarimą labai priešingą valdžiai ir apskundė 4 valstiečius, ant kurių ir puolė visa kaltė už jo "nuodėmes". Užsiundė ant tų žmonių kazokus, visus juos suėmė, kankino kalėjime, pas vieną iš jų, S. Urbaitį, kazokai per kratą pavogė 500 rublių, pas Ant. Rinkevičių žiedą už 7 rub. Negana to, skundė valdžiai prakilniausius valsčiaus vyrus, kuriuos grudo kalėjiman, o namuose verkė pačios ir vaikai ir keikė vaitą Bajanaucką!

Nukentėjusiejie padavė ant vaito skundą; neužilgio atvažiavo Naumiesčio apskr. viršininkas ištirti tą dalyką, visus pasirašiusius ant skundo sukišo į tamsiąją, ypač labai baudė Rinkevičių, nes jo ranka buvo rašytas skundas; palaikę kalėjime iki vakarui, gazdinimais ir meiliais žodžiais privertė valstiečius atsisakyti nuo to skundo, o valsčiuj sušaukti vaito šalininkai su ašaromis kalbėjo viršininkui, kad vaitas geras, o tie vyrai "buntaučikai". Tarp vaito šalininkų atsižymėjo P. Puida, kuris, net atsiklaupęs, prisiekė, kad vaitas esąs nieko nekaltas.

28 d. sausio, 1907 m. atvažiavo kamisorius tyrinėti apie žuvusius iš banko pinigus, bet pabaliavojąs pas vaitą dvi dieni, sueigai pasakė, kad kaltininko nėra. Kai kurie šaukė, kad tie pinigai vaito kišenėj, bet kamisorius neklausė ir liepė dapildyt tą sumą iš permokėtų pinigų, ir tai da, girdi, "loska", nes norėjo liept dėt nuo margo. Seniai jau šį vaitą valstiečiai norėjo prašalinti, bet sunku su juom kovot, nes valdžia jį prilaiko, duoda jam visokius palengvinimus, o valstiečius tik skriaudžia. Pvz. neturėdamas jokių tiesų, nes savo ukę yra užrašęs savo sėbrui, net reikalingų 6 margų neturi, — dalyvavo rinkimuose į dumą.

Dabravaliečiai! Gegužės m. š. m. bus vaito rinkimai, nežiurėkite ant jo degtinės ir alaus ir visokių papirkimų, atsikratykite nuo jo; tik atsiminkite, kiek nuo jo esatę nukentėję, atsiminkite visas ašaras motinų, pačių ir vaikelių ir nerinkite jo, o išsirinkite gerą vyrą. Neklausykit nė valdžios, kuri jį mums peršia. Užteks mums jo!

Skruzdė.

IŠ DIDŽIOSIOS PANEMUNĖS

Zarasų apskr.

Kovo mėn. atėjo iš Papiškių beprotis vaikinas, kurs ėjo sau nežinia ką murmėdamas. Sargybiniai, pamatę nepažįstamą žmogų, tuoj puolėsi prie jo, bet vaikino stipraus buta ir jis, nutrenkęs sargybinius griovin — ėjo sau toliau.

Tuomet sargybiniai, tartum žvėrįs, kraujo žmogaus ištroškę, puolėsi ant to vaikino ir pradėjo kardais kapoti. Sukruvintą beprotį įmetė kalėjiman, bet ant rytojaus, patyrę, kad beprotis, paleido.

Laike mušimo to nelaimingo vaikino, arti buvęs krautuvninkas, pribėgęs prie sargybinių, meldė ne mušt jį, sakė, kad jis beprotis, bet sargybiniai ir jį pradėjo pliekti ir taipogi baisiai sukruvino. Krautuvninkas nežada skųstis, nes vistiek, pas mus teisybės nerasi!

Musų klebonas, I. Senkauckas, didžiai su žmonėmis nesutinka ir paskutiniu laiku pradėjo labai keistai elgtis. Prieš velykas subatos rytą norėjo šaudymą panaikinti, puskui ėjo apie bažnyčią tik sykį vietoj trijų; žmonės norėjo eit dar du kartu, bet klebonas įbėgo bažnyčion, monstrancija švytuodamas. Žmonės, nežinodami ką tai reiškia tas viskas, spėja, kad jis vienas iš marijavitų, kuriuos neseniai šv. Tėvas iškeikęs, pertat bijosi, kad ir ant mus parapijos nepultų prakeikimas.

I. Plačinlapis.

IŠ SUBAČIAUS.

Ukmergės apskr.

"Liet. Ukininko" No. 4 buvo rašyta, kaip pristavas Bairašeyskij, rinkdamas mokesčius Tilgalių ir Žilinškių sodžiose, nekaltai prilupę rinkikus Ant. Morkuną ir Ant. Janušką. Sužinojęs, kad jo gerus darbus viešai apskelbė laikraštis, pristavas pasikvietė pas save tuos žmones, kuriuos jis pats su šargybiniais mušė nagaikomis, ir ėmė klausinėti, kas juos lupo. Šie tiesiai jam į akis atrėžė: "gi pats ponas mušiai su sargybiniais; ponas pirmas pradėjai, o kad sargybiniams liepiai mušt, tai jie ir mušė".

Mat pristavas norėjo, kad primuštiejie pasisakytų ne nuo pristavo gavę mušti, tik nuo sargybinių, o tada jis galėsiąs korespondentą (žinios padavėją) teisman patraukti už "neteisingą" ant jo užpuldinėjimą.

Štai kokia dabar biauri pas mus tvarka! Pats muša, pats ir tardo. Panašus tardymai turėtų buti pavesti tam tikriems žmonėms, kad ne patįs mušikai tą darytų. Bet visgi nenusisekė pristavui numazgot savo suteptų rankų.

Eseras.

IŠ BALANDŽIU.

Raseinių apskr.

Mus sodžiuje gyvena 23 ukininkai, visi mažažemiai, iš kurių tik vienas turi 14 deset., o šiaip turi vis po 7, 4, 3 deset. ir mažiau. Gyvena sodžiuje kartu, maž-daug susipratę, seniai jau nelenkia galvos prieš guzikuotą valdininką, bet paskutiniame laike jau ant tiek suprato savo tiesas, kad net pradėjo reikalauti, kad dvarininkai nenaikintų miškų, kad nevežtų jų užsienin, bet matydami, kad tas reikalavimas nieko negelbsti, stvėrėsi už darbo. 1905m., su pagelba dar kelių aplinkinių sodžių, užgynė pirkliui kirsti ir skarbavą mišką.

Bet tuoj atvyko iš Eržvilkio įsprauninkas su buriu dragunų ir patrankomis. Vienas išgama, Dž. Pr., išdavė valdžiai kaimynus, labiausiai užsiėmusius tuo dalyku, ir teko, balandiečiams nagaikų Bet visgi mus žmonės nelabai nusimena, ir laiks į laiką bendrai išsirašinėdami laikraščių, bendrai skaito, kruvon susirinkę. Kad ir kiti apielinkės sodžiai sektų mus

takais, tai apšvietimas sparčiais žingsniais platintųsi po visą Lietuvą. Ant. Balius.

IŠ BIRŽIU.

Panev. apskr.

Musų miestelyj darbuojasi dvi atžagareiviškos partijos: "partija "tikrųjų rusų" ir partija "tikrųjų katalikų".

Nors pirmoji nėr skaitlinga, bet priglaudžiama čionykštės biurokratijos, ana gali tapti spėka, su katra reiks visuomenei rokuotis. Vadovas ir globėjas tų juodašimčių yr musų vietinis notarijušas Bielogorskyj. Budamas užveizdėtoju arbatnamio, jis išrašinėja žmonėms pasiskaityt tiktai juodašimtiškus laikraščius kaip: "Zėmlia", "Rossija","Novoje Vremia" ir dalinėja tas gazietas net veltui. Lietuviško laikraščio — nė vieno. Ano darbas turėjo savo pasekmes: 29 kovo, turgaus dienoje, juodašimčiai buvo pasirengę padirbti demonstraciją, dainuodami savo hymną, bet drąsuoliams susirinkus, anie buvo išjuokti ir išvaikyti. Jauzdamies persilpni esą, anie renka tuotarpu sau šalininkus. Nebe priežasties eina kalbos žydų tarpe apie rengiamas žudynes.

Antra partija "tikrųjų katalikų"; ją galima tikriau pavadinti "juodašimtiška", nes ana savo pažiuromis nė kiek nesiskiria nuo "tikrųjų rusų". Prie tos partijos priguli kuo ne visi sulenkėją miestelėnai - katalikai. Jie skaito Jelenskio "Rola" ir "Narod", "Nedėldieno Skaitymą" ir "Saltinį", stengia tuos laikraščius platinti valstiečių tarpe, budami didžiausiais priešais pirmeiviškų laikraščių. Taip-pat kaip "tikriejie rusai", anie žiuri į kitas tautas ir tikėjimus iš augšto, su paniekinimu ir neapykanta.

Paskutiniai rinkimai patvirtino tą, ką pasakiau apie "tikruosius katalikus": nenorėdami apsunkint savo katalikiškos sąžinės, anie nepadavė savo balso už liberališką kandidatą žydą daktarą Merą, kaip butų išpuolę, bet anie balsavo už "gerą" kataliką, lenką-dvarponį Montvilą iš Traškunų. Tai matot, kokius apginėjus savo reikalų renka sau biržiečiai?

Kiškis iš Pagirės.

IŠ UŽSPALIU.

Ukm. apskr.

Kuomet pernai visur po Lietuvą daužė monopolius, buvo jis ir pas mus sudaužytas — tuomet Devoinių kaimo mokintojas stačiatikis T. Rutkauckas, norėdamas pasipelnyti, ėmė naktimis ir dienomis degtinę pardavinėti. Dieną pardavinėjo jo pati, o nakčia jis pats ir tą darydavo labai keistu budu. Pats budamas kurčias, eidamas gulti klėtin, prisirišdavo prie kojos virvę; norintiejie gauti degtinės, turėdavo truktelt virvę, tuomet jis, atsikėlęs,duodavo degtinės. Vietiniai vaikinai, iš to labai pasipiktinę, vieną naktį labai smarkiai pradėjo traukti už virvės, ištraukė iš lovos, prisitraukė prie lango, bet virvė truko, kojos jo pasiliko užsikabinę už lango, taip jį ir paliko, prisakydami liautis degtinę pardavinėt. Nuo to laiko mokintojas liovėsi degtinę pardavinėjąs.

Nekaustytas.

IŠ DUSETO.

Ežerėnų apskr.

Laike turgų, bunančių čia seredomis, žmonės suveža daug grudų ir šiaip visokių daiktų. Pas mus yra paprotys skaldyti žemę, pertai yra pas mus dvi dalys perkančių grudus, o trečia dalis parduodančių. Seniau budavo koks turtingesnis ukininkas supirkdavo grudus ir išveždavo kur toliau parduoti, pertai tuomet grudai ir budavo braugus. Dabar nuo Kalėdų bėdinesni žmonės susitarė nebeduot išvežt grudų; keletą kartų žydai pirkliai bandė išvežt grudus, bet žmonės maišus supiaustė ir grudus išpylė.

Žmonės vėl aimanuoja, kad neužilgio neturėsią kuo kurinti ir net viralą išsivirti. Yra pas mus giraitė taip apie 40 valakų ir 3 šilai; malkų užtektų visiems, kad tik į užrubežį negabentų, o jau tos girelės mažai kas ir liekti. Žmonės kalba, kad jei nebusią kokios tvarkos nuo dumos, tai pasielgsią taip, kaip pasielgė su grudais.

Pabadytas.

(Iš "L. U.")

IŠ JUŽINTU.

Ežerėnų apskr.

Dvarininkas p. Vaisanas, turintis du dvaru ir du dideliu mišku, seniaus pardavinėjo žmonėms po sklypelį, o pernai vasarą parsamdė darbininkus kirst malkas, o sukirstas malkas pardavė žydui, kurs sugabeno jas prie Šventosios upės ir rengėsi gabent į Prusus. O šią žiemą pardavė net 15 valakų tos girios. Žmonės nežino nė ką bedaryti, kad ponai dvarininkai naikina taip girias ir skubinasi išvežt užsienin. Neužilgio visa šalis liks be girių. Ar tik nesulauks dvarininkai,taip elgdamiesi, to, ką sulaukė baronai Latvijoj ir Rusijos dvarponiai? Jei nebus jokios pagalbos nuo dumos, tai žmonės keta ilgiau nelaukti ir pradėti savotiškai malšinti p. p. dvarininkus, kurie per laikraščius garsinasi esą tėvynės geradėjais, o pasirodo išgamos, atimdami nuo Lietuvos brangiausią jos turtą!

Akstinas,

DUMA IR LIETUVOS AUTONOMIJA.

"Lietuvos Ukininke", num. 18, yra trumpas pranešimas apie buvusį lietuvių inteligentų susirinkimą, kuris tarp kitko nutaręs, kad lietuviai atstovai įneštų Dumon Lietuvos autonomijos projektą. Gaila, kad šis nutarimas liko apskelbtas be platesnių paaiškinimų ir motyvų.

Įnešimas autonomijos projekto Dumon turėtų but rimtai apsvarstytas ne tik susirinkimuos, bet ir spaudoje. Su įnešimu Lietuvos autonomijos projekto yra surištas ne tik sustatymas paties autonomijos projekto, bet ir klausymas apie tai, kokią atras tas projektas dirvą pačioj Dumoj ir Lietuvos žmonių tarpe.

Pirmiausia reikia prisipažinti, kad męs ikišiol dar nėsame rimtai išaiškinę sau Lietuvos autonomijos klausymo. Neaiškumas to klausymo atsiliepia ant žmonių peticijose.

Ribos autonomiškosios Lietuvos ne visų vienaip suprantamos. Socijaldemokratai, kalbėdami apie autonomiškąją Lietuvą, nėra apsistoję ant kokių nors ribų. Vienoj vietoj jie prie autonomiškosios Lietuvos priskiria Vilniaus general - gubernatorystę ir Suvalkų gubern., kitoj Vilniaus, Kauno ir Suvalkų gubernijas, trečioj vietoj nurodo plotą vien lietuvių apgyventą. Liet. demokratai nurodo lietuvių apgyventą plotą ir priduria, kad galėsią prisidėti prie autonomiškosios Lietuvos ir tie kaimynai, kurie norėsią, taigi per tai ribos autonomiškosios Lietuvos lieka visai neaiškios, neapribotos, nes nežinia, kas norės prisidėti, ir jei norės kas, tai ar tik tie gyventojai, ką prider prie Vilniaus general - gubernatorystės, ar ir kitų Baltrusijos gubernijų, kaip va: Vitebsko, Minsko, Mohilevo. Bet ir pats atskyrimas Suvalkų gub. nuo Lenkijos yra ne vienaip suprantamas. Vieni sako, kad Suvalkų gub. turinti but priskirta prie Didžiosios Lietuvos, kiti gi sako, kad tai nesą galimu padaryt dėlei įvairumo įstatų ir gyventojų tiesų.

Jei męs peržiurėsime peticijas, siunčiamas iš Lietuvos, tai pamatysime, kad Lietuvos autonomijos reikalauja vien Kauno, ypač gi Suvalkų gub. valstiečiai. Nė Vilniaus, nė Gardino gub. valstiečiai, kiek aš žinau, Lietuvos autonomijos nereikalauja.Tą-pat galima pasakyti ir apie atstovus: Lietuvos autonomijos reikalauja tik Suvalkų ir Kauno gub. atstovai, kitų gi gub. atstovai yra priešingi Lietuvos autonomijai. Be to, ne visi atstovai - lietuviai laiko autonomijos klausymą: antai Kauno gubern. atstovai laiko už svarbiausią reikalą kovą už visos valstybės laisvę ir kovą su kapitalizmu, todėl jiems ir išrodo artimesni rusai socijaldemokratai, kurie yra priešingi autonomijai, negu lietuviai — Suvalkų gub. atstovai.

Kas gi gali atsitikti, įnešus Lietuviams atstovams Lietuvos autonomijos projektą Dumon?

Jei Lietuvos autonomijos ribos apimtų Vilniaus, Gardino gb., tai pirmiausiai pasipriešintų lietuvių atstovų sumanymui atstovai Vilniaus ir Gardino gub., paskui lenkų ratas, bijodamas atsiskyrimo nuo Lenkijos Suvalkų gub., pasipriešintų taipgi laisvės partijos frakcija, socijaldemokratai, nekalbant jau apie dešiniuosius; Lietuvos autonomijos projektą galėtų prilaikyt tik neskaitlingi socijalistai - revoliucijonieriai, dalis darbo žmonių kuopos (trudovikai), ukrainiečių ir kitų tautų atstovai, išskyrus, žinoma, lenkus; bet jų neužtektų, kad išeitų dauguma balsų. Beto reikia atsiminti visotinąjį atstovų palinkimą kovoti tuo tarpu prieš biurokratiją už bendrasias laisves.

Bet kiti gal pasakyti: nėr ką mums galvoti, kaip priims musų projektą duma; mums svarbu, kad to reikalauja Lietuvos žmonės, ir to mums turi pakakti.

Berods, per didįjį Lietuvos susivažiavimą, pabaigoj 1905m., buvo reikalauta Lietuvos automijos, kuri apimtų gyventojus lietuvius ir tuos kaimynus, kurie norės prie lietuvių prisidėti; to pat reikalauja ir dabar tuli valstiečiai Kauno ir Suvalkų gub. Bet.... kas kita yra reikalaut, o kas kita už tuos reikalavimus kovoti. Ak męs gerai žinome iš savo ir kitų tautų praeities, kad gali turėt pasisekimą tik tokie reikalavimai, kurie yra stipriai žmonių remiami ir atjaučiami, ir kuomet jų neišpildymas gali žmones sukelti prieš valdžią ir sudrumsti paprastąjį gyvenimo bėgį.

Ar gi toks jau dabar butų žmonių upas, kad atmetimas Dumoje Lietuvos autonomijos galėtų sukelti žmones prieš valdžią? Sunku apie tai tvirtai spręsti, bet reikia didei apie tai abejoti: reikia tik atsiminti, kaip silpnai kovojama dabar už tautiškąją mokyklą, už valsčių ir parapijų savyvaldą, už kalbos tiesas; kiti valsčiai yra nepakakinti, kad raštinėn įvedamos 2 kalbos ir dėlei to pasididina išlaidos. Kas gi bus, kuomet išeis aikštėn, kad įvedimas Lietuvon autonomijos yra surištas su pasididinimu valsčių išlaidų, ypač jei autonomijos tiesos bus siauros ir seimo veikimas suvaržytas?! O jei męs negalime pasitikėti ant žmonių paspėrties, tai autonomijos įgyti negalima nė per Dumą, nė be Dumos.

Įnešimas autonomijos Dumon galėtų turėt vertybę, kaipo agitacijos, žmonių sužadinimo, įrankis, bet ir tai tik tuomet, jei tas projektas butų rimtai apdirbtas, jei galima butų tvirtai nurodyti autonomiškosios Lietuvos ribos ir jei tą autonomiją remtų nurodytųjų gubernijų atstovai ir patįs žmonės.

Kadangi dabar tokių sąlygų nėr, kadangi tarp Lietuvos gubernijų silpni yra ryšiai ne tik tautiškai-kulturiški, bet ir administratyviški, todėl ir įnešimas Dumon Lietuvos autonomijos projekto man išrodo žingsniu nepraktišku, per ankstybu. J.

(Iš "L. U.")

IŠ AMERIKOS.

NEVALIA LAIKYTI SALIUNU ARTI UNIVERSITETO.

Madison, Wis. Čianykštis teisdarių butas užgyrė naujas tiesas, sulyg kurių ne valia uždėti saliuno arčiau universiteto kaip ¾ mylios.

VAIKAI NUSIŽUDĖ.

Cleveland, O. Iš gailesčio dėl motinos mirties nusinuodino čia dvi mergaitės: 11 metų Margareta Curtis ir jos 10 metų sesuo. Užtiko jas dar gyvas kelnorėj, pašaukė daktarą, bet jis nejstengė jau nuo mirties išgelbėti.

DARBININKU MUŠTYNĖS.

New York. 4 d. berželio čia buvo smarkus mušis 200 streikuojančių laivų iškrovėjų su streiklaužiais ir jiems pagelbon atėjusiais policistais. Streikieriai vienok likosi išvaikyti; vieną reikėjo gabenti ligonbutin.

DEL MILIJONIERIU GODUMO DAUG ŽMONIU ŽUVA.

Niekur gal kitur tiek ant geležinkelių nelaimių neatsitinka kaip Amerikoj; daugelį nelaimių gimdo negerai padirbtos plieninės šėnys. Šėnis dirba čia plieninis trustas, bet jos padirbtos iš negeros medegos, greitai skyla ir lužta. Trustas, dėl didelių muitų ant kitų kraštų išdirbimų, neturėdamas konkurentų, besistengdamas vien kuo daugiausiai pelnyti,apie žmonių gyvastį visai nesirupina. Kitiems kraštams trustas suteikia geresnes šėnis, nes kitur medega viešos naudos įtaisoms geriau kontroliuojama ir negerą ten ne imtų. Amerikoj, nesant gerų, geležinkeliai turi imti negeras, kurios lužta ir skyla ir gimdo trukių iššokimus.

MĖSA AMERIKOJ.

Susijungę į vieną ryšį, Amerikos skerdyklų savininkai pakėlė mėsos kainas po 3c. ant svaro. Iš to nauda vien skerdyklų savininkams, bet ne gyvulių augintojams, kurie teipjau didžturčių išnaudojami, kaip ir mėsą perkanti. Tuom tarpu skerdyklų savininkai parduoda žmonėms ne sveiką mėsą, geresnę siunčia į užrubežius, kur valgio produktai geriau prižiurimi. New Yorko sveikatos kamisorius ištyrė chemiškai mėsą 154 blekinių ir rado jose, apart borines rugšties ir kitokių chemiškų ir nesveikų inedegų, su mėsa sumaišytus šerius, gyslas, odą, o mėsos likai mažai, užtai daug nuodingų medegų. Taigi už brangius pinigus didžturčiai žmonėms duoda nuodingą maistą.

NAUJA GARLAIVIU LINIJA.

Neužilgio anglijonai parengs naują garlaivių liniją; tos linijos garlaiviai bėgios terp San Francisco ir Australijos; pradės jie bėgioti nuo 1 d. pjutės.

ALADIN GRIŽTA NAMON.

New York. Pagarsėjęs pirmutinėj dumoj maskolių kaimiečių atstovas Aladin grįžta iš Amerikos į Europą ir stengsis išsidirbti daleidimą grįžti į Maskoliją. Jis čia atkako perstatyti amerikonams tikrą Maskolijos padėjimą ir pertikrinti bankininkus ne skolinti Maskolijos randui pinigų.

STORULĖ.

Louisville, Ky. Pasimirė čia pereitą sanvaitę 62 metų negrė Martha Johnson. Ji buvo, turbut, sunkiausia žmogysta ant viso žemės paviršiaus: ji svėrė 511 svarų. Jos duktė teipgi nelengva: ji sveria 375 svarus.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIU.

Hickory, Pa. Netoli nuo čia susimušė du trukiai. Prie to du kalnakasiai likosi užmušti, o 11 pasažierių tapo sužeitų.

Gary, Ind. Netoli nuo čia, pereitos sanvaitės seredoj, užbėgęs ant viadukto, trukis įlužo ir nupuolė žemyn. Prie to pražuvo tulas geležinkelio darbininkų skaitlius, o penki tapo pavojingai apkulti.

GAISRAS.

Willson City, N. D. Siautė čia didelis gairas, kuris išnaikino 15 krautuvių.

Tacoma, Wash. Sudegė čia Dunsey Timber Co. lentų piovykla. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 250000 dol.

EXPLIOZIJOS.

Reddick, Ill. Viename gelezinkelio vagone expliodavo gabenama gazolina. Expliozijos 3 ypatos likosi užmuštos.

VĖTROS.

Pietiniuose kraštuose Indianos, Illinojaus, teipgi šiauriniame Texase pereitos subatos dieną siautė baisios vėtros, laike kurių apie 100 ypatų likosi užmuštų. Vėtros išgriovė daug triobų, daugiausiai nuostolių pridirbo Saint Louise.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Austen, W. Va.** Darbai eina čia labai gerai; truksta darbininkų kasyklose, todėl ir iš kitur atkeliavę gali darbą gaut. Kaip kur dirba ir šventoms dienoms. Yra čia ir keletas lietuvių.

Mike Shmidt,
Box 21,
Austen, W. Va.

¶ **Akron, Ohio.** Darbai eina neblogiausiai; iš kitur pribuvusiam darbas nesunku gauti. Yra čia visokių fabrikų: foundrų, boileršapių, mašinšapių, o daugiausiai rober šapių. Pigiausia mokestis — $1.60 iki $3.00 ant dienos. Lietuvių yra šeptynios familijos ir keli pavieni; tautiškas susipratimas mažas. Laikraščius skaito 3 — 4. Juozas Muliolis.

¶ **Kansas City, Kans.** Darbai eina čia gerai, bosai net kartais ant gatvių gaudo darbininkus. Algos vidutiniškos.

¶ **Green Ridge, Ill.** Čianykščiose kastynėse dirba mažai, todėl tegul čia darbininkai ne keliauja darbo ieškodami. Iš kitur pribuvę ne gali geriau dirbančiose kastynėse gauti darbo.

¶ **Morrisdale, Pa.** Slattonvilles kasyklose darbininkai streikuoja ir nėra vilties, kad streikai greitai pasibaigtų. Streikuoja darbininkai ir East Brady kasyklose, bet yra viltis, kad čia streikai neužilgio pasibaigs. Rainseytowne streikai kalnakasių pasibaigė.

¶ **Indianopolis, Ind.** Kalnakasių organizacijos viršininkai surengė streikus visose kasyklose Indianos štete.

¶ **Canonsburg, Pa.** Dirbtuvės Pittsburg Casket Co. likosi uždarytos ir per tai 100 darbininkų atsirado be darbo.

¶ **Patterson, N. J.** Streikuoja darbininkai American Locomotive Works ir Rogerso dirbtuvėse; streikuoja jau 2700 darbininkų.

¶ **Cleveland, O.** Streikuoja čia mašinistai. Reikalauja 8 val. darbo dienos ir 10% didesnių algų.

¶ **Butte, Mont.** Streikuoja čia aptiekų pagelbininkai. Jie reikalauja po 125 dol. ant mėnesio.

¶ **Birmingham, Ala.** Tarnaujanti ant čianykščių gatvinių karų atšaukė streiką, kadangi neturi vilties jį laimėti, nes karų kompanija gavo pakaktinai streiklaužių.

¶ **Terre Haute, Ind.** Čianykščiai kalnakasiai susitaikė su kasyklų savininkais, todėl streikas, kurs buvo nutartas, ir jame butų turėję dalyvauti 5000 anglikasių, likosi atšauktas. Abidvi pusės nusilenkė.

¶ **Salt Lake City, Utah.** Streikuoja čia cigarų dirbėjai ir per tai visas dirbtuves atsiėjo uždaryti. Darbininkai reikalauja po 1 dol. daugiau už padirbimą tukstančio cigarų.

¶ **Kansas City, Mo.** Kansaso farmeriai šiems metams reikalaus mažiausiai 20,000 darbininkų nuvalymui laukų.

¶ **Whitney, Pa.** Darbai eina čia vidutiniškai ir algos neblogos.

¶ **Toronto, Canada.** Mašinistai 38 dirbtuvių nutarė streikuoti iškovojimui 9 val. darbo dienos. 17 dirbtuvių mašinistų reikalavimą išpildė.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ CHICAGO, ILL.

2 d. berželio, Freiheit Turner Salėje, South Halsted st. 4 kuopa L. S. S. A. parengė susirinkimą. 2:30 po pietų atidarė susirinkimą, A. Zimontas paaiškino jo mierį ir perstatė kalbėtoją,A. Jasinskį, nuo lenkų socijalistų partijos. Jasinski kalbėjo lenkiškai apie solidariškumą darbininkų, primindamas dabartinę revoliuciją Maskolijoj, kur darbininkai visų tautų eina iš vieno, idant įgyti lygias tiesas su visais žmonėmis. Priminė šios šalies darbininkų blogą padėjimą, kad ir čia darbininkai priversti kovoti už geresnį buvį: darbininkų visur vienodi reikalai, nežiurint tautos, todėl turi savo reikalus ginti kruvoj.

P. Grigaitis, atstovas L. S. D. P., perstatė revoliucijos bėgį Lietuvoj ir visoj Rusijoj. Revoliucija ta yra, bet žmonės dabar ne tiek atjaučia kaip metai atgal ir nėra tokio entuzijazmo kaip pernai: ne lanko susirinkimų, ne šelpia revoliucijos. Dabar nėra tokių susirėmimų su kariumene kaip pirma, kur ne kur nudeda žiauresnį valdžios tarną. Tas liudija, kad revoliucija yra. Priminė apie pirmosios dumos darbus, kad duma buvo tai vieta agitacijų. Kalbėdamas apie antrąją dumą, pasakė, kad duma ne gali įvykdyti geresnio surėdymo, nes dumos užgirtų reikalavimų valdžia neužtvirtina; duma turi vien progą kritikuoti valdžios darbus; bet žmonės kelia revoliuciją. Klysta tie, kurie mano, kad nuvertus carą, viskas gerai bus. Revoliucija turi dvi pusi — politišką ir ekonomišką. Nuversti carą ne reiškia, kad įvyks iš sykio gera rėda. Gali patekti valdžia į buržuazijos rankas; darbininkai vėl turės kelti revoliuciją. Privedė Stolypino žodžius po pasikėsinimo ant jo gyvasties, kad gali užmušt vieną valdžios tarną, geresnį ar blogesnį, bet valdžios įdėjos neužmuš. Valdžios idėja — tai statyti kalėjimus ir kartuves žmonėms. Valdžia nori numalšinti revoliuciją ugne ir kardu. Taktiškai aiškino, kad revoliucijonieriai rengias į ginkluotą sukilimą: gabenimas ginklų iš užrubežių tai geriausiai liudija. Rusijos despotiška valdžia trukdo progresą pasaulyje: iškovojimas laisvės Rusijoj,reiškia iškovojimą jos visame pasaulyje, — todėl priderystė darbininkų šelpti revoliuciją. Laike kolektos padainavo "Marsielietę" 4 kuopos draugai.

S. Laukiutė dekliamavo: "Dieną darbu, prakaituoju".

J. Varkala perstatė biografiją P. Grigaičio, kuris buvo pasmerktas mirtin, tik pasidėkavojant aplinkybėms, galėjo ištrukti iš budelių rankų. Aiškino teipgi reikalą šelpti "revoliuciją".

S. Laukiutė dėkliamavo eilės: "Ateis laikai, jau nebetoli".

Grigaitis antrą kartą kalbėjo apie judėjimą Lietuvoj, nurodė, kad socijaldemokratų partija turi didesnę įtekmę ant žmonių negu krikščionių dem. ir demokratų partija. Tą liudija išrinkimas atstovų į antrąją dumą: iš 7 atstovų iš Lietuvos išrinkti 5 socijaldemokratai. Prilygino krikščionių dem. partiją prie juodašimčių, nes jie išduoda socijaldemokratus į policijos rankas; aiškino ir demokratų atžagareiviškumą.

Toliaus aiškino, jog ukininkai nėra revoliucijonieriais, nes jie turi buržuaziškas pažiuras, jie žiuri kaip įgyti didesnį turtą, kaip palengvinti sau gyvenimą; juos suriša jų menkas turtas, jie labiaus bijosi valdžios. Įvykdinant naują rėdą, prasidės kruvina kova darbininkų su kapitalo atstovais. Užduotis proletarų yra eiti iš vien visų tautų darbininkams iškovojimui sau lygių tiesų. Pavadino silpnos dvasios ir smulkiausios buržuazijos atstovais tuos, kurie rupinasi vien tautos reikalais, darbininkų reikalus palieka šalyj.

Aukų surinkta 35 dol.

Kalbos ir dekliamacijos žmonėms patiko, ką liudijo ramus jų užsilaikymas ir triukšmingi rankų plojimai.

P. Galskis, Sekr. 4-tos kp.

IŠ CHICAGO, ILL.

Šiaurinėj dalyj miesto yra ne mažai lietuvių, susitvėrus lietuviškai parapijai,skaitlius jų pradėjo daugintis, draugystės tvertis. Yra lietuvių Giesmininkų - Dramatiška dr-stė, užsidėjusi 1905 m. Jos mieris yra — savitarpinis apšvietimas. Nors ji silpnai materijališkai stovi, bet įsteigė knygyną; knygyne yra keliolikas mokslišką turinio knygų ir laikraščiai: "Šaltinis" ir "Lietuvos Ukininkas"; "Žvaigždė", "Katalikas" ir "Lietuva".

Draugystė ne įstengia prenumeruoti visų laikraščių išeinančių Amerikoje, reikalinga pašelpa lietuviškos visuomenės, ypač toj dalyje miesto gyvenanti lietuviai turėtų atkreipti atydą ant naujai užsidėjusios draugystės ir šelpti ją prigulint į ją. Knygoms ir laikraščiais galės naudotiesi ne vien sąnariai, bet ir pašaliniai; knygynas bus atidarytas: ketvergais, utarninkais ir subatoms, nuo 7-tos val. iki 10 val. vakare Šv. Mykolo Archaniuolo bažnytinėj salėj.

Sąnarys Dram. Dr-stės.

IŠ DE KALB, ILL.

28 d. gegužio, čianykščiose drato dirbtuvėse likosi užmuštas Dominikas Pranevičia. Palaidotas su mišioms. Velionis turėjo 38 metus. Paliko pačią, penkių metų sunų ir seną motiną. Prigulėjo į Šv. Petro ir Povylo Dr-stę. Paėjo iš Kauno gubernijos, Šiaulių pavieto.

J. Tar.

IŠ SO. BOSTONO, MASS.

Lietuvių čia yra apie 3000 ypatų. Viskas čia ėjo gerai, kol kun. Žilinskas buvo klebonu. Dabar atkako kun. Jakštis ir viskas sugedo. Nėra tos nedėlios, kad nekeiktų parapijonų už ėjimą ant prakalbų, skaitymą necenzuruotų kunigo raštų. Parapijonai girdi vien velnius, gyvulius ir kitokius gražius, nepritinkančius apšviestam žmogui žodžius.

Turime čia 3 tautiškas ir 2 bažnytines draugystes, kurių mieris šelpti sąnarius ligoje. Viena tautiškoji draugystė turi Šv. Kazimiero vardą ir priguli prie S. L. A. Draugystė ir S. L. A. musų kunigui nepatinka; jis užsimanė Šventojo vardo nešiojančią draugystę sugrąžinti Rymo bažnyčiai. Proga atsitiko gera. Mat visos S. L. A. kuopos rinko delegatus seiman ir 43 kuopa nenorėjo pasiliki užpakalyj, nutarė teipgi seiman siųsti delegatą. Bet tas nepatiko keliems kunigo tarnams, kurie pradėjo vesti priešingą agitaciją. Kaip čia eina kalbos, tai kunigas žadėjo net atlyginimą už atitraukimą tos draugystės nuo S. L. A. ir prisegimą jos prie Miluko S. R. K. L. A.

Ypač smarkiai agitavo 4 vyrai. Jie sušaukė extra mitingą, kuris buvo labai triukšmingas, be mažo ne kilo muštynės. Kitą vakarą buvo jau policistai, reporteriai ir advokatas. Susirinkime užėjo škėjo kaip žydo karčiamoj. galo pasirodė 22 sąnarių sk kurie manė prirašyti dra prie S. R. K. L. A., jie turėjo ja draugystės čarterį ir kitus dokumentus; išrinko sau kitą komitetą; prie senojo liko 300 sąnarių. Ta didesnėji pusė barė atsiskyrėlius už ardymą tvarkos ir paglemžimą dokumentų. Dabar užvesta prova. Tokiu budu gerai kunigo tarnų surengtas plianas nuėjo ant niekų.

Kunigas visgi nesnaudė. Prikalbėjo viršininkus moterių draugystės užpirkti už $10. mišias; žadėjo pamokslą pasakyti, bet prašė, kad sanarės, baltai apsirėdžiusios, poroms eitų gatvėms. Nors buvo priešingų, bet užmanymas tapo priimtas. Bet pasirodžius kritikai laikraščiuose, tulos sąnarės atsisakė paraduoti ant gatvių kaip varomi skerdyklon gyvuliai. Kunigas užpyko ir baltai apsirėdžiusių ne leido į bažnyčią, liepė eiti namon ir ištirti, kokia sanarė rašo į laikraščius ir kas juos skaito. Ilgai galvas laužė, bet ant galo nužiurėjo A. Baranauckiutę ir ją išbraukė iš draugystės. Tuom tarpu yra tai dora mergina; ji ir tą draugystę sutvėrė; bet mat tamsus protas vis piktu užmoka savo geradėjams. Minėtos moterų draugystės sąnarės priguli ir į S. L. A., pinigų draugystė turi apie 300 dol. Reikia manyti, kad ją nepasiseks įvaryti į Miluko tinklą.

Per pamokslus musų kunigas liepia klausyti bosų, dirbti karštai, nestreikuoti, ponams niekada nesipriešinti.

Terp čianykščių lietuvių mažai yra apšviestų ir norinčių apsišvietsti, daugumas girtuoklystėse paskendę. Amatininkų lietuvių čia mažai.

Vergas.

IŠ CAMBRIDGEPORT, MASS.

Lietuvių čia yra diktas burelis, bet terp jų, kaip visur, yra visokių: vieni stengiasi apsišviesti, pažinti savo skriaudikus, kiti dar tikisi malonių nuo milaširdingo caro, todėl jį garbina, noriai glaustusi net čia Amerikoj po sparnu dvigalvio erelio.

2 d. berželio buvo čia parengtos prakalbos; parengė jas L. S. S. A. kuopa. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Kalbėtojai buvo: Antonov, ką tik iš Maskolijos pribuvęs; S. Gilius iš Lynn, Mass. Žukas ir L. Grikštas iš Bostono.

Antonov aiškino dabartinį Maskolijos padėjimą; kalbėjo apie dumą ir jos darbų pasekmes; apie baduolius ir pulkus neturinčių darbo žmonių; apie valdžios biaurius su žmonėms pasielgimus. Žukas, savo kalboje nurodinėjo laisvę žodžio ir spaudos šiėje šalyje; aiškino, jog socijalistai ne kovoja su tikėjimu, bet kovoja prieš kiekvieną prispaudimą. Gilius privedė savo kalboj daug faktų išrodančių neteisybes šiądieninės tvarkos. Pradėjus kalbėti Grikštai, tuli vyrai pradėjo eiti iš salės, bet tiems išėjus, buvo salėj geresnė tvarka.

Pirm aukų rinkimo buvo paaiškinta, kad iš tų pinigų bus užmokėtos prakalbų parengimo išlaidos, o atlikę eis sušelpimui revoliucijos Lietuvoj. Dvi merginos perėjo per salę ir surinko $5.76. Iš to negalima buvo nė išlaidų uždengti. Antrą kartą buvo prašyta, kiek kas išgali, aukauti revoliucijai. Sudėjo 7 dol. Pinigai bus pasiųsti "Kovos" redakcijon revoliucijos reikalams.

Publika užsilaikė ramiai, bet buvo girdėt ir gyrimas ir pasigailėjimas caro ir kunigėlių dėl kokio ten jų įžeidimo.

S. Gricius.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

2 d. berželio buvo čia paprastas sajungos (ar L.S.S.A.? Rd.) susirinkimas. Užsimokėjus sąnariams mokestį, buvo diskusijos. Pirmsėdis užmanė pasikviest Bulotą (? Red.), kuris dabar Clevelande. Sąnariai priėmė įnešimą ir apsiėmė apmokėti kelionės kaštus. Po diskusijų, padainavę revoliucijines dainas, pradėjome skirstytis, bet atsirado čia nepažystamas, kuris, kaip sakęs, atvažiavo iš Pennsylvanijos ir norys sutverti S. L. R. K. A. kuopą. Skaitė kunigų apdirbtą konstituciją, peikė Šliuptarnius ir jų Susivienyjimą, nors, kaip pats prisipažino, Šliupo visai nepažįsta. Ja kalba vienok liko be pasekmių, kunigų agentas, nieko nepešęs, turėjo išeiti iš salės. Mat Rochester'o lietuviai jau ne telp kvalli, kad juos jeib kunigo agentas

...vo tinklą pagauti ir bro-
...lais įstengtų supiudy-

Rochesteriętis.

IŠ CHELTENHAM, PA.

Yra čia burelis lietuvių. Teisybė, su svarbiais darbais ant taukos dirvos pasigirti ne galime, bet dedame nors aukas tautiškiems reikalams.

12 d. gegužio, ant krikštynų pas Joną Lašiuną susirinko burelis lietuvių. Kalbėdami apie visokius reikalus, užsimaneme krikštynas pažymėti kokiu nors geru darbu. Užmanyta buvo sudėti kiek aukų tautiškiems reikalams. Susirinkę tam pritarė ir sudėjo iš viso $16.- (aukautojų vardai ir jų aukos pagarsintos kitoj vietoj. Rd.). Pinigus tuos siunčiame "Lietuvos" redakcijon. Padaliname juos sekančiai: $10.60 Lietuvos demokratų partijai ir 6 dol. sušelpimui politiškųjų prasižengėlių.

Cheltenhamiškis.

ŽODIS I KATALIKIŠKA VISUOMENE.

Męs, New Haven'o lietuviai - katalikai jau nuo seniai geidžiame sutverti savo mieste lietuvišką parapiją, pastatyti bažnyčią ir turėti savo kunigą. Šitame mieste, aplamai skaitant, lietuvių yra apie 500, visi beveik Rymo - katalikai. Tas lietuvių burelis butų pakaktinas užlaikymui kunigo ir pastatymui šiokios tokios bažnyčaitės. Lenkų, o ypač vokiečių katalikų šiame mieste bus ne daugiau, tačiaus jie turi savo kunigą, bažnyčią, mokyklėles ir savas svetaines.

Dėlei šio praeitą rudenį buvome sušaukę visuomenišką susirinkimą, ant kurio buvo pakviesta iš kitų miestų poras kalbėtojų geresniam išaiškinimui pakelto reikalo.

Kun. Žebrys, kaip ir kiti katalikiški kunigai, prie kurių męs šiame dalyke kreipėmėsi, patvirtino, jog parapiją įkurti ir bažnyčią pastatyti esą galima ir lengva, reikia tik vienybės ir gero noro; reikia 100 ar 200 vyrų susirašyti, išrinkti atsakančius vyrus ir pasiųsti prie vyskupo kunigo prašyti. Atvažiuos kunigas, sutvers parapiją, išbudavos bažnyčią ir viskas gerai....

Teip - tai - teip, butų gal ir gerai, tik kaž̌in kam, męs tikime tad ne žmonėms. Štai pirm kelių metų vietiniai lenkai užsimanė sutverti lenkišką parapiją, bažnyčią statyt, lenką kunigą turėti. Jie kreipėsi prie vyskupo, idant tasai jiems duotų lenką kunigą jų dvasiškiems reikalams aprupinti. Vyskupas ir davė. Atvažiavo kunigas nėra misijonierius; sakėsi esąs vyskupo pasiųstas čia statyti lenkams bažnyčią ir parapiją sutverti; paskui vėl jis išvažiuosęs kitur - kur darbuoties. Kvietė žmonės prisidėti ir padėti jam pasišventimu ir skatiku atlikti vyskupo uždėtą užduotį. Žmonės džiaugėsi, kalbėjo: "Štai koks geras vyskupas! Kokį gerą kunigą mums bažnyčiai išstatyti davė! Koks geras, koks malonus ir švelnus kunigėlis!"....

Tikrai, pradžioj tas kunigėlis buvo ir malonus ir švelnus, vienu žodžiu, tikrai geras kunigas. Su parapijonais apsieidavo maloniai ir švelniai; nebuvo brangininkas; kiek kas davė, už viską dėkavojo. Algos sau pasiprašė tik 800 dol. metams, sakydamas: "aš esmi misijonierius, papratęs mažumu pasiganėdinti, pakaks man to"...

Bet, kada žmonės pastatė bažnyčią, kunigui stovėti puikius rumus, mokyklą vaikams ir svetainę; kada bažnyčia tapo vyskupui užrašyta, o kleboniją, mokyklėlę ir svetainę gerasis kunigėlis sau užsirašė — tada maloniausias kunigėlis visai kitaip užgiedojo.

Poto jis pareikalavo padidinimo sau algos iki 1,600 dol. metams, nors už mišias, krikštus, jungtuves ir kitas bažnytines apeigas lupo, kiek benorėjo. Žmonės atsisakė padidinti jam algą ir išreiškė savo neužganėdinimą. Kunigas vieną šventadienį, po tokio žmonių pasipriešinimo, drutiai juos iškeikęs ir kvailiais išvadinęs, pustebusiems pranešė: "Kvailiai, jųs norite kunigą valdyti! Ne jųs kunigą valdysite, bet jus kunigas! Jeigu jųs man algos tiek nemokėsite, aš uždarysiu bažnyčią; bažnyčia ne jųsų — vyskupo (!!); o aš, kaip gyvenęs, gyvensiu, nes klebonija, mokykla ir svetainė teipgi ne jųsų, bet mano"....

— Kunigo - klebono viskas. Žmonėms, toms bitelėms, sunešusioms tą teip vadinamą bažnytinį turtą — nieko. Kunigas su bažnyčia, su bažnytiniais turtais, ką nori, tą gali daryti. Ne gana to: jis gali parapijonus priversti jam algos mokėti tiek, kiek jis panorės! Lyginai kunigas gali, ir turi tiesą, už bažnytines apeigas imti tiek, kiek nori. Galų gale, kunigas su pagelba policijos net gali išvyti iš bažnyčios žmones, šaudyti juos ir į kalėjimus sukišti. Faktų yra gana. Amerikos lietuviai-katalikai dar nepamiršo panašių atsitikimų katalikiškose bažnyčiose: Chicagoj, Philadelphijoj ir kituose Amerikos miestuose.

Męs katalikai stebiamėsi ir negalime suprasti, kodėl šioj gadynėje musų katalikiškiejie kunigai iš visų atžvilgių, doriškai ir apsišvietime — teip žemai nupuolė? Musų katalikiškoj dvasiškijoj nebeliko doros, teisybės, krikščioniškos drąsos, pasišventimo, na, ir pasigailėjimo artymo. Musų dvasiškija labiaus tarnauja ponams ir turčiams, ir jų turtams, negu Dievui ir jo vaikams.

Teip stojosi dėlto, kad musų dvasiškija pasisavino katalikiškos visuomenės turtą, taigi bažnyčių turtą, per tai stojosi turtinga ir galinga, sutvėrė atskirą draugiją kunigų, gerai organizuota. Ta kunigiška luoma turi savas įstaigas, kuriose auklėjama jaunuomenė, papildymui savo luomos.

Auklėjimas tenai mažai visuomenei naudos duoda. Pirma klierikas tenai dresiruojamas, mokinamas, tokios disciplynos, kad mokėtų gerai nešti mantelį ant abiejų pečių: kad mokėtų ponui (karaliui) patikti ir žmonėms įtikti. Augštas mokslas klierikams neteikiamas, nes kam jis kunigui reikalingas? Jeigu kunigėlis mokės įtikti karaliams ir ponams, jam nebereikia bijotis atsitolinimo žmonių; karaliai ir ponai ir kitokios galybės privers tamsuolius klausyti savo dvasiško piemens, privers jį gerbti ir be jokių priestaravimų duotis vilneles kirpti.

Toks tai dvasiškose įstaigose auklėjimas. Kitoniškas jis negali buti, jeigu auklėtojai nesirokuoja su visuomenės norais, su visuomenės nuomonėmis. Katalikiškoji draugija neturi nė teisės pareikalauti, idant katalikiškose dvasiškose įstaigose butų įvestos atmainos, naudingos auklėtiniams, naudingos visuomenei. Tą atlieka viena dvasiškija be katalikiškos draugijos, visai pamiršdama tą tiesą — žmonių valia, paties Dievo valia — kuri turėtų buti ant visų bažnyčių durių aukso literomis užrašyta. — Musų dvasiškija vien daboja, kad tose įstaigose nebutų nieko tokio, kas butų negeistinu mųsų gadynės galiunams; ji mano, buk vieni tik tie galiunai, tie kraujageriai žmonijos, tegali palaikyti jos galybę, stiprybę ir viešpatavimą ant žmonijos.

Bet mųsų katalikiškoji dvasiškija klysta! Štai šiandien, jeigu Rymo popiežiai butų visos pasaulės katalikiškos visuomenės renkami, jiems nebereiktų bijotis demonstrantų užpuolimo, arba nužeminimo ir nereiktų diplomatizuoti, pataikauti, gerintiesi visokiems carams ir karaliams, kad jie savo galybe neleistų visokiems visuomenės išmetoms skriausti jų.—

Visoj pasaulėj katalikų skaitoma apie 300 milijonų, taigi beveik 1/ dalis visų žemę apgyvenančių žmonių. Tokia milžiniška minia įstengtų užlaikyti, apginti savo dvasišką karalių.

Rymo popiežiui nebereikėtų nė sėbrauti, nė politikuoti, nė gerintiesi carams, karaliams ir kitiems galiunams, kuriuos visi vadiname skriaudėjais žmonijos. Jam taptų sugrąžinta galybė, kokią turėjo pirmųjų krikščionijos amžių popiežiai.

Senovėje popiežių galybė rėmesi ant žmonių fanatizmo, tamsumo ir kardo. Šiuose laikuose popiežių galybė besilaiko ant carų ir karalių galybės — o dvasiškosios galybės kaip ir nėra.

Bet dar gali buti! Prieš ją lenktusi carai ir karaliai ir kiti galiunai, jeigu popiežių galybė remtus ant visos pasaulės R. — katalikų vienybės!

Tokia vienybė įvyks katalikiškoje visuomenėje tada, kada R.-katalikiškoj bažnyčioj bus įvestos reformos, kada: popiežiai, vyskupai, klebonai ir paprasti kunigėliai bus katalikiškos visuomenės renkami, bet ne iš augšto **skir**iami, kaip dabar, po įtekme visokių ponų ir valdonų.

Tuomi liktų panaikinta visokia kunigų savastis, butų atmintos iš dvasiškijos bažnyčios ir bažnytiniai turtai. Vyskupai ir klebonai ne turėtų tiesos sakyti: "ši bažnyčia mano — ne jusų; ši klebonija, parapijos namai, žeme — ne jusų. Pats per savę pranyktų ir tas, teip vadinamas, kunigiškas sektantizmas; kunigai taptų sugrąžinti žmonėms; jie žmonėms tarnautų ir žmonių, ypač darbo žmonių, labiausiai skriaudžiamųjų, reikalais rupintusi. Tada kunigai butų žmonėms, bet ne žmonės kunigams!

Šis klausymaas yra socijališkai - bažnytinis klausymas — klausymas labai svarbus ne vien katalikiškajai visuomenei, bet ir visai žmonijai. Nuo gero išrišimo šio klausymo daug priklauso išrišimas ir kitų, teip vadinamų, socijališkai - politiškų klausymų, išrišimui ir įvykdymui gyveniman kurių daug kraujo, ašarų ir prakaito pralieta ir vargo padėta ir vis beveik bergždžiai.

Jeigu socijališkųjų - politiškųjų klausymų išrišimas daug priguli nuo gero socijališkai - bažnytinio klausimo išrišimo — tad musų, katalikiškosios draugijos ne vien pareiga, bet priedermė, tverties darbo ir pradėti rišti šį teip svarbų socijališkai - bažnytinį klausimą!

Joks klausimas nesiduoda vienu sykių išrišti; joks užmanymas nedaromas iš viršaus, bet iš apačios ir tai iš lėto, rimtai, su apmąstimu. Lyginai ir bažnytinės reformos negali buti pravestos iš viršaus keno-nors, bet iš apačios — pačių žmonių.

Štai nuo šios valandos mes, Amerikos lietuviai-katalikai, pradėkime darbą, pradėkime rišti minėtąjį klausimą — iš apačios, nors nuo parapijinio-bažnytinio klausimo. Šį klausimą po pirmo pasistengkime išrišti viešai per laikraščius; lyginai tverkime draugijas ar sąjungas, kurių uždavinys butų, moksliškai ištyrus socijališkai - bažnytinį klausimą, agituoti, platinti nuomones, kad įvykdinti gyveniman reikia šių reformų R.-katalikiškoj bažnyčioj.

Jeigu butų nors viena panaši draugija, ji daug - daug pagelbėtų New Haven'o lietuviams, jų užmanytame darbe. Kadangi dar nėra tokios draugijos, ėsame priversti kreipties į katalikiškąją visuomenę, idant ji teiktųsi mums suteikti reikalingas žinias, atsakančius nurodymus — kaip tas padaryti, kad susitvėrus parapijai, galima butų turėti savą bažnyčią, vyskupui neprigulinčią,— savą kunigą, kuris butų musų pačių parapijonų-katalikų pasiskirtas, tik vyskupo pašvęstas ir patvirtintas.

Apie tą daug buvo musų tarpe kalbėta: vieni tvirtina, kad teip negalima bus padaryti, kiti aiškino, jog reikalinga mums stengties teip padaryti. Vienas musų draugų paaiškino ir patarė parapiją tverti ant pamato draugijinio, lyginai kaip yra tveriamos labdariškosios draugijos.

Visuotinas susirinkimas to draugo įnešimą priėmė, išrinko komitetą iš 6 vyrų, kuriam pavedė išdirbti įstatus busiančiai parapijai, arba draugijai.

Mes, komiteto vyrai, šiuom ėsame labai apsunkinti. Įstatymai išdirbti tokiai draugijai, rods, nebutų sunku, bet visgi reikia taikytis ir rokuoties, kad tokie įstatymai butų, tiktų visiems, taigi visoms Amerikos lietuvių R.-katalikiškoms parapijoms t. y. kad butų maždaug vienodus; juk iš tokių parapijų turės susidaryti Amerikoj lietuvių R.-katalikų vyskupija, ko dar ne turime, bet pageidaujame.

Yra toki klausymai, kurių išrišti ir išaiškinti, nežinodami tiesų Suvienytų Valstijų, męs vieni neįstengiame.

Męs norėtume žinoti — ar gali tokia, padėkim, New Haven'o R.-katalikų lietuvių draugija, po vardu, paveizdan, Šv. Motiejaus, turėti savą bažnyčią, kurios negalėtų iš musų beatimti vyskupas? Tas tai svarbiausias klausymas, išaiškinimo kurio New Haven'o lietuviai - katalikai labiausiai reikalauja.

Yra ir kitas. Ar galėtų tokia draugija, kuri užlaikytų savą kunigą ir R.-katalikišką bažnyčią, gauti iš valdžios "Čarterį".

Šiuom baigdami savą ilgą "žodį į katalikiškąją visuomenę", turime viltį, kad kas-nors teiksis duoti paaiškinimą ant šių dviejų užklausymų; teipgi gal rasis kas, ką suteiks mums nurodymus, kokie turėtų buti įstatymai tokiom draugijoms ir abelnai ką reikia padaryti, kad draugija butų gera ir paudinga visuomenei.

Žinutes ir paaiškinimus prašome siųsti komiteto raštininko antrašu: "Mr. Pranas Butkus, 103 James Str., New Haven, Conn."

A. Graves,
(A. Greivys).
Komiteto pirmininkas,
Pr. Butkus,
Komiteto raštininkas.

Rymo katalikiškų bažnyčių neprigulinčių vyskupui nėra Amerikoj; kol bažnyčios savastis ne bus užrašyta vyskupui, jis ne duoda kunigo ir tokių bažnyčių nepripažysta Rymo-katalikiškoms; katalikiškose bažnyčiose kunigai nežmonių renkami, bet vyskupų paskiriami ir prašalinami. Amerikos įstatai pripažino visiems tikėjimams, visoms bažnyčioms autonomiją ir į jų prietikius nesikiša.

Terp lenkų susitvėrė neprigulminga katalikiška bažnyčia, bet ji popiežiaus iškeikta, nepripažinta katalikiška. Bandyta buvo ir terp lietuvių tokias parapijas tverti, bet nepasisekė.

Protestonų bažnyčios kitaip surėdytos Amerikoj. Pas protestonus bažnyčia yra savastis parapijos, ne pastorių. Pastorius renka ten ir prašalina pati parapija, bet ir protestoniškose parapijose buva kaip kur vaidai, kadangi pastoriai, žinodami, kad jie priguli nuo parapijonų, stengiasi išdirbti savo partiją. Politika buva mat varoma teip gerai Rymo - katalikiškose, kaip ir protestoniškose parapijose, nors dvasiškiemsiems mokytojams nedaleista politiką varinėti. Ir katalikiškose parapijose, nors visos bažnyčios užrašytos vyskupui, kur draugija apšviestesnė, kunigai negali despotiškai parapiją valdyti. Antai vokiečių katalikiškose parapijose parapijos kasą ne kunigo rankose, prie pinigų parapijos kunigas ne prieina; lietuviškose ir lenkiškose yra kitaip, kadangi čia draugija mažiau apsišvietusi, o tokią lengviau mat išnaudoti ir už nosies vadžioti. Kad tą blogą galėtų kokios draugovės, nors jų įstatai butų geriausi, pataisyti, mes abejojame, kadangi katalikiška bažnyčia ne žmonių, bet dvasiškos valdžios despotiškai valdoma.

Red.

ATSIŠAUKIMAS I VISUOMENE.

Paskutinių dviejų sanvaičių žinios, parėjusios iš Rusijos, aiškiai parodo, kad caro ir biurokratų valdžia visiškai nenori su žmonėmis taikinties, mindžioja po kojų ir menkiausius liaudės reikalavimus, tyčiojasi iš Dumos, ieško priekabių ją išvaikyti ir iškelti žmonėms kovą. Nerupi jai žmonių gerovė, tik savo galybės palaikymas; ji nesidrovi nė viso svieto akių, nė gi jai graužia sąžinės tas išlietasis Rusijos žmonių kraujas; akmeninė carizmo ir biurokratijos širdis nepasikrutina gailesčiu ant vaitojimo badu mirštančių minių.

Skaitėme laikraščiuose, kad visi revoliucijiniai gaivalai jau neteko vilties Dumoje. Smarkiausiejie revoliucijos ir socijaldemokratų vadovai apleido savo tėvynę Rusiją, kur caro valdžia baigia gniaužti paskutinius laisvės spindulėlius. Apie keturis šimtus laisvės karžygių atkeliavo Londonan, kur po priedanga laisvesnės Anglijos valdžios laiko savo kongresą ir tariasi vėl į naują kovą su nedora caro valdžia.

Nežinome dar, prie ko griebsis išvytiejie persekiojimais liaudies vadovai. Žinome tiktai, kad yra rengiami garbingi plianai, yra ruošiama atstatyti krutinę prieš despotiškąją Rusijos valdžią, — tą valdžią, kuri nebeturi jokios spėkos ir kuri moka tiktai narsiai užmušinėti senelius, moteris ir kudikius, kuri įstengia pakarti sugaudžiusi beginklius jaunikaičius —kuri žudo gražiausius savo tautos žiedus ir liaudies spėkas naikina....

Baisi ta caro valdžia buvo keletas metų atgal. Bet dabar ji visai niekai. Tiktai durtuvai ją beužlaiko. Ir kada dar sykį iškankinti Rusijos kraštai sukils, jau nebereiks tiek daug aukų padėti, kiek buvo padėta pirmuosiuose didžiosios Rusų revoliucijos išsiveržimuose. Istorija parodo, kad juo tolyn kova žmonių su valdžiomis traukiasi, juo ji darosi lengvesnė. Nes, ištikro, juk žmonių pusėje teisybė, o teisybė visuomet viršų gauna.

Męs turime tikėti, kad Rusijos šautos visuotinas sukilimas visai nebetoli; jį priskubina baisios kaimiečių ir miesto darbininkų sąlygos: badas, ligos, liaudies nubiednėjimas, biurokratijos begėdiška sauvalė, pati užkietėjusi nedorybėse valdžia. Sukilimas arba revoliucija dabar paims daug platesnes minias, negu pirmiaus, nes dabar didesni žmonių sluogsniai nukentė caro teriojimus ir ant jos įtužo; iš kitos pusės, liaudis labiau susiprato, geriau susiorganizavo; dabar net jau ir armijoje didelė dalis kariumenės prijaučia kovai už laisvę. Daug didesnė dabar yra revoliucijos laimėjimui proga.

Bet, męs, kurie esame tame krašte, — Rusijoje ir Lietuvoj gimę ir augę, kurie esame tos krauju nulietos žemelės sunus ir bekovojančių su carizmu žmonelių broliai, — męs privalome neatsidėt ant vienų mųsų tėnai pasilikusių draugų ir vientaučių. Pareiga tautos ir žmoniškumo mus šaukia prie tos sunkios kovos prisidėt. Jų kova — yra musų kova; jų laimėjimas — yra musų laimėjimu. Vargdieniais buvome tenai, vargdienių padėjimą radome ir čionai atkeliavę; matydami tokių pat vargdienių kovą už gyvastį, negalime šaltai iš šalies į juos žiurėti; kovodami čionai už savo buvio pagerinimą su kapitalizmu, neprivalome užmiršti ir anų musų brolių kovojančių su carizmu, įtužime — neužmiršti, bet paremti jų darbus materijališkomis pajiegomis, kadangi musų gyvenimo sąlygas visgi dar geresnės, negu tėnai tiesiog badu mirštančių žmonių.

Šelpėme, kiek išgalėdami, revoliucijos judėjimą iki šiam momentui. Argi ant toliaus užkimštume savo ausis Didžiosios Revoliucijos balsui?

Ne, męs to padaryti neturime ir negalime. Kitaip pasirodytume pardavikais savo brolių, kurie kovoja ne tiktai vardan rusų ir kitų tautų laisvės, bet ir vardan žmoniškumo, vardan visasvietinės žmonių liuosybės.

Šiuomi męs, Lietuvių Socijalistų Sąjungos išrinktasis "Revoliucijos Rėmimo Komitetas", karštai atsišaukiame į savo brolius lietuvius amerikiečius, kad neužmirštų, kokiame sunkiame randasi musų tėvynė laikmetyj; ateinanti gadynė yra gadynė Lietuvos ir visos Rusijos išsiliuosavimo iš-po despotizmo valdžios. Turime daugelį didelių pareigų. Bet pareigos organizavimo revoliucijinių spėkų, organizavimas ir palaikymas darbininkų judėjimo, teip jau šelpimas pačios revoliucijos mums šiandien turi nė ant minutos nenueit iš akių.

Kaip ikišiolei, teip ir ant toliau męs turime dėti savo trupinėlius ant liuosybės aukuro. Musų prakalbos, susirinkimai, pasilinksminimai, teatrai ir kitoki bendri darbai vis turi buti nukreipti ant to, kad dalelė apčiuopiamo pelno butų paskiriama ir materijališkamjam revoliucijos sušelpimui, parėmimui visokio revoliucijos darbo — literaturos platinimo, minių organizavimo, pagaliaus ir ginklų revoliucijinėms minioms pateikimo. Tulas revoliucijinis darbas reikia atlikti ir čionai, kaip va darbininkų apšvietimas, kitas gi reikia remti tėnai, kaip — minių ginklavimas ir t. t.

Minėjom, kad Rev. Rem. Komitetą išrinko Lietuvių Socijalistų Sąjunga. Ji užstato iš savo iždo už aukas kauciją, ji ir kviečia lietuvius amerikiečius, kad revoliucijai skiriamasias aukas siųstų į R. R. K. Iš čionai kiekvienas darbininko lietuvio centas nueis į tikrąjį revoliucijos darbą.

Pradėdami savo darbą męs, Revoliucijos Rėmimo Komitetas, skaitome už savo pareigą pridurti porą žodžių apie patį mųsų darbą.

Idant nuosekliau galėtume atlikti tokią svarbią savo užduotį, geistina, idant mųsų draugai ir vientaučiai aukautojai patįs padėtų mums tą darbą varyt; jis nedaug tereikalauja, jeigu tik gerai suprasime ir stengsimės prie sykį užvestojo budo prisitaikint.

Sulyg išdirbto L. S. S. ĮII susivažiavime Rev. Rėm. Komitetui programo, aukų suėmimas turi šiaip atsilikt. Aukų rinkėjai surašo aukautojų vardus, išperka "Money Orderį", arba išrašo čekį ant vardo minėtojo komiteto iždininko (J. O. Širvydas, 224 E. Main street, Plymouth, Pa. ir pasiunčia tuos vardus ir čekį, arba "Money Orderį" ant vardo minėtojo komiteto sekretoriaus: J. S. Pruselaitis, 17 Jame str., Waterbury, Conn. Tas darosi dėlto, kad, dėlei išvengimo klaidų ar oralenkimų, aukų įplaukos ir išsiuntinėjimas turi vestis per dvejas knygas: sekretoriaus ir iždininko. Paskui aukautojų vardai ir aukos buna pagarsintos "Kovoje".

Atsišaukdami šiuomi prie mųsų visuomenės, tikimės, kad kiekvienas geras lietuvis ir susipratęs darbininkas mųsų sąjungos ir mųsų komiteto darbams prijaus, paduos savo ranką, ir stumsime visi pirmyn šventą išliuosavimo kovą.

Tegyvuoja revoliucija! Tegyvuoja mųsų brolių susipratimas!

Rev. Rėm. Komiteto adresai:

Pirmsėdis, J. Šukys, 87 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Sekretorius, J. S. Pruselaitis, 17 James str., Waterbury, Conn.

Iždininkas, J. O. Širvydas, 224 E. Main str., Plymouth, Pa.

PRUSAI IR LIETUVA.

"Musų lietuvių vokietėjimas nuolatos sparčiai žengia pirmyn".

A. Boeck.

Kuomet budelio-Muravjevo letena užsviro ant Lietuvos už "maištą" ir kuomet tapo lietuvių spauda uždrausta, męs visgi neskaitėme savę įveiktais, nors pati, smugio pagimdyta, žaizda buvo labai didelė. Ko negalima buvo viešai daryti, už ką reikėjo nustoti turto, laisvės ir atsidurti tolimuose Sibiro pusnynuose — tą męs išmokome atlikti slapčiomis. Sunki buvo musų kovos praeitis, daug aukų pareikalavo ji iš musų — bet galų-gale męs įveikėme — męs generalinį mušį laimėjome.

Aniems, bjaurios priespaudos ir kankinių laikams užėjus, kuomet joksai visuomeniškai - politiškai - kulturiškas gyvenimas Tėvynėjė atliekamas buti negalėjo, pareigos supratimas, skola link tautos, Tėvynės sunų slogos vertė mus jieškoti kokio-nors išeigos kelio iš to slogaus, troškaus, tautos mirtį slepiančio savyje, vergijos jungo. Po ilgų mąstymų ir rupesnių atsiminė musų pirmtakunai, kad dalis musų vientaučių, prusais vadinamų, iš dvasiško atžvilgio nė kiek ne geresniame yra už mus padėjime. Tuomet tad glaudėmės savo nelaimėje prie jų — nes dalis jų mums prijautė, suprato, savo pagalbos ranką ištiesė į mus ir broliais budami, — nelaimės stiprinami — pradėjome didį, milžinišką darbą — **tautos atgaivinimo darbą.**

Sunkiais keliais, nenormalinėmis vežėmis ėjo musų pradinis tautos atgaivinimo darbas, tačiaus jis ėjo, jis buvo dirbamas ir atliktas, jis pasiekė pirmąją savo užduotį, pasiekė savo darbo ir butybės tikslą — **prižadino tautą.** Kuone dvidešimtį metų naudojomės prusų - lietuvių svietingumu, jų pagalba. Prusai ant savo krutinės išaukleno Didžiausios Lietuvos tautišką atgimimą!

Ir Lietuva atgimė....

Bet atgimusi, ant nelaimės, turėdama tukstančius įvairių reikalų, visa nuskendo savo rupesnių jurėse ir užmiršo tuos, kurie anuomet, sunkios kovos metu, savo ranką ir triusą pridėjo prie musų atgimimo. Prusai šiandien vieni neša savo vargų ir rupesnių naštą; Lietuva didžioji taip-pat viena siekia į geresnę tautos ateitį. Tauta, perskirta į dvi dali, dviejų valdžių sloginama — atskyrium viena nuo kitos neša savo naštą.

Bet ar teip buti privalo?

Ar tauta, nors ir padalinta į dvi dali, ar ji neprivalo savo nelaimėje jungtis į vieną kovotojų eilę, ar neprivalo bendromis jiegomis nešti ateities branduolį ir bendromis jiegomis jį auklėti?

Mus skiria politiškas valstijų rubežius, bet dvasia, tautiški tikslai ir uždaviniai mus, jeigu nejungė, tai artimiausioje ateityje turi jungti, vardan labo kaip ekonomiško, taip ir tautiškai - kulturiško, toksai artimas perskirtos tautos dalių susižinojimas ir dvasiškas susivienyjimas butinai reikalingas.

Kokie gi ekonomiški motyvai tokio vienijimosi reikalauja?

Štai, "Kur. Litewski", no. 101 p., D. Bagnickio straipsnyje, randame jo nuomonę apie Prusus. Imu tą vietą ir paduodu ištisai: ...

"Kiekviena tauta, kurią Apveizda žiupsniu politiško proto apdovanojo, turi tokį sklypelį saugoti, kaip akį kaktoje ir ant to sklypelio sutraukti visas jiegas".

Toliau tame pat straipsnyje randame, kad praėjusio šimtmečio lenkų patrijotai svajojo apie Lenkiją "nuo jurių lig jurių", kame, reikia mums pripažinti, turėjo gerą numanymą. Jie, matomai, aiškiai suprato, kad jokio savirankiškumo politikoje tauta neįgys, kol ji ekonomiškai nebus savarankiška. O juk aiškus dalykas, kad ekonomiškas tautų savirankiškumas įgyjamas tik tuomet, kuomet tauta turi **nuosavus jurių uostus** arba kitus kokius žemės turtus. Kokia valstija susilygis šiandien ekonomiškai su Anglija, arba Amerika ir Prancuzija? Jurės uostai atvėrė toms valstijoms kelią į platųjį pasaulį, davė joms didelius pelnus, padarė jas ekonomiškai savarankiškomis — o kartą jos pastojo ekonomiškai savarankiškoms, tai nesunku buvo jau ir politišką savarankiškumą įgyti.

Męs gi, pradėję iš visų pusių tverti savo gyvenimą, iš pačių pradžių atsirėmėme į ekonomiškas kliutis. Musų visą kulturišką darbą trukdo — **pinigų trukumas.** Dėlei pinigų trukumo nustojome dienraščio, dėlei pinigų trukumo turime atsisakyti nuo dramatiškų artistų skrajojančios truppos įkurimo, dėlei pinigų trukumo skursta visos musų draugijos, nyksta tautos apšvietimas.... Kur tik nepasijudysi, visur atsiremsi į tvorą, už kurios peržengimą reikia užmokėti, o iš tuščios kišenės neką ištrauksi!....

Jurės atveria platų ir pelningą kelią mums į pasaulį, bet męs nemokame, ar gal ir negalime, jo pilnai išnaudoti? Ateis laikas, kuomet svetimi gaivalai mums iš po nosės atims musų ekonomiškojo buvio gerovę. Tuomet męs stebėsimės jų sumaningumu ir jų didžiais pelnais, bet vaitosime, kad anuomet nematėme, kad nežinojome ir nespėjome, jog vienos tik jurės gali tiek daug duoti.

Bet, kad įgyti kelią prie jurių, kad turėti iš jurių pelną — pirmių pirmiausia reikia sustabdyti tą "nuolatinį ir spartų" prusų-lietuvių suvokietėjimą. Jeigu neįstengsime to padaryti, tuomet nėra kas nė apie jures sapnuoti. Bet męs, didžiąją Lietuvą atgaivinę, turime jiegų, ir musų pareiga yra sustabdyti jų ištautėjimą, pavesti juos, jų ir musų naudai, kitais keliais.

Valstijos be jurių — tai senas, sudriskęs rubas, iš kurio skylių kyšo neišmokamų vekselių galai ir drauge visas tautos skurdas ir vargai.

Atminkime: — musų kulturiškojo ir ekonomiškojo buvio gerovė ir visas tautos politiškas savarankiškumas — tai jurių uostų įgijimas!

Trumpai, giliai ir daug neprotaudamas, sumazgiau šį straipsnelį — bet mano tikslu buvo: atkreipti akis į tą klausymą, kad jis spaudoje butų vispusiškai apsvarstytas ir te visuomenė nutaria kas daryti. Už jos nutarimą ant jos ateities kartos sukraus atsakymą ir įneš jį į istorijos puslapius....

Saga.

Mažas feljetonas.

PRAŠALIEČIO LAIŠKAI IŠ RUSIJOS.

Brangiausia Felicija!

Dabar aš tau parašysiu apie dumą. Ji jau pukščia daugiau dviejų mėnesių ir negali nieko išpukštėti ir neišpukštes.

Užsileis mat valdžia! Gali buti ir šimtas dumų ir tai valdžia neišsigąs. Jei tik dumoj išdrysta nors pusę žodžio prieš valdžią ištarti, tuojau Stolypin ir kiti šaukia:

— Išvaikysime!

Ir tuoj didžiuma, paklusniai nusilenkusi, drebėdama, šnibžda:

— Klausysime, klausysime tamstų, šviesiausiejie ministeriai! Klausysime, tik nevalgydinkite mus beržine košė!

Užtai valdžia kalbančius teip atstovus maloniai paglosto, o atstovai iš savo pusės ponams ministeriams rankas bučiuoja.

Protingų atstovų dumoj nedaug tėra. Kruševan, žinomas Rusijos tėvynainis, kuris yra labai daug užsitarnavęs prieš sostą žydų skerdynėmis. Tik jam pastaruoju laiku bene bus kiek pamišęs protas; jis, užšokęs ant dumos tribunos, sugniaužęs kumščias, nebešaukia:

— Muškite žydus, muškite žydus!

Daugiausiai dabar jis tyli. Bene bus jį papirkę revoliucijonieriai. Sako, kad jis daugybę skolų turys, ir pardavęs savo paskutinius marškinius, negalėtų išsimokėti.

Užtaigi labai žymią vietą užėmė dumoj Puriškevič ir daug triuso padėjęs žydų skerdynėse. Jį net Kuršo baronai išsirinko,sakydami:

— Gerbiamas Puriškevičiau, stovėk už mus baronus! Melsk musų vardu ministerių ir kitų galingųjų, kad daugiau šaudytų maištininkų!

Ir Puriškevič stengiasi, net už savo karštį buvo jau apie porą sykių išvarytas iš dumos.

O Puriškevič dabar garsus vyras! Jis negali žodžio prakalbėti, žingsnio žengti, kad neištartų:

— Šaudyti, mušti, piauti, karti, deginti, areštuoti!

Yra dar protingas grafas Bobrinskij, kuris be paliovos tvirtina:

— Mužikams neduosime žemės ne uolakties. Męs dvarininkai turime buti jų globėjais ir tėvais. Mužikai kartas nuo karto reikalauja beržo košės, be jos jie iš ilgėsio numirtų.

Yra dar Šulgin — labai drąsus vyras. Jis, sykį bekalbėdamas dumoj, visa jiega sušuko:

— Ei, policija, pažiurėk į kairiųjų atstovų kišenes, jie, eidami į posėdžius, atsineša bombas!

Osten-Saken, Taurydos rumų prižiurėtojas ir šnipai, kurių dumoj yra daug prikamandieruota, buvo jau bepuolą kratyti atstovus, bet Stolypin vadui Sakenui šnibždelėjo:

— Nedaryk, vakarine Europa mus apspiaudys.

Susilaikė.

O geriau butų, iškračius tuos maištininkus-atstovus!

Žodžiu, visi atstovai, prigulintiejie prie tikrųjų rusų sąjungos — tai protingi žmonės, jie kiekvienam kalbančiam ir veikiančiam prieš dabartinę valdžią pasirengę išdaužyti snukį, įlaužti šonkaulius, arba ir visai nusukti galvą.

Kadetai, lenkai, dalis darbo žmonių kuopos ir dalis socijalistų-revoliucijonierių, nors ir esti nepaklusnus, bet užtenka ištarti vieną žodį:

— Išvaikysime!!

Ir jie tuojaus susitraukia ir nesišiaušia.

Tik nenuoramus socijaldemokratai niekuomet nesiliauja, jie ką pasakys, ką nutars, teip ir daro.

Pakilo kalba apie pinigus. Kiti šiaip be teip, ir duoti valdžiai pinigų ir neduoti, bet išgirdo:

— Išvaikysime!!

Ir tuojau visi bailiai sušuko:

— Duoti, duoti gerai valdžiai pinigus!

O socijaldemokratai užsispyrė:

— Valdžiai, kuri visokioms avanturoms be atskaitos mėto pinigus, negalima nė skatiko duoti!

Kalba apie kariumenę, jie vėl:

— Valdžiai, kuri gindama savo ir turčių kišenes, šaudo tukstančiais nekaltus žmonis, negalima nė vieno kareivio duoti!

Teip jie visur daro, visuomet jie stengiasi valdžiai nemalonumą padaryti, koja pakišti.

Tiktai gerai, kad jų dumoj mažuma, prie balsavimo niekuomet negali viršaus paimti!

Tokia tai duma. Aš tau apie ją dar nesykį rašysiu.

Tavo grafas Kuku.

‖ Kadangi Prancuzijos randas nesiskubina padėti vyno augintojams, tai jiems pasisekė į savo pusę patraukti visus civiliškuosius urėdninkus vyną auginančių departamentų; urėdninkai nutarė streikuoti. Narbonneoj jau rezignavo miesto perdėtinis ir visa miesto roda, teipgi policija; miestas liko be valdžios. Čia parengtose demonstracijose dalyvavo 600000 žmonių.

‖ Streikai tarnaujančių ant geležinkelių Chili republikoj, dėl kurių bėgiojimas trukių suvisu buvo pasilioves, pasibaigė. Randas turėjo pakelti tarnaujančių algas.

‖ Persijoj, mieste Kermanshah, laike rinkimo urėdninkų ant gatvių buvo smarkios muštynės, laike kurių pražuvo ir tulas žmonių skaitlius. Gyventojai pasidalino į dvi sau priešingas dalis: į rando šalininkus ir jo priešus. Maskolija ant rubežiaus sutraukė kazokus ir laukia tik progos įsiveržti maištų apimtus Persijos kraštus.

ORISSON SVETT-MARDEN

Gyvenimo Mokykla.

Lietuvių kalbon išvertė K. Žegota.

Ruskin'as mokina mus, kad žemė, kuria męs vaikščiojame, susideda iš molio, smėlių, vandens ir suodžių, ir sako, kad jeigu gamta tobulintų savo sutvėrimus, molis taptų porceliana ir dailiais paišiniais papuošta dabintų karalių rumus; kad tolesniame tobulinimosi taptų kaskartą aiškesne, kietesne ir baltesne, turėtų pritraukimo ypatybę blaivų, raudonų, žalių ir purpurinių saulės spindulių ir taptų opalu. Smėlis paliktų labai kietu, turėtų pritraukimo ypatybę blaivų saulės spindulių ir taptų šafiru. Suodžiai (anglis) taptų kiečiausia ir skaidriausia medžiaga, diamentu vadinama. Vanduo vasarą yra rasa, žiemą kristalizuojasi tverdamas žvaigždutes. Dargi paprasčiausi žmonės, pritraukdami prie savęs teisybės, atvirumo, mielaširdingumo ir įtikėjimo spindulius, gali tapti „tyriausio vandens" kristalais ir brangenybėmis.

SKYRIUS XIX.

Laimėjimas neveizdint į pralaimėjimą.

„Didžiausia musų garbė ne tame, kad niekuomet nenupulti, bet tame, kad pasikelti, kuomet nupuolėme."
Confucius.

„Kliutis yra diamentiniais milteliais, kuriais Dangus šlifuoja brangius akmenis."
Leighton'as.

„Kuo gi teisingai yra pralaimėjimas? Nieku kitu, kaip pirma proga prie konors geresnio."
Wendell'is Phillips'as.

Kuone šimtas tukstančių rymėnų susirinko Coliseume pamatyti neapkenčiamų krikščionių kovą už gyvastį su laukiniais žvėrimis. Prieš didžią regyklą atsilieka kova dviejų gladijatorių, varomų varu mirti, kad palinksminti žmonių minias. Kuomet gladijatorius sužeis savo priešininką tokioje kovoje, tuomet šaukia: *hoc habeat*, ir žiuri aplinkui, ar turi jį užmušti, ar jo pasigailėti. Jeigu žmonės didįjį pirštą pakelia aukštyn, auka išlieka gyva, kad išgyti; jeigu nulenks žemyn — turi mirti. Jeigu šiek-tiek pasipriešįs nenorėdamas atidengti gerklės, kurią apgalėtojas turi perkirsti, tuomet kįla didis ryksmas: *Recipe ferrum.* Aukštesnių luomų žmonės kartais vaikščioja į cirką, kad žiurėti į mirštančių agoniją, arba gėrėtis didvyrio tekančiu šiltu krauju.

Du įėjusiu gladijatoriu sušuko: *Ave Caesar, morituri te salutant!* (Sveikas Caesari, turintieji mirti tave sveikina!). Prasideda mirtingoji ilga ir nuožmi kova. Jų veidai šlapi nuo prakaito ir juodi nuo kįlančių dulkių. Staiga kįla tarp žiurėtojų tulas, senų metų, svetimtautis, peržengia užtvarą, atskiriančią žiurėtojus nuo kovojančių, o stodamas basas tarp kovojančių, paliepia liauti kovojus. Išjuokimo ryksmai pasigirdo tarp žiurėtojų ir, kaip vandens iššokimas iš šaltinio, pakilo ryksmas: „Šalyn, šalyn, seni!" — Bet baltplaukis senis stovėjo, kaip stovyla. „Mirtis drąsuoliui, mirtis!" — šaukė žiurėtojai, o gladijatoriai, užmušę juos išskyrusį senį, toliau kovojo ant jo lavono.

Bet kas iš to? Kuo yra gyvenimas seno, beturčio, tyrlaukio gyventojo sulyginant su tukstančiais, kurius mirtis sutiko ant tos arenos? Nepažįstamas žmogus numirė, bet jo mirtis prisidėjo prie to, kad Roma susiprato ir niekuomet nuo to laiko gladijatorių kovos neteršė Coliseumo arenos. Vienu laiku visuose valstybės užkampiuose tos kovos pasiliovė. Didi Coliseumo griuvėsiai stovi lig šiandien, kaipo laimėjimo paminklas pralaimėjime, kokį nukentėjo senis.

Žmogus, kuris dirba ant kiek gali gerai, nenupuola, nes jeigu pasaulis apie jį nieko nežino, jo darbas užsvers ant visagalinčios teisybės svarstuvo. Kaip nėra pasekmių be priežasčių, kaip niekas pasaulyje nežusta, teip sąžiningą darbštumą negali aplenkti atlyginimas.

Vienu svarbiausių dalykų yra išmokti, kaip išgauti laimėjimą iš pralaimėjimo. Įgijame drąsą ir darbštumą, kuomet nuskriausti ir susirupinę pralaimėjimu ieškome busimo laimėjimo žymių. Tas tai yra skirtumu tarp tų, kurie pasiekia tikslą, ir tų, kurie nupuola. Negalima spręsti žmogų pagal jo nepasivedimus: reikia iš pradžios žinoti, kokią naudą iš jų išgauna.

Visuomet atidžiai seku pirmus jauno žmogaus nenuoseklumus. Yra tai prirodymas jo gyvenimo, jo gabumų saikas, ne pats nenusisekimo faktas man rupi, bet tas, kaip jis sutiks pralaimėjimą? Ką paskui padarys? Ar taps atšalusiu? Ar nusileis? Ar suprato, kad padarė klaidą? Ar pakilo ir ėmėsi už savo darbo išnaujo su tuo atvangumu, kuris visiškai nežiuri į pralaimėjimus?

„Didžiausius mano išradimus padariau ačiu nenuoseklumams" — sakė Humphry Davy.

Po ilgos ir nuožmios, nors be pasekmių, kovos už išliuosavimą savo tėvynės iš geležinio rymėnų valdymo, Vercingetorix pasidavė Caesar'iui su ta sąlyga, kad jo armija galės sugrįžti namo. Laikė jį kaipo kalinį šešis metus, o paskui vadžiojo apkaustytą geležimis Romos gatvėmis Caesar'io triumfo papuošimui, o ateinančią naktį užmušė jį kalėjime. Neveizdint į tą, kiekvienas pavadys Vercingetorix'ą veikliausiu ir doriausiu Gallų vadu.

„Buk laisvos minties, Master Ridley, ir užsilaikyk, kaip vyrui nepridera — tarė Latimer'as, stovėdamas su savo draugu ant laužo — užžibįsime šiandien su Dievo pagelba tokią žvakę Anglijoje, kuri, esu persitikrinęs, *niekuomet neužges.*" Kiekvienas Latimer'o žodis turėjo didesnę įtekmę, negu šimtai pamokslų prie amžiaus netoleranciją. Žmonės teip buvo to atsitikimo suerzinti, kad išskyrus Chanmer'ą, vėliau į du metu sudegintą, labai mažai buvo aukų, bet ir apie tas pasakoja, kad tyrinėjamos buvo paslaptai ir sudegintos naktį, kariumenės apsuptos, bijant, kad nesukiltų žmonės, tokia neteisybe ir žvėriškumu suerzinti.

Yra kaažin kas didžio ir sujudinančio jauname žmoguje, kuris dorai nupuola, neveizdint į tą, kad dirbo ant kiek galėjo gerai, ir išnaujo stoja į kovojančių eiles sudvejinta energija ir drąsiau. Nesibijau už jauną vyrą, kuriam nenuoseklumas neatima noro.

„Nepasisekimas — sako Henry Ward Beecher'is — permaino kaulą į akmenį, o kremzlę į muskulą; padaro žmogų neįveikiamu ir sutveria didvyriškus budus, kurie nesulyginamai aukštesni už kitus. Nesibijokit nepasisekimo. Niekuomet nėsate teip arti laimėjimo, kaip pralaimėję gerame dalyke."

Nepasisekimas tampa pamatiniu įstęsėjimo ir geležinės valios pamatu. Arba sunaikina musų gyvenimą, arba jį sustiprina. Sužeistas jurių šliaumokas pataiso savo žaizdą perlomis.

„Nepasisekimas — sako Keats — yra atviru keliu į pasisekimą, kaip kiekvienas melo atidengimas verčia mus ieškoti teisybės, o kiekvienas patyrimas mokina mus, kokių klaidų ateityje turime vengti."

„Žengiame į dangų — sako Alcott'as — per musų brangiausių sumanymų griuvėsius, mokindamiesi tokiu budu, kad nepasivedimas liko pasivedimu."

Kokią naudą gali turėti žmogus, nė valstybės, nė kareivijos neturįs, priešindamasis galingiausiam Europos valdonui? Wilhelm'as Ramusis buvo mokytu filozofu, pažinojo daug kalbų, turtingu žmogum ir santaikos mylėtoju. Tečiaus kaipo paprastas mažos Holandijos pilietis, ant ko butų galėjęs remtis, karei ištikus, su baisia pajiega, jeigu ne ant savo reikalo teisingumo ir savo budo vertybės?

Filypas II buvo vokiečių cesoriaus giminė, Anglijos karalienės vyras ir, pagal tiesą, Išpanijos, Holandijos, Belgijos, dalies Italijos, Orano, Tuniso, Žaliosios Iškaišų žemės, salų Canarijos, Filipinų, Antilų, Mexikos ir Peru valdonas. Kaimynai buvo susilpninti naminiais barniais, o jo galybė neturėjo lygaus priešininko. Turėjo daugybę kareivijos, turtus, garbę, genijų ir religiją.

Jis norėjo įvesti inkviziciją į Niderlandus, o Wilhelm'as nutarė pasiaukoti savo šalies apgynimui.

Kova buvo nelygi. Pagalios Wilhelm'as pasimirė, bet Filypas nelaimėjo. Holandija paliko be vado, bet didi Išpanijos valstybė pradėjo slinkti prie nupuolimo. Nuo pačios ginčų pradžios išpanų karalius mažėjo kaskartą vis labiau, galop dingsta visiškai, kuomet, tuo laiku, Oranų kunigaikštis auga, palieka didžiausiu savo laikų žmogum. Išgintas, subėdinėjęs, paniekintas, žmogžudžių apsuktas, keliauninkas, o pagalios nieko nereiškianti dulkė, Wilhelm'as užlaikė budo stiprumą, į kurį susiskaldė neteisybės vilnįs ir turtų galybė. Budas yra pajiega.

Tokioje pat prasmėje suprastas Xenofont'o atsitraukimas su dešimčia tukstančių kareivijos, užtemdina Aleksandro kovų garbę; o Jono Moore'jo atsitraukimas į Korunn'ą buvo toks didis, kaip Wellington'o laimėjimas.

„Tamstos, kreipkitės į mano jauną draugą, poną Whitney, jis viską moka" — tarė našlė po generolo Greene, kuomet keliatas oficerių, kurie tarnavo po jos vyru laike karės už nepriklausomybę, tvirtino, kad negalima apdirbti bovelnos iš priežasties sunkenybių, kokios sutinkamos prie atskirimo grudo nuo siulo, prie kurio grudas yra priaugęs. Eli Whitney apleido gimtąjį Massachusetts'ą 1792 metuose ir nukeliavo į Georgiją kaipo mokytojas.

Poni Greene, kurios namuose Whitney viešėjo, įvedė jį į kambarį, kur buvo oficeriai ir keliatas plantatorių ir perstatė jį kaipo jauną žmogų didžiai dorą ir talentuota. Jaunas mokytojas paaiškino, kad niekuomet nematė bovelnos ir jos sėklų, bet prižadėjo apžiurėti ir kas galima padaryti. Užsidarė, kad dirbti ištyrimus. Turėjo pats sau padaryti įrankius, o dargi dirbti vielą, nes tuomet nieko negalima buvo gauti pirkti Savannah'e. Dirbo visą žiemą, o galų-gale mašina nusisekė.

Miller'is, kuris ką tik apsivedė su ponia Greene, pasisiulė į dalį su Whitney'ju ir sujieškoti pinigus mašinos pagerinimui ir dirbimui. Žmonės ateidavo žiurėti į tą stebuklingą išradimą; bet Miller'is atsisakė kam-nors jį parodyti, nes dar negavo tam išradimui patento.

Kai-kurie tečiaus iš atsilankiusių įsilaužė naktį ir išvogė mašinos slėpinį. Dalininkai pamatė, kad mašinos, pagal jų išradimą padarytos, jau vartojamos. Whitney uždėjo fabriką New Haven'e, bet ilga liga trukdė darbą, o tuo tarpu patento išgavimui liko sunaudoti likusieji pinigai. Whitney nuolatos sirgo, o kuomet išgijo, fabrika sudegė su visomis mašinomis ir popieromis. Tuomet tai atėjo žinia, kad anglai pirkliai nenor priimti bovelnos jo mašinomis valytos, tvirtindami, kad valymo budas gadina bovelną. Whitney nuvažiavo į Angliją ir prašalino užmėtinėjimus ant savo mašinos, kurią nuo to laiko pradėjo vartoti. Pralošė bylą su vienu jo mašinų pamėgzdžiotoju, iš tos tai priežasties tų mašinų priviso daugybė. Tiktai 1807 metuose išlošė bylą.

„Visas pietų valsčių vidurys apmirė, o gyventojai iškeliavo dėlei stokos to, ant ko butų galėję dirbti, kuomet staiga tos mašinos išradimas atvėrė naudingą užsiėmimą, pajudindamas visą apylenkę. Vaikams, suaugusiems ir seniems galima buvo pasipelnyti. Žmonės beturtystės prislėgti ir neturėdami ką veikti įgijo turtus. Skolos liko išmokėtos, musų kapitalai užaugo, o žemės kaina trigubai pakilo" — sako teisėjas Johnson'as savo nutarimuose.

Whitney turėjo jieškoti kito darbo, kad užsidirbti ant pragyvenimo, iš priežasties tautiečių nesąžiningumo, o tečiaus vienas didžiausių pasaulio laimėjimų išaugo iš jo pralaimėjimo. Vieton svaro išvalytos bovelnos, kiek galėjo padaryti per dieną geras darbininkas, išradimas davė progą darbininkams išvalyti šimtus svarų tame pačiame laike. Tas išradimas negirdėtai pakėlė pietų Valsčių bovelnos išdirbimą ir buvo vertas daugiau, kaip milijardą dolerių.

„Jokis liežuvis — sako E. P. Whipple'as — negali aiškiai išreikšti niekšiškumo, brutališkumo ir žemumo, kokiu žmonės vaišino savo aukas dar joms begyvenant, o paskui jas garbino. Dante buvo gerbiamas prie grabo, į kurį įvarė jį persekiojimai."

Milton'as, begyvendamas, buvo — „Ponu Miltonu, spangu žalčiu, kuris savo nuodais apspiauja karališką ypatą", o netrukus po to galingu dainos pasauliu. Tas beprotiškas perėjimas nuo neapykantos prie apoteozos, tas pripažinimas tuomet, kuomet jis palieka išjuokimu, biaurina istoriją.

„Dargi šiame pasaulyje — sako poni Stove — ateis teismo diena; o vardai, kurie puola, kaip puiki vėliava, dumble sumaišyta, pakils išnaujo garbingai tautų akyse."

Mirtis neįveikia tokių žmonių. Regulus galėjo buti kuniškai baisių kankinimų sunaikintas, bet jo dvasia įkvėpė rymėnus nutrinti nuo žemės paviršiaus Cartageną. Winkelried'as puolė austrų strėlomis subadytas, bet Šveicarija laisva. Wallace'as liko sudraskytas — bet ne Scotlandija. Lincoln'as liko užmuštas, bet nė vienas jo veikalas netapo sunaikintu. Nebuvo kankintinio, kurio mirtis nebutų toliau paslinkusi dalyko, kurį jis gynė, negu jis pats butų pastumęs jį žodžiu ar plunksna.

Nesiliaująs pasivedimas gyvenimo pradžioje yra paojingas, Saugokitės pirmo didesnio laimėjimo! Jis gali turėti savyje nupuolimo branduolį. Ne vienas žuvo įsitikėdamas perdaug pirmam laimėjimui.

Paojus ne tame, kad nupulti, bet tame, kad nupuolus nepakilti:

Didžiausi veikalai pasaulyje įvykdyti tapo su drąsos pagelba, o didžiausi laimėjimai gimė iš pralaimėjimų. Kiekvienas geras, kuriuo naudojamės, — ypatiška ramybė, laisvė, — liko įgyti po ilgų metų pikto viešpatavimo.

Mokėti pralaimėjimą išnaudoti laimėjimui yra visas pasisekimo slėpinys.

Kančiose be skundų yra kažin kas prakilnaus; tais nenuoseklumas yra naudingesnis, negu pasiseki[illegible] Nuolatinis nuoseklumas parodo mums tik vieną pas[illegible] pusę, nes apsupa mus draugais, kurie kalba mums [illegible] musų nuopelnus, o vienu kartu paliepia tiems drau[illegible] tylėti, nuo kurių galėtumėm patirti apie musų ydas.

Columb'ą iš trečios jo kelionės atvežė surakintą iš tos šalies, kurią jis surado. Nors supykusieji žmonės gyrė jį, o jo draugė karalienė išliuosavo jį, persekiojimai kankino jį, kuomet išnaujo plaukė per Atlantic'ą. Septynesdešimties metų sugrįžo iš ketvirtos ir paskutinės kelionės į Išpaniją. Tikėjosi atlyginimo, bent tiek, kad galėtų pragyventi per senatvę. Tečiaus jo prašymai paliko be pasekmių. Gyveno dar porą mėnesių sugrįžęs beturtis ir neišgydomos ligos kankinamas. Lig pat mirsiant buvo vos apkenčiamu beturčiu. Atėmė nuo jo drabužius ir pardavė, neturėjo nuosavo buto ir vėlinosi su sąskaitos apmokėjimu viešbutyje. Mirštančiu balsu ištarė tuomet žodžius savo prastumu pajudinančius: „Aš genuetis, atradau tolimuose vakaruose tvirtą žemę ir Indijos salas." Pasimirė Walladolid'e Gegužės 20 d. 1506 metuose, o paskutiniais jo žodžiais buvo: „Viešpatie, atiduodu vėlę į Tavo rankas." Pasimirė apleistu beturčiu, o pirklys iš Seville's, kuris buvo jaunesniu oficeriu ant laivo, davė savo vardą didžiausiai tautai pasaulyje. Ar gi dėl to jurininko genueniečio gyvenimas išeikvotas? Paklauskite šimto milijono žmonių šalį apgyvenančių, kurią jis surado kaipo tyrlaukius; paklauskite didžiausios pasaulyje Respublikos, ar Columb'o gyvenimas sunaikintas?

Johanna d'Arc tapo gyva sudeginta Rouene be mažiausio Karolio VII pasipriešinimo, kuris tik per ją įgavo karuną. Ar per tą jos gyvenimas liko išeikvotas? Paklausk šalyje jos, špižo ir marmuro, stovylomis apsėtoje, ar Orleano Mergelės atmintis negyvena kiekvieno francuzo širdyje?

„Didvyriškasai Wallace'as ant ešafoto galabinamas — sako Carlyle'as — negalėjo užkenkti, kad jo mylima Scotlandija netaptų Anglijos dalia; bet užkenkė, kad ji taptų ant despotizmo ir beteisiškumo sąlygų, ir šiandien dar garsina nuo senos Walhallijos, kad tai yra teisingas ryšis brolio su broliu, o ne pono su vergu."

Leonides ir jo trįs šimtai kareivių žuvo begindami tarpkalnį nuo persų galingos kareivijos per tris dienas; bet jų pralaimėjimas buvo tautos laimėjimu ir gyvęs dainoje ir istorijoje, kuomet Xerxes tuo tarpu su savo didžia kareivija yra minimas dėl Termopilų ir pralaimėjimo ties Salamina.

Kuomet patėmyta, kad anglų laivas „Birkenhead", vežantis kareivius, yra audros užgautas, vadovaująs oficeris liepė savo žmonėms stovėti, kaip parodos laike, kuomet valtis su moterimis ir vaikais plaukė nuo laivo. Stovėjo, nors vanduo siekė kojų, o kuomet pasiekė lig juostos, laikė ore šuvius, kol laivas nenuskendo. Ar spėjate, kad tas pralaimėjimas nebuvo laimėjimu? Budas yra pajiega silpnumą įveikiančia.

Viso proto ar kuno stengimos gali nepasiekti savo tikslo žmonių akyse, bet ką-nors padariai, bus viskas susverta ant Visagalės Teisybės svarstuvų ir neaplenks tavęs atlyginimas.

SKYRIUS XX.

Ilga gyvastis ir kaip ją įgyti.

„O palaiminta sveikata! brangesnė esi už auksą ir turtus! tu išplėtoji dvasią ir atidarai visas jos pajiegas. Kas tave turi, ne daug ko gali geisti, o nelaimingajam, kuriam tavęs truksta, — truksta viso ko."
Sterne'as.

„Sveikata ir linksmumas tveria dailumą."
Dr. Parr'as.

„Kai-kurie žmonės patįs savo rankomis kasa sau grabą."
Sidney Smith'as.

„Pilvas reikalauja ir neklauso jokių receptų, o juk tai ne godus sutvėrimas, nes pasikakina mažu užmokesniu, jeigu jam duodi tik tiek, kiek privalai, o ne tiek, kiek gali."
Seneka.

„Uždaryk langą nuo saulės, o atidarysi duris daktarui."
Italų priežodis.

Nepaprastas tapytojas-dailininkas, kokį pažįsta pasaulis, nupiešė nepaprastai puikų paveikslą. Diena iš dienos ištisus metus dirbo ant to paveikslo, plėtodamas jį iš paprasto paišinio, kol nepaliko paveikslu, į kurį kiekvienas su pasigėrėjimu žiurėjo. Bet, neveizdint į stebuklingą talentą, tame paveiksle išreikštą, dailininkas nepasiekė galutino tikslo. Rodėsi, kad varsos naktį pasikeisdavo. Rausva varsa nuo veido ir lupų pražudavo. Blyžančios akįs gesdavo ir rodėsi, kad jos yra audeklo gilumoje. Dailus kunas netekdavo rožės lapelio varso ir tapdavo geltonu. Dailininko darbas tapo sunaikintu, o jis nežinojo kodėl.

Jo teptuvas buvo toks pat vikrus, koloritas nebuvo netyras, sumanymas ne kenksmingas. Darbas buvo gerai atliktas, bet naktį gadino jį priešininkas, teip-pat dailininkas, kurio niekas negyrė ir nieks nesistebėjo. Pavydėdamas garbės anam, kurią jis gavo linksmiais paveikslais, užtemdindamas jo paniurusius, įsiskverbdavo naktį į dirbtuvę su tamsiais dažais ir naikino darbą, kurio pamėgždžioti negalėjo. Tokiu budu paveikslas, kuris butų galėjęs buti pavyzdžiu kitiems paveikslams, niekuomet nepasiekė savo aukštybių ir pagalios sunyko, jau be vilties atnaujinti.

Kiek kartų abu tapytoju stengėsi visuomet su tomis pačiomis pasekmėmis. Jų vardai: Sveikata ir Liga, o piešia jie žmogaus gyvenimą. Pirmoji jų keliasi anksti ir dirba, kiek tik gali atvirame ore, prie saulės šviesos, ten, kur žiaurųs vėjai pučia, o lengvas vėjalis pavasarį ir vasarą, kur aukso javai banguoja, o vaisiais apsunkinti medžiai supas nuo vėjalio putenimo; kur gyvuliai ganosi laukuose, o paukščiai ir bitįs lakioja ore. Antroji miega dieną, o išeina į žmones, kuomet visi miega; prie tamsios žibintuvo ar prie tylinčių žvaigždžių šviesos, arba tamsiuose pakampiuose dažnai ir dieną jos rankos užklumpa puikiausius Sveikatos daiktus ir gadina juos ar visiškai naikina.

Labai nedaug paveikslų nutepta be mažiausios ligos įtekmės. Kokį nepaprastą daro įspudį, kuomet juos tarp savęs palyginame!

— Esu persitikrinęs — sako Horatius Mann'as — galėčiau dvigubą atlikti darbą ir dvigubai geriau ir daugiau linksmumo surasti pačiam sau, kad bučiau tiek žinojęs apie gamtos ir gyvenimo tiesas 21 metuose, kiek dabar žinau. Mokyklose išmokino mane visko, kas palyti planetų judėjimos, teip atidžiai, tarytum jos visos yra paojuje; lyg kad nežinočiau kaip nupiešti jų orbitą; bet kas palyti manęs ypatiškai ir mano organų, kurie turėtų

Toliau bus.

ORAS, VANDUO, ŠVIESA IR ŠILUMA.

LEKCIJOS PROFESORIAUS BLOCHMAN'O.

Taigi tie pats elementai turi buti ir valrei kalinguose atnaujinimui kuno. lementai, ypač angliadarys ir hydrogenas yra visuose valgomuose daiktuose, lygiai augmeniškos kaip žvėriškos kilmės, taigi augmenyse, gruduose ir mėsoj.

Angliadarys yra ne tik medyj, malkose ir akmeninėse anglyse, kurios pasidarė iš augusių labai seniai medžių, bet teipgi lapuose ir žieduose, gruduose ir vaisiuose visokių augmenų, augmenų syvuose ir iš jų padaromuose produktuose, paveikslan, cukruje, padaromame iš burokų syvų arba iš syvų cukrinių nendrių, ką nesunku atsakančiais mėginimais susekti. Apart angliadario, cukruje yra tik chemiškai su juom susijungęs vanduo. Jeigu męs į sutarpintą vandenyj cukrų įpilsime drutos sierinės rugšties, tai ji perima vandenį, o pasiliuosavęs angliadarys, paprastas juodas, pradės eiti iš stiklo, kuriame buvo vandenyj sutarpintas cukrus.

Drauge su maitingoms medegoms, kaip antai: duona, mėsa, pienu, žuvies mėsa ir t. t., męs paimame daugybę visokių produktų, kuriuose yra angliadarys, butinai reikalingas palaikymui, augimui ir atnaujinimui musų kuno. Visi tie produktai pereina daug visokių persikeitimų, kuriuos gimdo prisigriebimas į musų kuną įkvėpto plaučių oxygeno. Galutini produktai visų tų persikeitimų yra — angliarugštis ir vandens garai ėsanti iškvėptame ore.

Atidalinimas angliadario iš cukraus.

Surinkime iškvėptą orą cilinderyj, kuriame yra vanduo. Ištirkime gazą ėsantį augščiau vandens kalkių vandeniu. Kalkių vanduo, susiduręs su tuom gazu, tuojaus susidrumsčia; taigi aišku, jog iškvėptame ore yra daug angliarugšties, daug daugiau, negu jos yra apsiaučiančioj mus atmosferoj. Atmosferinyj ore, ant 10000 apėmio dalių, yra vos 3 apėmio dalys angliarugšties, iškvėptame gi ore — 400—500 dalių angliarugšties; taigi tokiame ore jos yra 150 kartų daugiau.

Suaugęs žmogus, kvėpuodamas, išpučia kasdieną apie 2 svaru angliarugšties, o sunkiai dirbdamas net 2½ svaro. Reikalingą angliadarį kunas paima su maistu. Uždarytuose ruimuose, kur susirenka daug žmonių, kaip antai: bažnyčiose, teatruose, mokyklose, nuo kvėpavimo, jeigu nėra gerai įtaisytos ventiliacijos, oras greitai pagenda. Ne vien angliarugštis atsidalina kvėpuojant, drauge atsidalina ir kitoki oxydavimo, taigi palengvo degimo produktai, oxydavimas gi arba palengvas degimas nuolatos atsibuva musų kune, bet angliarugšties atsidalina daugiausiai, todėl jos daugumas yra kaipi miera sprendimui apie gerumą oro. Geras, tinkamas kvėpavimui, oras turi dešimtyje tukštančių apėmio dalių turėti ne daugiau 10 apėmio dalių angliarugšties. Jeigu jos yra daugiau, oras yra pagedęs, gali užkenkti sveikatai, o kartais ir mirtį atgabenti.

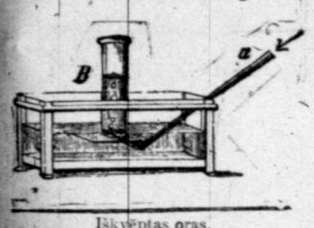

Iškvėptas oras.

Angliarugštis gamtoje.

Prie angliarugšties, kokią, kvėpuodami, išpučia žmonės ir gyvunai, reikia dar pridėti angliarugštį atsidalinančią, einančią į orą dumtraukiais, kurinant malkas ir anglis; toliau angliarugštį atsidalinančią degant gazui, kerosinui, žvakėms ir kitokiems žiburiams; apart to dar reikia pridėti angliarugštį besidarančią puvant ir besidalinant organiškiems kunams ant žemės paviršiaus ir žemėj. Tai čia gema klausymas, kas ir kokiu budu išvalo orą nuo tos daugybės nuolatos teršiančios orą, kuriuom męs kvėpuojame, angliarugšties?

Visi žaliejie augmenys, po įtekme saulės šviesos, paima reikalingą besitvėrimui audeklų angliarugštį, nuo anglių atskiria oxygeną, anglis palaiko, o oxygeną, jau išvalytą, išleidžia vėl į orą; oras todėl vietose, kur yra daug medžių, kaip antai: laukuose, giriose, soduose daug geresnis, sveikesnis negu vietose, kur augmenų nėra. Augmenys daugiausiai reikalingo sau maisto paima iš oro. Iš žemės augmenys šaknimis paima tik tą maistą, iš kurio, sudegus jiems, lieka tik pelenai. Iš angliarugšties išeinančios iš žvėrių ir žmonių plaučių, iš dumtraukių ir tt. pasidarė musų girios, nuo jų paeina tarpumas javų, našumas dirvų. Teisybė, žiemos laike, nužudžius medžiams lapus, jie užmiega, nesidarbuoja, bet nereikia užmiršti, jog laike žiemos musų kraštuose kitur medžiai žaliuoja ir atlieka gamtos paskirtą darbą ir oro tekėjimai arba vėjai reguliuoja paskirstymą oxygeno ir angliarugšties. Augmenys todėl yra reguliatoriais, jie palaiko pastovumą tokio oro sudėjimo, kokio mums reikia. Toks mat yra įdomus ryšis terp augmenų ir gyvunų. Jeigu nebutų augmenų, ore tiek prisirinktų angliarugšties, kad męs, kvėpuodami tokiu oru, greitai turėtumėm užtrokšti.

Trumpai dar peržiurėkime apsireiškimus atsibuvančius musų kune, kadangi tie apsireiškimai ankštai rišasi su aprašytais dalykais. Męs plaučiais įkvepiame orą: plaučiuose kraujas paima oxygeną ir išnešioja jį po visą musų kuną; perimtas angliarugšties kraujas sugrįžta į plaučius ir atidalina angliarugštį; tas atsibuna prie kiekvieno įkvėpimo ir išputimo oro. Musų kune oxygenas jungiasi su angliadariu, kurį męs visokiuose pavidaluose paimame su maistu. Besijungimas gi oxygeno su angliadariu yra tai palengvas degimas; toks besijungimas oxygeno ir angliadario musų kune atsibuva be pertraukos, žinoma, kol kunas yra gyvu, ir palaiko jo šilumą, yra šaltiniu šilumos musų kune. Musų kunas kasdieną šilumos žudo po 2500 kalorijų, taigi žudo tiek šilumos, kiek reikia sušildymui 2500 kyliogramų vandens ant 1° C. arba tiek, kiek reikia sušildymui 250 kyliogramų vandens ant 10° C., arba 25 kyliogramų (50 svarų) iki užvirimui. Tą nužudytą šilumą atnaujina šilума palengvo degimo dalių musų organizmo, o tas sudegusias dalis atnaujina vėl medegos paimtos su maistu.

Išpusta musų plaučių angliarugštis yra maistu augmenims, o tie už ją mums atlygina išvalydami orą reikalingą kvėpavimui. Musų kune šiluma naikina, padalina maitingas medegas, augmenys vėl, po įtekme saulės šilumos, pavidale vaisių ir grudų išnaujo tas medegas padaro, parupina jas musų maistui.

Persikeitimai, kokius maitingos medegos turi pereiti musų kune, labai painęs ir dar ne visai ištirti. Bet kaip ten su tais persikeitimais nebutų, galų gale tos maitingos medegos pasidalina, jos vis yra tos visos medegos, kokios butinai reikalingos atnaujinimui ir palaikymui musų kuno; tos pamatinės medegos, elementai, yra mineraluose. Persikeitė tik jų sudėjimo kaleina ir budas jų veikimo ant viens kito. Toki jau procesai atsibuva visoj gamtoj.

Pažvalgos Aristotelio ir šių laikų mokslas.

IV amžiuj Christui negimus, Grekijoj gyveno mokslinčius, garbė kurio išsiplatino toli už rubežių jo tėvynės; tai buvo grekiškas filosofas Aristoteles, vadinamas „tėvu gamtos mokslų". Jis laikė ugnį elementariška gamtos pajiega teip kaip ir vandenį. Sulyg jo manymo, kiekvienas elementas apima keturias pamatines medegos ypatybes: sausumą, drėgnumą, šilumą ir šaltį. Persikeitimai tų medegų atsibuva perdavimu vieno ypatybių kitam.

Vanduo drėgnas ir šaltas, jis yra skystimo pavidale ir gali persikeisti į garą (į orą), jeigu ji šildyti, arba į kietą (žemę), jeigu jam duoti išgaruoti (pasilieka mat, išgaravus, kietos minerališkos dalys) ir tt..

Tokios pažiuros, nors nesutinka su šios dienos mokslu, netik užganėdino Aristotelio laikų ir apšviestus žmones, bet laikėsi 2000 metų, kol Robert Boyl, XVII amžyj, besiremdamas ant atliktų mėginimų, nesutvėrė pamatų tikram chemiškų elementų supratimui, teip kaip dabar suprantame chemiško elemento arba sudėtinio prasmę.

Toliau negu elementas chemiška analyza eiti negali; ir žmogaus protas negali apimti nieko dar svarbesnio.

Elementai, jų ženklai ir atominiai svarumai.

Chemiškų, nepadalinamų sudėtinių arba elementų, kaip jau sakėme, yra nedaug — iš viso, iki šiol žinomų, yra 74. Iš jų susideda visi ėsanti ant žemės daiktai, o gal ir ant visų dangiškų kunų, visi, gal, ėsanti gamtoj daiktai. Paminėsime jų vardus ir ženklus ir atominį svarumą. Elementai tie yra:

elementai.	chemiški ženklai.	atominis svarumas.
Azotas	N	13,9
Aluminium	Al	26,9
Argonas	Ar	39,7
Barius	Ba	136,4
Berillius	Be	9,0
Boras	B	10,9
Bromas	Br	79,3
Vanadins	V	51,0
Bismutas	Bi	206,5
Hydrogenas	H	1,0
Wolfram	W	182,7
Gadolinius	Gd	154,9
Gallium	Ga	68,5
Helium	He	4,0
Germanium	Ge	71,7
Geležis (Ferrum)	Fe	55,6
Auksas (Aurum)	Au	195,7
Indium	In	112,8
Iridium	Ir	191,7
Yterbium	Yb	171,7
Ytrium	Yt	88,3
Yodas	Y	125,9
Cadmium	Cd	111,1
Kalium	K	38,8
Caltium	Ca	39,8
Oxygenas	O	15,9
Cobaltas	Co	59,1
Lantanum	La	137,6
Litium	Li	7,0
Magnium	Mg	24,2
Morgancas	Mn	54,6
Molibden	Mo	95,3
Arsenikas	As	74,5
Varis (Cuprum)	Cu	63,1
Natrium	Na	22,9
Neodimas	Ne	129,4
Nikkelis	Ni	58,4
Niobium	Nb	93,3
Cinas	Sn	118,3
Osmium	Os	189,6
Palladium	Pd	105,6
Platina	Pt	193,4
Prazeodimus	Pr	142,4
Rhodium	Rh	102,2
Gyvasis sidabras	Hg	198,5
Rubidium	Rb	84,8
Ruthenium	Ru	100,9
Samarium	Sa	148,9
Švinas (Plumbum)	Pb	205,4
Selenas	Se	78,4
Sidabras (Argentum)	Ag	107,1
Silicium	Si	28,2
Skandium	Sc	43,7
Strontium	Sr	87,0
Surma	Sb	119,5
Siera (Sulphur)	S	31,8
Tallium	Tl	202,8
Tantalum	Ta	181,2
Tellurium	T	127,0
Terbium	Tb	158,8
Titanum	Ti	47,8
Thorium	Th	230,9
Tullium	Tu	169,4
Angliadarys (Carbon)	C	11,9
Uranus	U	237,8
Fosforas	P	30,8
Ftoras	F	18,9
Chloras	Cl	35,2
Chromas	Cr	51,7
Cesium	Cs	131,9
Cerium	Ce	139,1
Cinkas	Zn	64,9
Circonium	Zr	89,9
Erbium	Er	165,0

GALAS.

IŠ VISUR.

‖ Berlyne ir Charlottenburge vokiška policija darė kratas maskoliškų studentų gyvenimuose; suareštavo daug studentų, vedė į policijos areštą kiekvieną, kuris umai negalėjo policistams parodyti legitimacijos dokumentų; suareštavo ir daug moterų. Ne studentams policija uždraudė lankytiesi policijos daleistoj maskoliškų studentų skaitykloj. Be abejonės, valdžios dalį suareštuotų išvys iš Vokietijos. Kratas policija darė lygiai Berlyne, kaip ir Charlottenburge maskoliškų studentų skaityklose ir kaip sako, rado čia daug anarchistiškų raštų.

‖ Šveicarijoj, mieste Zueriche, likosi suareštuotas maskoliškas ukėsas Radialiks (pravardė perkreipta, bet ji išrodo lietuviška). Šveicarijos valdžios rengėsi jį išduoti Maskolijai. 4 d. berželio penki, teipgi maskoliški, ukėsai užpuolė kalėjimą ir stengėsi išliuosuoti Radialiką, bet nepasisekė.

‖ Pietinėj Amerikoj, republikoj Chili, sustreikavo tarnaujanti ant visų geležinkelių, ir per tai bėgiojimas trukių pasiliovė. Tarnaujanti reikalauja geresnių algų ir trumpesnio darbo laiko.

‖ Guatemalės augščiausiasis teismas perkratinėjo antru kartu provas 19 ypatų pirmutinio sudo mirtin pasmerktų už sukalbį ant gyvasties prezidento Ćabreros. Antroje provoje, iš 19 ypatų, mirtin pasmerkė 12 ypatų, iš jų 11 yra guatemaliečių, o vienas išpanijonas. Viena ypata likosi išteisinta, kiti pasmerkti kalėjiman.

‖ Japonijoj sustreikavo darbininkai Beshi vario kastynių, išviso suviršum 1000 vyrų. Užsilaiko jie neramiai: nutraukė telefonų ir telegrafų dratus; vartoja paraką ir dinamitą griovimui kasyklų įtaisymų. Randas išsiuntė kareivius ginti kasyklas.

‖ Dumos susirinkime 6 d. berželio, jos prezidentas Galovin apreiškė, jog caras rugoja, kad duma per daug palengva darbuojasi. Terp rando pasekėjų gi platinasi paskalas, jog duma neužilgio bus išvaikyta. Kiek vienok yra teisybės tose paskalose; sunku sužinoti.

‖ Pramoningiausiame Lenkijos mieste Lodz nesiliauja užmušinėjimai terp tautiečių ir socijalistų darbininkų. Pereitą sanvaitę užmušė čia 11 ypatų, o tame skaitliuje du dirbtuvių savininku, o 37 ypatos tapo sužeistos. Tautiečiai sutvėrė paslapta sanjungą ir užmušinėja priešingos partijos darbininkus. Prašalinti nuo darbo Poznanskio medvilnės dirbtuvių darbininkai nušovė dirbtuvių direktorių Reisą ir mirtinai pašovė inžinierių Asniką.

‖ Rymo aplinkinėse, į išlėkusį orlaivį trenkė perkunas ir jį uždegė. Buvęs jame kapitonas Olivelli likosi užmuštas.

‖ Persijos randui nepasisekė suvaldyti pasikėlimą. Pasikėlėliai turi 15000 ginkluotų vyrų ir 6 kanuoles.

‖ Susivažiavę terptautiškan kongresan Belgijos sostapilėj, Bruxellej visų civilizuotų kraštų socijalistai užgyrė pakelti protestą prieš procesavimą ir laikymą kalėjime viršininkų Western Federation of Miners organizacijos: Moyer'o, Haywood'o ir Pettibone.

‖ 4 d. berželio, mieste Lodz, Lenkijoj, teroristai metė bombą į policijos patrolę; expliozijos du policijos šnipai likosi užmušti, o du kareivlai ir 3 civiliškos ypatos tapo sužeistos. Pasiskubinusi ant expliozijos vietos kareivių patrolė pradėjo tuojaus šaudyti į susirinkusias ant gatvės žmonių minias ir pašovė 13 ypatų. Suareštavo gi 30.

‖ Angliški konsuliai pietiniuose Chinuose pranešė savo randui, jog sukilę čia maištai eina silpnyn. Angliška misija Kacheiane likosi išgriauta, bet misijonieriams pasisekė pabėgti.

‖ Į Meksiką 9 d. berželio atėjo žinia, buk prezidentas republikos Guatemalės, Cabrera, likosi užmuštas. Patvirtinimo tos žinios viedar nėra.

‖ Iš Europinės Maskolijos daug žmonių kraustosi į Siberiją. Per dvi sanvaiti gegužio mėnesio iškeliavo 283665 ypatos. Daugumas nešdinasi į Siberiją dėl valdžių prispaudimo. Bet ar Siberijoj jie pasiliuosiuos nuo prispaudimo? Juk ir ten ta pati netikusio caro valdžia.

‖ Vokietija ant jurių dugno kloja trečiąją telegrafo liniją terp Amerikos ir Vokietijos. Išpanija daleido Vokietijai ant Kanariškų salų įtaisyti savo telegrafo staciją; toje stacija jungs vokiškus telegrafus ėsančius ant jurių dugno ir į Argentiną ir Braziliją.

‖ Buvęs Vengrijos ministerių perdėtinis Tiša apreiškė, jog Vengrijos randas kas metą išleidžia gana didelę pinigų sumą papirkimams laikraščių. Papirkti laikraščiai, tarnaujanti randams ir valdančioms partijoms yra veik visuose civilizuotuose kraštuose, neišskiriant Anglijos, Prancuzijos arba Amerikos.

‖ Carskame Sele, eskadronas uzarų, saugojantis caro šeimyną, susibuntavojo, bet kareivius pasisekė nuraminti ir susibuntavojusius nuginkluoti. Kareivių vadovai likosi atiduoti kariškam sudui.

‖ Laikraštis "Novoje Vremia" praneša, buk važiuojant caro broliui Mikolai automobiliu į Carskoje Selo,nežinia kas suvažė ant kelio akmenų kruvą. Jeigu automobilius butų smarkiai į akmenis įvažiavęs, caro brolis butų galėjęs užsimušti.

‖ Netoli porto Zarsijos, Tunise, (šiaurinėj Afrikoj), ant slapta gabenančio amuniciją turkiško laivo atsitiko expliozija, kuri išardė laivą ir 80 žmonių jo įgulos užmušė. Ant minėto laivo buvo 500 bačkučių parako.

‖ Vengrai iškilmingai apvaikščioja 50 metines viešpatavimo ciecoriaus Pranciškaus Juozapo sukaktuves, kuris Vengrijos karaliumi tapo apvainikuotas 8-tą dieną berželio 1867 metuose. Socijalistai Pešte kėlė demonstracijas, reikalaudami išplatinimo ir Vengrijoj visuotino balsavimo tiesų. Buvo čia ir susirėmimas minių su policija, ir prie to diktai žmonių likosi sužeistų.

‖ Italijos randas kariumenės reikalams šįmet pareikalavo 40 milijonų doliarių daugiau, bet parlamento komisija atsisakė paremti rando reikalavimą, todėl jis negali pereiti. Matyt, Italijos žmonės pritaria Anglijos užmanytam kitoms tautoms sumažinimui besigiuklavimo, kas teip labai ypač Vokietijai nepatinka.

‖ Laikraščia praneša, buk Maskvoj pasekėjų naujos anarchistų partijos likosi užmuštas direktorius medvilnės dirbtuvių OttoPelzer. Laikraščiai rašo, buk toji partija greitai auga Maskolijoj, socijal demokratai kasdieną žudo daug sąnarių, kurie pristoja prie naujai susitvėrusios anarchistų partijos.

‖ Baisus sukurys, 6 d. berželio, išgriovė miestą Kurachi, Indijose. Vėtra ta išmetė ant kranto daug laivų; mieste gi veik visos triobos likosi arba sugriautos arba pagadytos. Miestas Kurachi yra Bombayaus apskrityj, turėjo 120000 gyventojų.

‖ Sugrįžo jau į Peterburgą socijalistai dumos atstovai: Dzaparidze, Dzungeli ir Kandeliako. Atkakus jiems Peterbungan, policija pas juos padarė kratą.

‖ Užgimus smarkesniems nesutikimams terp Amerikos ir Japonijos, Prancuzija stengiasi nesutinkančias viešpatystes sutaikyti, kalbina Ameriką pristoti prie ryšio su Japonija.

‖ Šveicarijoj nusišovė moteris suareštuoto Vokietijoj ir sėdinčio kalėjime profesoriaus Washingtono Universiteto Karoliaus Hau. Jis apkaltintas, buk lapkričio mėnesyj nušovė savo vuošvę.

‖ Paryžiaus laikraštis "Petit Parisien" pagarsino, buk Maskolijos ministerių perdėtinis Stolypin padavė carui rezignaciją. Matyt jis ne galėjo su caru kame nors susitaikyti.

‖ Dėl brangumo grudų, Paryžiaus duonkepiai pakėlė ant 5 centimų kainas duonos bandutės. Parlamentui paduotas sumanymas tuom tarpu panaikinti muitus ant svetimų javų.

‖ Serbijos ministerija pasitraukė, kadangi nejstengė susitaikyti su parlamentu.

‖ Vokietijos valdybose pietinėj Afrikoj 10000 čiabuvių hererų numirė iš bado.

‖ Morokkoj sultano kariumenės pasikėlėliai likosi sumušti.

Šeštas lankas.

Parašė Br. Vargšas.

Apsistojau pigiam viešbutyj; vienam iš geriausių, kokį galėjau surasti tame miestelyje. Galas namo stovėjo į gatvę, o visas ilgumas ištiestas buvo purviname kieme, tik nuo durių iki gatvei išdėlioti plytgaliai ir akmenai gelbėjo nuo bridimo iki kelių purvyne. Prieš langą mano mažo kambario, kiek tik galėjau užmatyti, riogsojo dideli staldai vežimams ir arkliams nakvojančių, arba sustojusių pasilsėti pakeleivių. Tas namas priminė man tuos laikus, kada aš, dar jaunučiu budamas, važinėjau į atlaidus ir teipgi pakeliuj užvažiuodavo tėvas pas seną, protingą žydą Aiziką, duoti pasilsėti arkliams ir patiems išgerti porą stiklų arbatos, kurią visados pas Aiziką galėjai rasti. Ilgas, kaip kirmėlė, namas su perlinkusiu stogu, apaugęs gelsvai žalioms kerpėms, augščiau kurių kyšojo apgriuvę kaminai, ženklai dažo ant langų ir durių, toliau didelis staldas — tas viskas buvo paveikslu viešbučio baudžiavos laikų, kada ponai, sustatę arklius ir vežimus, ramiai gėrė midų, išdirbtą praktiška Aiziko ranka, apie ką jis pats ne kartą pasakodavo. Gal jau Aizikas negyvas, bet tie namai panašus į tuos, kokius mačiau, važiuodamas su tėvu į atlaidus.

Vos spėjau atsibusti ir nusimesti viršutinį švarką, atsidarė durys ir žemai pasilenkęs, su linksmu veidu, maloniai užklausė manęs šeimyninkas:

— Ar ne paduoti užkąsti?.... Jus, kaip matyt, toli keliavot.... O kelionė žmogų vargina, bet užtai galite ramiai pasilsėti ant mano minkšto patalo.... Ar ne įgijot slogą?.... Aš visados, jeigu kur nors prisiruošiu išvažiuoti, be slogos jau neapsieisiu;.... kiekvieną kartą....

Gal dar ilgiau butų kalbėjęs malonus šeimyninkas su truputį užriesta nose ir reta barzda, jeigu aš ne bučiau paprašęs paduoti arbatos. Vienoj ir kitoj pusėj ilgo koridoriaus ėjo eilės durių su pažymėtais ant jų kreivais numeriais ir kaina. Čia reikėjo pabuti man apie sanvaitė, laukti draugo, su kuriuo buvom sutarę toliau drauge važiuoti. Miestelis šlapias, juo labiau, kad buvo vėlus ruduo, nebuvo kur išeiti, o namie vienam tupėti teipgi nesinorėjo, teip kad stengtusi sueiti su kuom nors pažintin, kas gana greitai pasisekė. Prieš mano duris, kambaryje numeris 13, gyveno jauna mergaitė, apie kurią tiek te žinojau, kiek ji galėjo žinoti apie manę. Kartą, šeimyninkui atnešus man pietus, aš iš netyčiu užklausiau jo:

— Kas čia per mergina gyvena 13-tam numeryje?

— O, ji yra labai mokyta...Žinokit, kad pas manę blogi žmonės neapsistoja; vis geri.... O ką, ji tamistai patiko?, — nusišypsojo šeimyninkas, — Na, nieko įstabaus. Visi tokie jauni....Jaunas prie jauno.....

Jau norėjau pertraukti jo patėmijimus, kurie man išrodė visai bereikalingais, bet matydamas mano nerimavimą, greit pasistėgė juokus užbaigti.

— Gal jus iš didelio miesto ir manote, kad pas mus nieko gero nera? O ne! Męs turim dabar gerą cirką, o ta poni tai ant žirgo jodinėja. Pats mačiau, kaip ji stačia ant arklio stovėjo, kuris, kiek įkabindamas, bėgo. — Neduodamas tuom tarpu man žodžio ištarti, gudrus šeimyninkas užklausė manęs; — ar noriu su ją pasipažinti?

— Teip.

— Suprantu. Ponai visi teip daro.... Neužkalbins pats, bet turi, kaip sakosi, juos perstatyti.

Nežinau, kaip šeimyninkas pasakojo kaimynei apie manę, bet manau, kad žodžių nesigailėjo. Įėjus man užsakyti pietus, sugriebė už rankovės ir privedęs prie kaimynės, kurios aš dar ne spėjau patėmyti, perstatė manę.

— Labai malonu, — nedrąsiai ištarė mano kaimynė.

— Dabar ir busite pažįstami; ne teip nuobodu bus, — vis šypsodamasi pasakė šeimyninkas.

Iš karto męs draugiškai kalbėjom ir pietus tą dieną valgėm jau drauge.

— Sunkus jusų amatas....Kas valanda gresia pavojus....

— Apsipranti.... Nesibijai nė mirties, nė ligos, nieko, — atsakė kaimynė.

— Kaip-gi tamista pakliuvai į tą neramų, visų peikiamą gyvenimą?, — tiek išdrįsęs, užklausiau aš.

— Ką man reikėjo veikti, likus vienai prie svetimų žmonių, vaiku šešių ar septynių metų, kurie ne mažiau nelaimingais buvo negu mano tėvai? O kad visi peikia tą gyvenimą, kiekvienas lydi tokį skersoms akims ir turi tiesą juoktis ir žeminti, tai nieko; už tą viską turiu duoną palaikymui purvino gyvenimo, galiu pridengti kuną nuo šalčio nors pigiausiu škarmalu. Jie turi pilną tiesą kalbėti apie tokius, kas patinka, nes toki yra perkami už kelis skatikus.... Už kelis skatikus, kokius gauni nuo jų, šokinėji, šaipais, vaitoji tik dėlto, kad juos palinksminti, o kas širdyje.... Kam rupi?....

Suraukusi jauną, gražų veidą, pasakojo man kaimynė, išreikšdama savo piktumą, bet tik man, vienai, menkai ypatai, — vienai dulkei tos nelaimingos, pagal nuomonę kaimynės, visuomenės. Jos maloniam, plonam balse skambėjo paslėpta, gera ir baisi, švelni ir ašaruota neapykanta, be vikties išsiteisinimo prieš "teisingąją" visuomenę. Nieko, apart žvėriškų veidų su biauriausioms mislims neteko jai matyti ir tie visi stumdymai, užkabinėjimai gatve einant, visas jos atskirtas gyvenimas neleido atleisti visuomenei, nes ji jautė tame skriaudą, kaip kokią naštą ant visados užverstą ant jos pečių.

— Tamista klausiai manęs, kokiu budu aš patekau į tokį gyvenimą? Ilga ir paprasta pasaka... Tėvas mano buvo prastu darbininku, motina, užrakinusi manę, išbėgdavo plauti, kam papuolė, grindis, drabužius; vienok nors dirbo, skurdas buvo kasdieniniu svečiu musų mažam kambaryje. Paaugus man iki penkių metų, vienais metais netekau tėvo ir motinos, su kuriais drauge mirė man ir viskas brangiausias, ką galėjo turėti išauklėta varge mergaitė.....

Sunkiai atsidusėjo. Aš, nuleidęs galvą, klausiau, voliodamas terp pirštų trupinį duonos.

— Gal tamistai nubodo mano pasaka?....

— Pasakokit,.... pasakokit,— lyg besijausdamas kaltu,tariau aš, ir pats nežinau kodėl, padaviau jai ranką.

— Greit nubosta tokios pasakos, — tyliai ištarė kaimynė ir jos skaisčiose akyse sublyzgėjo dvi dideli kaip perlai ašaros. —

— Priėme auginti mane tėvų kaimynai.... Rinkau mieste malkas, rinkau grudus po laukus, šieną ir šiaudus nuo gatvių ir vis savo maitintojams, peršalusi ir per dienas ne valgiusi, iki devynių

metų amžiaus. Į musų miestelį, kuris dar šiądien stovi mano akyse, atkeliavo cirkas, kuriame nieko, apart kelių šokėjų ir poros žirgų, nebuvo. Čia įbruko manę, kaipo antra ranką, patarnavimams.... Man, kaipo kudikiui, patiko toksai šokinėjimas "gražių ponių", prižadėjo man aukso kalnus ir aš ne užilgio atsiradau svetimam mieste.... Nuo to laiko prasidėjo mano gyvenimas pilnas kartybių ir išjuokimų, likau profesijonališka jodinėtoja ir buvau tuom užganėdinta kol.... kol nepamačiau ir nesupratau, kas manę laukia sulaukus žilo plauko....

— Meskite tą gyvenimą!—Sušukau aš, — važiuokite su manim.... Svietas platus....

— Jau mėginau, — nedrąsiai atsakė ji. — Aš bijau žmogaus ir jau niekados negalėsiu jam tikėti....

— Mėginot' jau?!

— Nebuvau dar teip.... pažeminta, jaučiausi dar gyva, turinčia lygias tiesas ypata, kada pamylėjo mane jaunikaitis.... Mečiau cirką, persiskyriau su savo draugu — žirgu ir ėjau su vyru, klausydama jo, ir tikėdama jam. Puikus paveikslai piešėsi mano prote. Aš mačiau savo lizdą, jaučiau savę liuosa nuo smugių priežiūrėtojaus ir buvau laiminga....

Balsas jos nutruko ir ji pradėjo raudoti.

— Kas-gi toliau atsitiko?....

Kaimynė raudojo. Jokie maldavimai, jokios linksmybės negalėjo, rodos, pertraukti to verksmo, vaitojimo, atminus sunkią praeitį. Mažos bangutės upelio linksmai siaučia saulės spinduliais, tekėdamos baltu dugnu, bučiuoja akmenėlius, susilieja į ežerą ir dar kartą sukrutėjusios, sudejuoja, atsisveikindamos su nekaltu ir puikiu gyvenimu, kuris jau praėjo — prażuvo. Praėjo ir niekad jau, niekad nesugrįž.... Mano kaimynės, kurios lygiai viskas buvo praėją ir tuose metuose spėjo ji pasipažinti su dumblais gyvenimo, krutinė augštai kilnojos; tik už valandos, nušluosčiusi ašaras, pradėjo kalbėti.

— Netikiu žmonėms, netikiu dėlto, kad jie nejaučia ir ištvirkę. Aš ji mylėjau už atvirumą, už gerus velijimus ir už norą išgelbėti manę.... Bet kas atsitiko?.... Tas jaunikaitis, teip karštai kalbėjęs man žodžius meilės, įstumė manę į draugiją, kurioje aš nieko, apart vyrų nemačiau.... Čia viskas man buvo užbaigta....

Kaimynė nuleido akis. Praėjusi baisi teisybė naikino joje užgimusias geras ir šventas mintis.

— Tikėkit man! Meskit tą gyvenimą ir važiuokit su manim. Aš prižadu viską jums padaryti.

— Ačiu tamistai,....— atsakė ir paėmė mano ranką.

Tuom tarpu, nedrąsiai, jėjo per duris šeimyninkas ir patėmijęs, kaip kaimynė greit patraukė ranką, patylom tarė:

— Laimingi mano namai, kaip palaiminto Abrahomo.... Gal jau pasveikinti galiu?

— Kaip tai?.... Su kuom?

— Su kuom?, — paantrino šeimyninkas, trypdamas ant vienos vietos ir išskėsdamas rankas, — Juk Dievas davė žmogui akis matymui. Tas nieko.... Tas teip tur buti, nes Dievas paliko Mesijošiui apie tai įstatymą....

Sunku buvo suprasti, ką šeimyninkas, kalbėdamas tas atskiras frazas, manė, bet galėjau spėti, kad ta jo kalba lytisi to staigaus atitraukimo rankos.

— Tai niekai, šeimyninke,—tariau aš, — mano kaimynė važiuoja su manim, pas mane....

— Su tamista?!, — sušuko žydas.

— Ko-gi teip nusistebėjai, tamista?

— Man gaila jos, — rodydamas pirštu į kaimynę, pasakė žydas.— Ji turi gerą gyvenimą.... Vis su žmonėms, visų guodojama, o su tamista kas? Paprastas šeimyniškas gyvenimas. Vaikai, vargai, klapatai.....

Ar dėlto teip kalbėjo žydas, kad norėjo, kad ji dar ilgiau gyventų pas jį, mokėdama brangiau negu kiti už numerį, ar jis pavydėjo jai to šeimyniško, ramaus gyvenimo, ar iš tikro geidė jai palaimos, kurią matė šokinėjime ant žirgo?

— Na, o kaip ponyte su rokunda? Žadat važiuoti.. Tokį mokslą mesti į šalį!....

Po ilgų apgailestavimų, gavęs pinigus, išėjo šeimyninkas, linguodamas galvą. Buvo penkiolika minučių po septynių, kada aš su kaimyne išėjau ant siauros ir šlapios gatvės ir pasukau cirko link. Puolė smulkus lytus. Palinkę žemyn, pageltę lapai, drebėjo, judinami vėjo, o lašai lytaus be perstrukio plakė juos, vis daugiau ir daugiau guldydami jų ant žemės. Per langus perlinkusių krautuvelių krito silpni spinduliai ant gatvės, apšviesdami vis tą patį purvą. Cirkas, kurį teisingiau butų pavadinti didele daržine, ant greito išbaltinta, jau buvo pilnas. Muzika iš penkių surudijusių triubų niurzgė kokį ten sudėvėtą valsą. Po antro varpelio sukruto publika, laukdama išeinant ir išjojant vieną iš tų, ką turėjo ją šį vakarą palinksminti. Akymirksnyj' pasirodė ant virvių du jaunikaičiai ir po gana ilgų besilaužymų, nulenkę paraudusius veidus, teip pat greit pasislėpė, kaip pasirodė. Lukterėjus, išbėgo vaikinas su mergina ir vėl prasidėjo išlankstymai kuno ir kada mergina, iškelta ant karties, pametė lyg-svarumą ir grabstydama orą rankomis, krito žemyn, trumpas jos sėjonas liko oro pakeltas, o publika pasileido laukiniu juoku, ilgai plodama delnais. Visi tuom paveikslu buvo užganėdinti apart vienos ypatos, kuri, perkreipusi iš džiuvusį veidą, raušdama, pasislėpė už sutrukusios uždangos.

"Už teip pigią kainą ir tiek pamatai", — kalbėjo vienur.. "Gaus per snukį nuo pono už nukritimą", —girdėjosi toliau. Ant galo pasirodė augšta, laiba mergaitė ant mažo žirgo, kuris, ištiesęs kaklą, kiek įkabindamas, bėgo į ratą. Prasidėjo ta operacija, kuri turėjo labiausiai užganėdinti atsilankiusius tą vakarą svečius. Į ratą kybojo lankai, per kuriuos jodinėtoja turėjo peršokti žaibo greitumu, idant vėl atsistoti ant žirgo, kuris bėgo tuom pačiu žingsniu. Per pirmą lanką kaip paukštis perlindo jodinėtoja ir vėl stovėjo ant žirgo. Prasidėjo entuzijastiškas delnų plojimas. Teip vieną po kitam leido jodinėtoja lankus, prie garsaus delnų plojimo. Dar du lankai, dar du laimingi šokimai ir numeris užbaigtas! Žirgas vis tankiau purtė galvą, vis sunkesni ir retesni darėsi jo žingsniai. Ir jodinėtoja neturėjo tos gracijos, kokia buvo prieš pirmą lanką, o palikti keturi lankai, matyt, nelinksmino jos. Dar du lankai peršokti ir jai, gal buti, ateis giedresnė diena, nors, kaip jai matėsi, nieko neturi jau paslėpęs nuo jos gyvenimas. Bet viltis, — viliojanti ir žadanti viltis.... Iš tolo jau rengėsi žirgas ir jodinėtoja prie tų paskutinių dviejų šokių, su kuriais drauge užsibaigs ir jų sunkus, varginantis darbas. Jau ir penktas lankas liko užpakalyj'! Žirgas ant sekundos sustojo, papurtė galvą, suknarkė ir iš paskutinių spėkų, kiek įkabindamas, pasileido bėgti. Štai jau ir šeštas lankas! Jodinėtoja šoko per lanką, žirgas suklupo ir paskutinėms kojoms, iš visos spėkos, kuogreičiausiai norėdamas atsikėlti, kada jodinėtoja jau krito žemyn, spyrė jai į galvą.

Kas dabar galėjo pažinti mano kaimynę, apsiliejusią krauju ir jau pastyrusią po šeštam lankui, kuris dar išpalengvo siubavo ore. Susisuko žirgas, palenkė galvą prie savo draugės ir trenkęs su koja į žemę, atsigulė šalyj jos ant visados.

Publika sujudo. Užpakalyj išgirdau kokį tai kartų murmėjimą ir atsisukęs, pamačiau šone šeimyninką. Galas.

VIETINIOS ZINIOS.

— Pardavinėjimas jaunų mergaičių į paleistuvystės namus Chicagoje, kaip jau pereitame numeryje buvo minėta, neužsibaigė viena auka. Kasdieną atsiranda naujos ir naujos aukos, ištrukusios iš paleistuvystės urvų ant Dearborn gatvės. Nukakusi policija nurodytu antrašu pn. 2110 Dearborn str., suėmė dvidešimts penkias ypatas, terp kurių yra ir pats "bosas", Jonas Pitt. Jie gaudydavo jaunas mergaites jieškančias darbo ir prižadėję "gerą darbą" su geru užmokesniu, nusigabendavo pas savę; o ten paprasta operacija. Migdanti vaistai, brutališkas pasielgimas ir pardavimas į paleistuvystės namus už kelius doliarus.

Nors laikraščiai ir visuomenė užinteresuota šiuom laiku Chicagos urvais, bet reikia manyti, kad po kokiam laikui liausis darbštumas policijos ir praėjus aidui verksmo išvogtų mergaičių, vėl prasidės urvuose senovės "biznis".

— Kelios dienos atgal miesto majoras F. Busse sutvėrė naują komitetą prižiurėjimui mokyklų. Ant pirmo posėdžio, terp kitko, užsiėmė įvedimu cenzuros knygų skaitomų mokyklose: bus duodamos tiktai tokios knygos, kokias daleis viršminėtas komitetas. Nenoroms gema klausymas, ar gyvename mes šventoje Maskolijoje ar Chicagoje? ir čia mat, pamatę rankose nepatinkamą "poneliams" knygą, sukonfiskuos kaipo nelegališką?

— Nuo 1 d. sausio iki 31 d. gegužio pasimirė Chicagoje 15,103 ypatos, arba 16.7% daugiau negu tuom laiku praėjusiuose metuose.

APGARSINIMAI.

PERSIDIRBIMAS.

Matydami žmogų, kurio sveikata suardyta teip kad jau negalima ją atitaisyti; suardyta nuo persidirbimo jaunystos metuose arba nuo pačių apsileidimo, negalime nieko daugiau daryti, kaip tiktai jų pasigailėti. Tokios ypatos stovi prieš mus akis lyginai kokis veidrodis, sykiu mus persergiantis apie musų pačių padėjimą. Tuomet turėtume pats savęs klausti; ar męs neverčiame bile vieną organą prie persidirbimo. Atkreipdami didesnę atidžią atrasime gana tankiai, kad labiausiai nukenčia nuo persidirbimų musų skilvis. Męs priverčiame jį dirbti perviršius, prikimšdami visokiais netikusiais valgiais ir pripildami užnuodytais gėralais. Tada jis gana tankiai atsisako sistematiškai veikti, o kai-kada, jeigu neprižiurimas, visiškai suserga. Atsimink, kad gali skilvį palaikyti kuogeriausiame stovyje, jeigu vartosi Trinerio Amerikoniškąjį Eliksyrą Karčiojo Vyno, kada tik pajausi kad skilviui reikalinga pagelba, kad apetitas sumažėjęs, arba visa kuno pajiega sunykus. Šitas vaistas turi buti vartojamas visada nuo visų ligų skilvio, žarnų, negromuliojimo, nerviškumų ir kaipo kraujo gamintojas. Gaunamas aptiekose.

Jos Triner,
799 S. Ashland Av., Chicago, Ill.

Draugysčiu Reikalai.

PRAKALBOS! PRAKALBOS!

Spring Valley, Ill. 29 d. birželio, subatos vakare, atsibus čionai prakalbos. Prakalbos bus ant A. Vienbiskio salės, ant Dakota gatvės, prasidės 6-tą val. Atvažiuos iš Chicagos L. S. D. P. atstovas dr-gas Grigaitis, kuris savo prakalbomis jau pagarsėjo po visą Ameriką. Užtai lietuviai ir lietuvaitės nepraleiskite nė vienas šios progos. Širdingai kviečia.

Komitetas.

DIDELIS BALIUS.

W. Lynn, Mass. Dr-stė Šv. Kazimiero parengė balių, kuris atsibus 15 d. birželio (June) 1907. Hibernian Hall, 105 Federal Sq. Prasidės 6 val. vakare ir trauksis iki 12 val. nakties. Įženga vyrams 35 c., moterims 15 c. Muzikantai grajys kuopuikiausius lietuviškus šokius. Užtai kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites kuoskaitlingiausiai atsilankyti ir kuogeriausiai pasilinksminti.

Baliaus Komitetas.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau gero darbo. Esmiu jaunas vaikinas, 20 metų amžiaus. 6 metai kaip gyvenu Amerikoj. Moku 4 kalbas, su rašymais ir skaitymais: lietuviškai, angliškai, maskoliškai ir lenkiškai. Neužsiimu su nereikalingais papročiais, kaip tai: gėrymu, rukymu, nė kitokiais. Apsiimu geriausiai atlikti darbus, kaip tai: aptiekose, bankose, kontoruose, spaustuvėse, agenturose, ir visokiose krautuvėse. Galiu uždėti kauciją kokią kas tik nori, didelę ar mažą. Jeigu kas reikalaujat, kaip viršminėta, mokyto ir protingo žmogaus, prašau atsišaukti ant mano adreso:

K. M Armonas,
6 Burleigh st.
Cambridgeport. Mass.

Pajieškau savo brolio Joe Zimmer, Kauno gub., Raseinių pavieto, Šilalių valsčiaus, Paižnių sodžiaus. Paskutiniame laike gyveno Cheswick, Pa. (Allegheny County). Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Paul Zimmer,
64 So. 2nd str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau gerai išsilavinusių darbininkų prie siuvimo ant mašinų ir prosavojimo. Atsišaukite pas:

Jos. Želvis,
24 W. 25th st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Kazimiero Šateikio, Kauno gub., Raseinių pavieto, Rietavės parapijos, Pivorų kaimo. 27 metų amžiaus. Pirmus tris metus gyveno Indiana Harbor, Ind. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jurgis Šateikis,
3236 Illinois Court, Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Jono Piečaičio, Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto, Virbalių vol., Šukleliu kaimo. Dar neseniai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

George Alita,
(Weld County) Eaton, Colo.

Pajieškau apsivedimui nesenos merginos, tokios, kuri turtinga arba turtingų tėvų ir kuri nusimano apie biznį. Kuri nori turėti lengvą gyvenimą tegul atsišaukia pati arba kas kitas tegul duoda man žinią, o tam duosiu atlyginimą. Atsišaukite, o tuomet aprašysiu apie save ir duosiu atsakančias žinias.

J. A. Graužalis,
% Supply Co.,
Ellsworth, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio, Antano Bluvio, Kauno gub., Telšių pavieto ir parapijos, Požarų sodžiaus. 7 metai kaip Amerikoje. Girdėjau kad gyvena Chicagoje. Jis pats ar kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jonas Rumblauskis,
29 Ames st., Montello, Mass.

Pajieškau Kazimiero Urso, pas kurį turiu svarbų reikalą, teipgi pajieškau Justino Baltuškos, Kauno gub., Anykščių valsčiaus, Syminiškių kaimo; o teipgi meldžiu tų, kurie manę pažysta atsišaukti, nes noriu iš čionai išvažiuoti, kadangi esu čia vos vienas lietuvys. Norėčiau išvažiuoti kur daugiau lietuvių gyvena. Aš Kauno gub., Kovarskio valsčiaus.

Ant. Šakalas,
543 Hacker st., Kane, Pa.

Pajieškau Jono Balčiaus ir Andriejaus Klupšo, Kauno gubernijos, Šiaulių pavieto, Joniškės parapijos. Pirmiaus gyveno Duquesne, Ill. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Kaz. Andriejunas,
55 — 15th str., Chicago, Ill.

Pajieškau Juozapo Žigulio ir Vinco Linkos, gyvenusių Rygoje. Paeina Kauno gub., Šiaulių pavieto, Joniškės parapijos. Turiu prie jų labai svarbų reikalų. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Juozas Norkus,
1202 E. Falls st.,
Niagara Falls, N. Y.

Pajieškau savo pusbrolio, Jono Blinckio, Kauno gub., Siaulių pavieto, Viekšnos parapijos, Žiogaičių sodžiaus. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jonas Konchius,
401 Johnson st., Chicago, Ill.

Pajieškau Franciškaus ir Nikodemo Telmantų, Kauno gub., Raseinių pavieto, Kelmės miestelio. 4 metai kaip Amerikoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Ig. Telmantas,
1404 - 52nd Av., Grant Works, Ill.

Pajieškau apsivedimui lietuvaitės, mylinčios mokslą ir laisvę. Tikėjimo gali buti kokio nori, nes tas mane nerūpi. Myliu mokslą ir laisvę. Meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

N. Laisvas Lietuvis,
Box 61, Springfield, Ill.

Pajieškau savo brolio Franciškaus Blazio, Kauno gub., Raseinių pavieto, Girkalnių parapijos, Dobilų kaimo. Gyvena kur ten apie Lawrence. Mass. 4 metai atgal kaip rašė paskutiniu kartu laišką. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Annė Blažikė,
1713 S. Lee st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo švogerio Konstantino Banevičiaus ir jo pačios Onos, Kauno gub., Šiaulių miesto. Turi apie 30 metų amžiaus, grajina ant armonikos. Pirmiau gyveno Chicago, Ill., 136 — 14th Place. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Frank Buišis,
605 South Avenue,
Schenectady, Mass.

Pajieškau dviejų draugų: Ignaco Vėžio ir Jono Vilčichovskio; abu Kauno gub., Šiaulių pavieto, Viekšnos miestelio. Vėžis pirmiaus gyveno Stoughton, Mass., Box 9. J. Vilčichovskis gyveno Elizabethport, N. J. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

J. Milaševič,
217 Park st., Lewiston, Me.

Pajieškau savo pačios švogerio Dominiko Šlevinskio, Kauno gb., Raseinių pavieto, Andrejavo parapijos, Viržintų sodžiaus. Neseniai pribuvo Amerikon. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Stan. Andriejauskis,
Box 1028, Stoughton, Mass.

Pajieškau savo brolio, Motiejaus Valyšo, Kauno gub., Šiaulių pavieto, Ligumų vol. ir parapijos. Gyveno pirmiau Dayton, Ohio. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Kaz. Valyšis,
2101 Piore Rode, Springfield, Ill.

Pajieškau puseserės Barboros Grigigės, Kauno gub., Raseinių pavieto, Vadzgirių parap., Paskinų kaimo. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

J. Rimkus,
460 N. 5th st., E. St. Louis, Ill.

Pajieškau savo brolio Antano Butkaus, Kauno gub., Šiaulių pavieto, Užvenčių parapijos, Želvių sodžiaus. 8 metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jurgis Butkus,
146 W. 18th st., Chicago, Ill.

PERSIKĖLĖ ANT BRIDGEPORTO!

Pažystamas visiems lietuviams Bridgeporto ir apielinkės musų draugas Antanas Šiatkus, kuris laikė didelę krautuvę po nr. 4537 S. Wood st., ant Town of Lake šiose dienose persikėlė į savo locną namą ant Bridgeporto po num. 924 — 33rd st., šale lietuviškos bažnyčios, į buvusią "Lietuvos" redakcijos vietą. Čionai krautuvė bus pripildyta visokiais aprėdalais ir kitokiais tavorais. Pardavinėsiu už nužemintas prekes ir stengsiuosi visus perkančius užganėdinti, kuogeriausiai. Užprašau visus atsilankyti ir persitikrinti, o aš kiekvieną meilingai priimsiu ir patarnausiu.

Su guodone,
A. B. Šiatkus,
924 — 33-rd Street.

GERA PROGA!

Parduodu labai pigiai visus 5 kambarių rakandus (furniture), nes išvažiuoju tėvynėn. Geriausia proga naujai apsivedusiems arba iš kitur atvažiavusiems. Kreipkities adresu:

Anton Kiedis,
59 W. 14th Pl., Chicago, Ill.

DIDELĖS RADYBOS!

Pametė $190, surištus skarelėje arti La Salle ir 57-tos gatvių, Englewood. Kas juos ras ir sugražins man, tai tam duosiu dideles radybas.

Frank Marszal,
5757 La Salle st., Chicago, Ill.

Reikalauja 2000 darbininkų valstijoms: Oregon, Washington ir Montana. Algos $2.25 iki $3.00 ant dienos. Kelionė iš Chicagos $14.00. Teipgi reikalauja angliakasių, mokestis 90c. už toną. Reikalauja 400 darbininkų į valstijas Michigan ir Wisconsin prie lentų piovinyčių ir medžių darbo. Mokestis $28 iki $35 ant mėnesio, su pragyvenimu ir ruimu. Neturintiems už ką nuvažiuoti uždės kelionės kaštus. Teipgi reikalauja 400 darbininkų Chicagoje ir aplinkinėse. Atsilankyk pas mane tuojau arba rašyk informacijos knygutės jdėdamas už 2c. stempą. Lietuviškas agentas.

J. Lucas,
128 S. Clark str., Chicago, Ill.

Reikalingas prie "Lietuvos" spaustuvės vaikinas nuo 14 iki 17 metų amžiaus, mokintis drukorystės darbo. Turi gerai mokėti lietuyiškai rašyti ir skaityti.

Reikalingi agentai kiekvienoje vietoje Amerikos. Geriausi proga. Keletą valandų darbo vakarais. Angliška kalba nereikalinga. Adresuokite:

B. Mares,
67 W. 67th st., New York, N. Y.

Reikalaujame darbininkų. Alga $15.00 ant sanvaitės. Darbas ant visada. Atsišaukite vakarais nuo 6 — 8 ir nedėliomis nuo 10 iki 11:30 iš ryto. Ne agentas.

45 La Salle str., (Room 8)
Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda labai pigiai saliunas iš priežasties užsidėjimo kitokio biznio. Lietuvių apgyventoj vietoj. Randa pigi. Atsišaukite ant šio adreso:

153 Metropolitan Av.,
Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda labai pigiai, geroj vietoj, lietuviškas saliunas su visais tavorais; vieta lietuvių apgyventa. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja tėvynėn. Atsišaukite pas:

J. J. Kvederis,
618 Market str., Waukegan, Ill.

Pigiai ant pardavimo 2 pentrų murinis namas su lotu, ant Halsted Street, arti "Lietuvos" redakcijos. 1-mas pentras — štoras ir gyvenami ruimai; 2-ras pentras — gyvenimai dviems šeimynoms Prėkė $4200.00. Šis namas stovi ant svarbiausios biznio ulyčios, lietuvių apgyventoje dalyje, tinka visokiam bizniui. Gera vieta lietuviui. Randa jo atneša nuo $50 iki $60 ant mėnesio tai yra 16% procentas nuo įdėtų pinigų. Į tokį namą įdėti pinigus yra geresnis pelnas negu aukso mainos. 16% pamislyk sau. Dasižinokite "Lietuvos" redakcijoje.

Parsiduoda pigiai 2 pentrų medinis namas su lotu. Gyvenimai 5 šeimynoms. Prekė. $4900.00. Dasižinokite pas:

J. Stasiulį,
4544 S. Paulina st., Chicago, Ill.

Naujas apgarsinimas.

Nauja knyga išėjo iš po spaudos "Lengvas Budas" išmokti Angliškos kalbos be pagelbos kito. Sudėta grynai lietuviškoms literoms, kad kožnas gali gerai suprati; 95 puslapių tiktai 25 c. Turime daugybę visokių popierų dėl rašymo gromatų su dainelėms, pasveikinimais ir juokingoms dainelėms, dar lygšiolei tokių puikių popierų neturėjome. Tuzinas 25 centai, arba 100 už $1.30 ir ekspresą užmokėsim. Aplaikėme teipgi daugybę puikių kvietkų prie gromatų lipymo, jeigu kas reikalauja, tai pas mus gales pigiaus gauti negu kur kitur. Teipgi apturėjome ką tik 10 tukstančių palangos trijų devynerių dar pirmą kartą tokios kvepiančios ir geros gavome, todėl pasiskubinkite parsitraukti ba netrukus išpirks. Baksukas 30c. Musų krautuvės kataliogą kožną siunsim už 4 c. markėms prisiuntimą. Reikalaujame pardavėjų, visose šalyse ir duodame gerą uždarbį. Adresuokite:

M. Žukaitis,
227 E. Main Street,
New Britain, Conn.

Aukos revol. reikalams.

"Liet." red.

Iš Cheltenham, Pa. M. Buržo $10.; J. Buržo, J. Guokas, A. Vaiciekauskis ir P. Junaitis po $1.00; J. Kairiunas 75c.; St. Urbas, J. Taniauskas po 50c.; J. Petraitis, Ig. Buinauskas po 25 centus; J. Punelis, S. Mankus, O. Goštautienė po 10c.; D. Masiliunas 5c. Viso $16.60. Iš tų paskirti: $10.60 Liet. Demokratų P., o $6.00 politiškiems prasikaltėliams.

Laiškams Popieros.

Naujausio išdirbimo, 25 c. tuzinas. Tautiški paveikslai arba atviri laiškai (Post Cards) 25 už $1.00. Nesiotojai ir krautuvninkai gauna didelį uždarbį. Atsišaukite:

F. Milašauskas,
25 W. 2nd st., S. Boston, Mass.

Rengdami knygą surašų vių, gyvenančių Ameriko prisiųsime tam, kuris p adresus, tuziną gražių p konvertais. Adresuokit

Polytechnic Printi
1947 Broadway New

PINIGŲ PREKĖ.

Iki 500 rublių, rublis po.....52½
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51½

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nelutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygu Kataliogas.

424 Robinsonas Kruzius. Graži ir morališka pasaka. Antra pertaisita laida. Chicago, Ill. 1903 pusl. 83.....25c
667 Kražiu Skerdynė ir jos pasekmės. Parašė kn. J. Ž., Chicago, Ill., 1897, pusl. 97. Antrasis ana baisu atsitikimą, kada 1893 m. masonai užpuolė ant bažnyčios Kražiu miestelyje, nužudė 38, žaudė ir plovė nekaltus žmones, išgriovė altorius ir užpečėtijo bažnyčią.....15c
658 Istorija Chicagos Lietuviu, jo parapijo ir kn. Kraučiuno prova su laikraščiu "Lietuva" buvusi balandžio mėnesyje, 1896, Chicago, Ill., pusl. 285. Yra čia surinktos visos tikrosios žinios apie Chicagos lietuvius ir vos kn. Kraučiuno prova, kuri tesėsi per 5 dienas kriminališkame sude, žodis in žodi; teipgi fotografijos abiejų pusių advokatu, kn. Kraučiuno, "Lietuvos" leistojo, redaktoriaus ir paveikslai Chicagos šv. Jurgio liet. bažnyčios.....$1.00
Apdaryta.....$1.50
669 Kaip žmogus gyveno, ant žemės? Parašė M. Ilšeido T. M. D. pusl. 47. Chicago, Ill. Knygute aprašo visa žmogaus gyvenima ant žemes nuo pat jo atsiradimo iki pasiekimo civilizacijos. 26 paveikslelial parodo senovės žmoniu variotus akmeninius ir kitokius namus ir tt.....10c
678 Lietuviu praėviai Maskolje. Kitieje kuo senovės iki jie pateko po valdžia perso. Parašė Lietuvos Mylėtojas, Chicago, Ill., 1905, pusl. 283 ir 4 didelės mapos, parodančios vieta, kur senovėje lietuviu praėviai gyveno 800 metu prieš Kristaus gimima.....50c
630 Ethnologija arba mokslas apie žemės jautis. Pagal Dr. M. Haberlandta parašė Sernas. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visus mues pasaules žmoniu veisles. Ji parodo visu veiksnyčiu, visu žemes kraštu ir net mašinoiu sabliu žmonis ir ju paveikslus. Aprašo ju kilmes parva, tikejima, papročius, užsiemima ir sveikai viska. Iš patilpusiu paveikslu matysite žmoniu gražiu, prastu ir biauriu, tulu visa kunas pinokale apėjęs, veidas į beditinosė panašus. Raštas šventas sako: "Sutvere Dievas žmogu ant abrozo ir paveikslo savo," bet pažvelgus į tulu žmoniu veidlu veidus, matome dideli nevienoduma, tada nežine kurie iš ju yra panašus paveikslui Dievo. Kas nori pilnai pažinti žmoniu istorija tegul perskaito šia knyga. Preke neapdarytos.....$2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose.....$2.50
641 Geografija arba Žemės aprašymas. Parašė Geikie, Nalkovski ir kitus sutaisė Sternas. Chicago, Ill. 1899. pusl. 469. Su paveikslėliais. Aiškiai ir suprantamai aprašo visa tosu žemę, jos pavidala, diduma ir platuma, jos kalnus, ju vardus, augšti, vulkanus metančius iš savo ugni; iš kokiu sluogsnin susideda žemė, kur ir kiek joje angliu, geležies, auksa, druskos ir kitu mineralu; kiek marių, ežeru, upiu; ju vardai, plotis, gylis; koki kurinose vandenys: surus, prėskai, saldus ar kartus, koki juose gyvunai gyvena, ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventoju; koki ju tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės ir tiesos; koki miestai, su kiek gyventoju, prekiriu, pramonie; kur koki oraі: šaltiai, karščiai, lietus ar gendros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur risada yra lygi diena ir naktis, kur saulė per keleta dienu nenusileidžia arba neužeita, ir tt. Preke.....$2.00
Apdaryta.....$2.50
675 Lenkai ir Lietuviai nuo 1228 iki 1430 m. Parašė pagal lenkiškus istorikus Žemkalnis. Chicago, Ill., 1896, pusl. 64. Yra tai aprašymas Lietuvos su Lenkija susivienijimo ir jo pasekmės. Kaip lenkai pasiėję su Lietuvos kunigaikčiais: Keistučiu, Vytautu iš kitais, ir perskaite suprasite, ar mums prietelystė jemu naudinga, ar biedinga.....15c
70[illegible] Istorinės apsaka iš Rymo laiku, parašė E. Posteri, vertė K. J., Odesoje, 1905, pusl. 100.....25c
85 Gyvenimo Valzdeliai susidedanti iš šešiose sekančiu gražiu pasakaičiu: Atsisveikinimas — Vagis; — Kas kalta; — Gatves vaikai; Paparčio žiedas; — Juško raragas; — Signalas — Keleivis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 96.....
45 Pasakos iš gyvenimo lietuviškų Velnių. Velnių, surinktos D-ro J. Basanavičiaus puslap., Chicago, Ill. 1906 m. Šioje knyg. telpa keli šimtai gražiu pasaku: apie (dangu), čyščiu, pekla; apie giltine, ligas, kelera, apie dvases (dvasias), velnius, ir vedinimasi ir tt. Pasakos užrašytos i tos kalboje kokioje buvo pasakotos. Kaune gub. pagal kauniečiu kalba, Suvalku gub. pagal suvalkiečiu kalba, Prusu Lietuvoje pagal Prusu lietuviu kalba, Dzukijoj pagal dzuku kalba ir tt. Kas megsta gražias pasakas, tegul užsiperka šia knyga. Preke neapdar.....$1.50
Apdaryta.....$2.00
44 iš mano atsiminimų (su atorium paveikslu). Parašė Dras Vincas Pietaris, spaudos parengė Dras J. Basanavičius, Chicago, Ill. 1905 m., pusl. 301. Gražios apysakėlės iš gyvenimo sodiečių.....75c
67 Lietuviškos Pasakos Ysvirios. Dalis I. Surinko Dr. J. Basanavičius, Chicago, Ill., 1898 m. pusl. 280. Čia telpa 141 labai gražios, juokingu ir žingeidžiu pasaku. Kas šita knygute turės, tam geru ir gražiu pasaku niekados truks. Preke neapdarytos.....$1.25
Apdaryta.....$1.50
69 Lietuviškos Pasakos Ysvirios. Dalis III. Surinko D-ras Basanavičius, Chicago, Ill., 1905 pusl. 333. Telpa čia 202 gražiu ir labai juokingu pasaku.....$1.25
Drutuose apdaruose.....$1.50
68 Lietuviškos Pasakos Ysvirios. Dalis II. Surinko Dr. J. Basanavičius, Chicago, Ill. 1903 pusl. 330. Telpa čia 226 gražiu, žingeidžiu ir juokingu pasaku, bovjančiu kiekviena skaitoja ir klausytoja.....$1.25
Apdaryta.....$1.50
70 Lietuviškos Pasakos Ysvirios. Dalis IV. Surinko D-ras J. Basanavičius, Chicago, Ill. 1905. pusl. 299. Telpa čia 234 labai gražios ir užimančios pasakos, bovijančios kiekviena skaitytoja ir klausytoja.....$1.25
Drutuose apdaruose.....$1.50
97 Pamokslai Išminties ir Teisybės išguldinėti gavėnia visa sanitu. Chicago, Ill., 1899, puslapiu 182. Szitoje knygelėj telpa 128 gražios, juokingos ir išmintingos pasakaitės. Kas nori turėti gražiu, juokingu ir pamokinančiu sksaitymu, tegul nusiperka šia knygele, o tuos ka papasakoti ir ant kiekvieno klausimo mokės duoti išmintinga atsakyma.....50c
100 Pasaka apie Kantria Alena, kuri per 22 metu vaikščiodama po svieta daugybe bėdu ir vargu iškentėjo. Chicago, Ill. 1902, pusl. 66.....20c
114 Ponas ir Bernas. Chicago, Ill. 1904 pusl. 64. Apysakaite L. Tolstojaus iš gyvenimo maskoliišku kaimiečiu; žirgsėdi norintiam susipažinti su buviu ir sanlygoms gyveniimo maskoliišku kaimiečiu; ji verčia skaitytoje jausti drauge su prislegtais vargu žmonemis.....15c
185 Žmogus Nepliuškis. Vertė iš švediško Nėris Chicago, Ill., 1899, pusl. 23. Grazi apysakėlė: kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su vargingą mergina ir laimingiau gyveno už kitus, su turtingoms apsivedusius.....10c
210 Dede atvažiava. Komedija viename akte. Pagal lenkiška sutaise K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902. pusl. 62. Šita komedija buvo kelis kartus lošta lietuviškos draugystes Peterburge, Maskolijoje. Ji yra maskolišos valdžios cenzuruota ir todel ja galima ir į Lietuva parsiusti. Maskolijos valdžia jos parsiuntimo nedraudžia.....20c
215 Geriausu veliausu negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkiška sutaise K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. Šita knygute teip kaip ir No. 210 yra Maskolijos cenzuros daleista ir gali buti Lietuvon siunčiama.....15c
262 Mindaugis Lietuvos karalius. Chicago, Ill. 1900. pusl. 86. Istoriškas paveikslas penkiuose aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slowacki, lietuviškai vertė Vincas Kapsas (Dras Kudirka). Knygelė paskirta ypatingai mylėtojams teatru.....25c
331 Žile golvon — velnias voodegon. Komedija viename akte. Pagal lenkiška sutaise M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. Šita knyg

Katorija Suvienytų Valstijų Sziaurinės Amerikos. Chicago, Ill., 1896 m. pusl. 364. Apkaip Kolumbas atrado Amerika, koki čia žmonės gyveno, koki žmonės pirmiausia Europos pradėjo Amerikon plaukti, ko ko kaės buvo, už ka kariavo ir kokiuose metuose kiek prezidentu buvo, koki ir kiek kuriose NN žemei yra padares. Telpgi telpa suvienytu Valstijų konstitucija, kuri yra reikalingiausia Amerikoje gyvenančiam dėl suprantamo kokias jis čia turi tiesas, kas jam yra ...$1.00
Apdaryta ...$1.25

99 Baltų Istorija. Pagal A. B. Schnitzerį parašė Sernas. Chicago, Ill., pusl. 304, su paveikslais. Aprašo kokius bodu žmonės rašyti ...

1270 Lietuviškas Lementorius su poteriais, taisyklėmis ir mistrantoru. Vilniaje, 1863. pusl. 32. ...15c

1300 Rankvedis angliškos kalbos. Pagal Ollendorf, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis, Chicago, Ill., 1906, pusl. 307. Yra tai ...

1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos (dalis I). Sutaisė A. Lalis, Chicago, Ill., 1902. Pusl. 322. Čia rasi visokius lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kiekvienas žodis pažymintas kursivoms literoms prie kokio skyriaus gramatikos jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti mėlyno audimo apdarai, sidabrinės literos ant nugaros $2.00

1327 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų (abi dalys — I ir II, t. y. Nr. 1326 ir Nr. 1328) visnoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai mokintis angliškų kalbą. Formatas ir apdarai toki kaip Nr. 1326. ...$6.00

1328 Žodynas angliškai-lietuviškos kalbos (dalis II). Sutaisė A. Lalis, Chicago, Ill., 1905, pusl. 835. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis pažymintas kursyvoms literoms prie kokio skyriaus gramatikos jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Apdarai, nugara ir kampai drutos, gražios morokko škuros, ...

1329 Žodynas. Tas pats kaip Nr. 1327, tik pilnai apdarytas ...$7.00

1362 Gyvenimas Šv. Tėvo, Popiežiaus Benedikto IX, valdžiusio apaštališką sostą Ryme ...

1420 Tikyba ar mokslas? Tyrinėjimai tikėjimiški, moksliški ir draugijiškai politiški. Antra laida su priedu, Chicago, Ill., 1901, pusl. 211. ...50c

1498 Lietuviškas Sapnininkas, surinktas iš daugelio žvetimtautiškų sapnininkų ir surėdytas pagal tikrą persiškai egiptišką sapnininką — su 310 paveikslų ir apmėstymu planėtu bei paslapčių, kokias senovės žmonės vartojo inspėjimui ateities. — Geriausiai išguldo visokius sapnus, Chicago, Ill. 1895, pusl. 205 ...50c
Apdaryta ...65

1519 Priedelis prie lietuviško klausimo, Chicago, Ill., 1905, pusl. 38. Politiškas Lietuvos klausimas ...15c

1515 Naujas Pilnas Orakulas arba knyga burtu, monu ir visokiu paslapčiu, ir praktiška C. C. St. Germain Deinažinystė, su paveikslėliais Surinko ir išguldė iš svetimtu kalbu J. Laukis, Chicago, Ill., 1904, pusl. 412. Knygos formatas 6x9 colius, ant viršaus apdaru kolioruotas ...

1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sudėjo F. J., lietuviškai verte J. Laukis. Chicago, Ill., 1903, pusl. 292. Yra tai išaiškinimas monu darymo. Dabar jau su monu knygomis nieks lietuvin nepriguadines, nes nusipirs šia knyga atrasite joje visas monu ir burtu paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai ...

1525 Rankvedis gromatu rašymui. Pamokinantis knygelė kaip rašyti gromatas visokiuose reikalose ir visokiu luomu žmones: in gimines, draugus, prekėjus, ponus, kunigus, ...

Pinigus prisiųskit per Money Order'į ar registravotoje gromatoje adresuodamas:

A. OLSZEWSKI,
2252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Panoramos.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai pažiūrimas arba žiuronas su padidinančais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į natūrališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir t. t. Teleskopas paverčia į natūrališką esybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslą, bet tikrą atsitikimą.

Mes turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus kaip matote žemiau surašytus.

Serija susidedanti iš 100 sekančių paveikslų:

101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castile Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošlorių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
120 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Selna'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pleciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kelio užuolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Sename Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Citadelio sienų, Kaire, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų daržas.
71 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
84 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawališki mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawališka moteris, gaudanti Peehea, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukinanti laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apgindjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja ..$3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo ...$2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo ...$1.00

Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. Boston, Mass.
Nik. Gendrolius, 287—3rd St.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.

Brooklyn, N. Y.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 131 S. Main St.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 2018 N. Washington, St.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Luis, 26 So. Green St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.
I. M. Maskeliunas, 2134 Forbes St.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Springfield, Ill.
J. Klembauskas, 7 Millrow

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 12 Harlem St.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Pittsburg, Pa.
F. J. Bagočius, 2216 Tustin st.

New Haven, Conn.
K. Llažaitis, 217 Ferry St.

Mt. Carmel, Pa.
Jonas Banis, Box 541.

E. St. Louis, Ill.
Felix J. Galminas, 537 Collinsville Av.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Diržulaitis, 155 Metropalitan Av.

Brockton, Mass.
K. Balčiunas, 571 N. Main St.

"LIETUVOS UKININKAS"

Lietuvių Demokratų Partijos Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išeina vieną kartą per sanvaitę iš Vilniaus, Lietuvoj.

Jame telpa teisingos žinios iš visos voj metų prekė $1.80; Amerikoje $2.50. Lietuvos ir kitų kraštų svieto. Lietuvos Kam yra miela prigimta šalis tėvynė-Lietuva, tai užsirašykit minėtąjį laikraštį, o žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike. Vienas numeris ant pamatymo 5 centai. Amerikoje vyriausiu agentu:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJI TAUTIŠKI PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Kelstutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Revoliucijos Paveikslas.

„Prie Liuosybės", didelis paveikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje 1905 m., kaip revoliucionieriai drasko maskolišką konceliariją. Labai dailus paveikslas pilnuose dažuose su žaliuojančiais lauksis ir mėlynu dangum ir t. t. Tokio lietuviško paveikslo da niekur nėra. Reikalingi agentai. Prekė $1. Adresuokite:

Lithuanian Art Association
Box 133, Shenandoah, Pa.

ŠOKIU MOKSLAINE
WATERBURY, CONN.

Ponas ir ponia John F. Rick atidarė šokių mokslainę po No. 103 ant Green gatvės, t. y. lietuviškoje svetainėje, **Panedėlio** vakarais su pritarimo orkestros. Norinti pramokti šokti maloniai užkviečiami atsišaukti. Mokslainė teip-gi gali buti parandavota privatiškiems šokiams ir tt.

Telefonas: 177—5.

AUKSINIS ATRAMENTAS

gra naujausias padalintojas laiszko. Paraszyk gromata tevam, giminem arba pacziai su auksiniu atramentu o bus tai negirdeta naujiena. Preke tik 25c už buteliuka su prisiuntimu. Siuskit mokesty Penk-Centinem markem pas:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
22 PILSEN STATION, CHICAGO, ILL.

VISIEMS DOVANAI!

Lietuviškas katalogas, katrame yra šimtai visokių daiktų, paveikslėliai ir jų prekės kaip tai:

Žodų, laikrodėlių, lenciugėlių, laketų, spilkų, guzikų, laikrodžių, britvų, armonikų, koncertinkų, kiornetų, skripkų, bubnėlių, kornetų, mandolinų, vargonų, fonografų, plunksnų, drukuojamų mašinėlių, kišeninių liampų, knygų ir tt.

Lietuviai nesiduokit išnaudoti visokiem apgavikam, kurie po yvairiom firmų vardais dankstosi ir apgaudinėja visomėnia. Reikalaujanti viršui minėtų daiktų, visados kreipkites pas M. J. DAMIJONAITĮ paduodami savo pilną adresą, o gausite KATALIOGĄ DOVANAI ir busit aprupinti gerais - teisingais daiktais.

Vienatinė lietuviška prekystė Amerikoje, kurį išsiunčia visokius daiktus apsteluojant per laiškus, į visus Amerikos ir Canados miestus ir kaimėlius, per pačtą arba expressą. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:- **Karuoas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenkleliius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu pridera ncziai atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertiniu, Kliarniatu, Triubu ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru Dzlegorėliu auksininiu, visokiu Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Strielbu, Elektriniu Liampuku, Robiniu Litaru, Adresam Peščiu, Pluksnu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatu su visokiais apskaitymais ir dainomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odell drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik $6.50.

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingu visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adrisa, o apturės 84 puslapiu dideli šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI! Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos kliasos, prekes pigiasnes kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perlorlam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu didelį rabata adresuokit:

K. WILKEWICH — **112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.**

Laivu Kalendorius.

Šitas Kalendorius parodo kada, iš kur ir koki laivai išplaukia į Europą, iš kokio Porto, kokią dieną ir adyną, ir kiek kaštuoja Sifkortės nuo Porto iki Tilžės ar Eydtkunų. Norinti važiuoti į Krajų tegul peržiuri šį Kalendorių, o žinos kada ir iš kur laivą gauti ir kiek visa kelionė kaštuos.

LAIVO VARDAS	Kompanijos vardas	Portas iš kur išplaukia	Diena išplaukimo	Valanda išplaukimo	Per tiek dienų perplaukia marių	Šifkórtė kaštuoja nuo Porto į Tilžę	Šifkórtė kaštuoja nuo Porto į Eydtkunus
AMERICA	Hamburg American	New York	Birželio 20	12 diena	10	37.80	37.95
BLUECHER	" " "	" "	Rugpiučio 15	2 ryto	10	37.80	37.95
BREMEN	" " "	" "	Liepos 4	10 ryto	11	38.15	38.20
BALTIC	White Star	New York	Birželio 14	4:30 ryto	7	41.80	41.95
BATAVIA	Hamburg-American	" "	Liepos 13	7 ryto	14	37.80	37.95
BARBAROSE	North German Lloyd	New York	Liepos 11	10 ryto	12	36.65	36.70
CANADA	Dominion	Portland	Liepos 6	2 diena	10	36.65	36.70
CYMRIC	White Star	Boston Mass.	Birželio 19	4:30 po p.	9	37.80	37.95
CARMANIA	Cunard	New York	" 18	10 ryto	7	41.80	41.95
CARONIA	Cunard	New York	Liepos 2	9 ryto	7	43.80	43.95
CAMPANIA	"	" "	Birželio 15	9 ryto	7	43.80	43.95
CEDRIC	White Star	New York	Birželio 20	12:30 p.p.	7	41.80	41.95
DEUTSHLAND	Hamburg American	New York	Birželio 27	6 ryto	7	37.80	37.95
DOMINION	Dominion	Portland	Birželio 15	2po piet	10	36.65	36.70
CASSEL	North German Lloyd	Baltimore	Liepos 3	2po piet	14	36.65	36.70
EMPRESS OF IRELAND	Canadian Pacific R.	Montreal, Que.	Birželio 14	3 po piet	6	37.90	37.95
EMPRESS OF BRITAIN	" "	" "	Gegužio 31	3 diena	6	37.90	37.95
ETRURIA	Cunard	New York	Birželio 22	1 po piet	8	41.80	41.95
GERA	North German Lloyd	Baltimore	Liepos 24	2 po piet	14	36.65	36.70
GROSSER KURFUERST	North German Lloyd	New York	Liepos 18	10 ryto	12	36.65	36.70
IVERNIA	Cunard	Boston Mass.	Birželio 25	9 ryto	9	36.30	36.45
KOELN	North German Lloyd	Baltimore	Birželio 19	2 po piet	14	36.65	36.70
KRONPRINZ WILHELM	North German Lloyd	New York	Birželio 23	10 ryto	7	44.15	44.20
KAISER WILHELM II	" " "	" "	Liepos 9	10 ryto	7	44.15	44.20
KAISER WILH. d. GR	" " "	" "	Liepos 2	10 ryto	10	44.15	44.20
KROONLAND	Red Star	" "	Liepos 13	7:30 ryto	8	39.80	39.95
KAISER. AUG. VICTORIA	Hamburg American	" "	Liepos 11	10 ryto	10	37.80	37.95
KENSINGTON	Dominion	Portland	Birželio 15	2 po piet	10	36.65	36.70
LAKE MATIBONA	Canadian Pacific	Montreal Que.	" 30	10 diena	8	36.65	36.70
LAKE CHAMPLAIN	" "	St. John N. B.	Birželio 22	3 po p.	9	36.65	36.70
LAKE ERIE	" "	" "	Liepos 20	3 diena	9	36.65	36.70
LUCANIA	Cunard	New York	Birželio 29	9 ryto	9	43.80	43.95
MAIN	North German Lloyd	Baltimore	Liepos 17	2 diena	13	38.15	38.20
MAJESTIC	White Star	New York	Birželio 17	10 ryto	7	43.80	43.95
MERION	American	Philadelphia Pa.	Liepos 13	10 "	9	36.65	36.70
NEW YORK	American	New York	Liepos 6	9:30 "	9	39.80	39.95
OCEANIC	White Star	New York	Gegužio 31	10 "	7	43.80	43.95
PHILADELPHIA	American	New York	Birželio 22	9:30 ryto	7	43.80	43.95
PENNSYLVANIA	Hamburg American	" "	Liepos 6	2:30 po p	14	37.80	37.95
PATRICIA	" "	" "	Birželio 15	7:30 ryto	14	37.80	37.95
PRETORIA	" "	" "	Rugpiučio 13	10 ryto	14	37.80	37.95
RHEIN	North German Lloyd	Baltimore	Birželio 26	2 po p.	14	36.65	36.70
SAXONIA	Cunard	Boston Mass.	Liepos 9	9:30 ryto	9	36.30	36.45
SEMLAND	Red Star	New York	Birželio 29	8:30 "	7	39.80	39.95
GRAF VALDERSEE	Hamburg American	New York	Birželio 29	9:30 ryto	10	37.80	43.95
ST. PAUL	American Line	" "	Birželio 29	9,30 ryt.	7	43.80	37.95
SOUTHWARK	Dominion	Portland	Birželio 29	2 po p.	10	36.65	36.70
PRINCESS ALICE	North German Lloyd	New York	Birželio 25	10 ryto	10	38.15	38.20
VADERLAND	Red Star	" "	Liepos 20	10:30 ryto	8	39.80	39.95
ZEELAND	Red Star	New York	Birželio 22	1 po p.	8	39.80	39.95
FRIEDRICH d. GROSSE	North German Lloyd	" "	Birželio 20	10 ryto	10	38.15	38.20
FINLAND	Red Star	" "	Birželio 15	8:30 ryto	9	43.80	43.95
ST. LOUIS	American	" "	Birželio 15	9:30 ryto	7	43.80	43.95
NORDLAND	American	Philadelphia	Birželio 29	9:30 ryto	7	39.90	39.95
WESTENLAND	American	Philadelphia	Liepos 20	9:30 ryto	7	39.90	39.95

Virš parodytos prekės yra už vandenį ir Prusų geležinkelį, be Amerikos geležinkelio. Žemiau parodytos prekės yra už Amerikos geležinkelį nuo:

Chicagos į New Yorką ...$16.00
" " Bostoną ...$16.00
" " Philadelphią ...$15.50
" " Baltimorę ...$15.00
" " Montreal ...$15.00

Priidėk Amerikos geležinkelį prie vandenio prekių ir matysi kiek kaštuos visas kelias nuo Chicagos iki Tilžės ar Eydtkunų

Iš Chicagos reikia išvažiuoti 2 dienoms pirm laivo išplaukimo. Trukiai iš Chicagos išeina 3 val. po pietų.

Ar gali kur nors rasti daugiau laivų kaip pas mus? Ne! Męs turime dar daug daugiau laivų, tik del stokos vietos visų sutalpinti negalime. Musų šifkorčių prekės yra teip pigios kaip pačios kompanijos ofisuose. Jeigu kur nors ant šių laivų gausi šifkortę pigiau kaip pas mus, tai męs duosime tau $50.00. Pamėgink ir persitikrink.

Tiek daug teip greitų laivų ir teip teisingų prekių niekur nerasi kaip pas:

A. OLSZEWSKĮ
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas nori važiuoti į Krajų, tegul ateina pas mus, o čia visada gaus savo laike greitą ir gerą laivą.

Ant 17 Akmenu Railroad Laikrodelis

Patentuotas reguliatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas. 18K auksuotas, dvigubi "Hunting" lukštai, gražiai iškvietkuotas. Tikrai geras laikę rodo. **Vieur vartojamas geležinkelio tarnu kaipo teisingai laika rodantis; garantuotas ant 25 metu.** Šitą laikrodelį pasiųsime C.O.D. ant kiekvieno adreso, su pareikalavimu išegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašome, užsimokėk expresui $5.75 ir atvežimo kaštus ir paimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno centa. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi $35.00. Prie laikrodėlio pridėdame 14K auksintą labai gražų lenciugėlį su kompasu **dykai.**

Excelsior Watch Co.
900 Central Bank Bldg., Chicago

Mačuli kur bėgi?

Bėgu į valstiją Washington, nes ten yra daug darbo ir uždarbiai geri, o pas Dom. Milių galima užsitti ir gauti visokias geras rodas; beto gali gauti šaltą alų ir kitokių geriausių gėrimų ir ruskinių. Jo karčiama yra vos du bloku nuo Union stoties.

"Standard Saloon"
153 Washington St., Seattle, Wash.

Marė Laukienė

Atsakanti Akušerka
3246 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telefonas Yards 7696

Duoda visokią rodą ir geriausią pagelbą moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymio ir dažiuri atsakančiai po gimdymo. Podraug pranešu, kad dabartinis mano ofisas randasi Olszewskio name, 3246 S. Halsted st., ščio augšto.

GRAMATIKA
ANGLIŠKOS KALBOS

Su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: beast (byst) žvėris; eight (eit) aštuoni; eye (ai) akis ir tt. 174 puslapių, su prisiuntimu **$1.25.**

NAUJAS BUDAS IŠSIMOKINIMO GRAŽIAI LIETUVIŠKAI RAŠYTI, be pagelbos mokintojaus, 24 puslapiai, su prisiuntimu **10c.**

Pinigus reik siųsti "Money Orderiu" ant šio adreso:

P. MIKOLAINIS
Box 62, New York.

Nusipirk už Randos pinigus gerą Gyvenimą.

Gyvenk vienoje ir iszrandavok antrą.
Už $3200 gali pirkti vieną iš
50 Naujų, Dviem Augštais, Namų.

Arti Western Eelectric Co., Sears, Roebuck Co., National Melleable Casting Co., Winslow Brolių ornamentališkų geležinių darbų ir amerikinių spirališkų dudų išdirbinių.

20.000 Darbininkų Zmonių. $300 Inmokesties.

Liekinys po $32.00 kas mėnesis, imant palukį drauge. Randos $30.00 ant mėnesio; 5 ar 6 kambariais, trioba su aukštu ir 7 pedų panamiu su išlietais pamatais. Georgijos pušies apdabai; maudykla, šiltas ir šaltas vanduo. Visoki pagerinimai įtaisyti ir apmokėti.

14ta Gatvė ir 49ta Avenue.

LOTAI Granto Žemiškosios Bendrijos Podalyj neužilgio pakils savo vertėje. (Dovydas B. Lyman, globėjas. Willard T. Block, išdininkas.)

Męs parduodame juos dabar po **$540** ir daugiau už Lotą **$50.00** įmokėti, likusiejie **$10.00** kas mėnuo.

Nuvažiavimas į Vidurmiestį prekiuoja 5 Centus.

Vienatiniai Agentai
KNOTT, CHANDLER & CO.,
110 DEARBORN STREET

Vietinis Ofisas: 12-ta ul. ir 48-ta Ave. Atdaras kasdien ir nedėlioms. Jas. F. Hildreth, užveizda, savinybės skyrius. Lietuviškas pardavėjas buva visados ant vietos; jis visame jums patarnaus.

Pinigus paskoliname budavojimui.

Halsted ir 14th Gatviu
L. KLEIN

Krautuvė atdara vakarais: Panedelio, Ketvergo ir Subatos.

Musų lietuviški pardavėjai.

Petras Stefonaitis, Pardavėjas No. 117.

Ona Kučinskiutė, Pardavėja No. 114.

Otto Šukšta, Pardavėjas No. 33.

Dirbejo pralaima yra tavo išlaima!

Didelė drabužių dirbtuvė Baltimorėj nustojo gyvavus ir pasiulė mums už grynus pinigus visą sąkrovą vasarinių Siutų už labai žemą prekę. Užtai pirkdamas dabar Siutus iš musų krautuvės užčėdįsi vieną trečdalį tikros vertės.

Vyriškas 2 Šmotų Išeigos Siutas $2.98
Vertas $6.00; šviesių ar tamsių audimų; visokių didumų

Vyriškas Iszeigos ir 3 Šmotų Siutas $4.35
Vertas $6.50; vienos ar dubeltavos krutinės stilių

Vyriškas 3 Šmotų ir Išeigos Siutas $5.95
Vertas $9.00; pasiutas iš gražių worsted audimų

Vyriszki Iszeigos ir Paprasti Siutai $7.50
Verti $10 ir $12; gerai pasiuti; puikių audimų

Vyriszki Rankų Darbo Siutai $10.50
Verti $15; visi grynų vilnų; gerai pasiuti

L. KLEIN
HALSTED & 14TH STS.

Visai Dykai
Didžiausias Kataliogas Lietuviszkoje Kalboje

Bus nusiustas kožnam kuris prisius savo tikra varda, pravarde, adresa ir pora markiu. Naudingas, reikalingas kožnam lietuviui ir lietuvei.

JAME TELPA

teisingi apraszymai apie suvirsz 200 visokiu kuniszku nesveikumu, vyru moteru ir vaiku. Iszaiszkina pradžia, priežasti ir pasekmes ligu ir pasako kokias gyduoles naudoti. Telpa paveikslai ir prekes visokiu naujausiu elektro-gydancziu aparatu, Roberiniu daiktu, Magiszku Aparatu, Drukuojamu ir Raszomu Maszinu, Stereoskopu ir jiem Paveikslu, Armoniku Koncertinu, Britvu ir daugel kitokiu kožnam reikalingu daiktu. Raszyk tuojaus.

Iszkirpk szita, iszpildyk ir prisiusk mum, o už dvieju dienu Didžiausias Lietuviszkas Kataliogas bus tavo namuose.

Vardas .....

Adresas .....

Miestas ir State .....

John's Supply House
Pilsen Station, Chicago, Ill.

Lietuvių Daktaras

Dr. Marija Dowiatt-sass
723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.

Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Telpgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias užsisenejusias ir paslaptingas vyru ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Raulai kur tu begi?

Nugi pas Petra Szlaki, nes labai ištroškes, o pas jį galima atsivėdyti, nes jis turi puikų, šaltą bavarską alu, gardžią ruską očiščeną arielkę, cigarus net iš Havanos, o išsigėrus gauni žmogus puikų užkandį kiekvieną dieną, tai jau negallu ilgiau su tamista kalbėti. Lik sveikas, turiu skubintis. Prie to jis turi puikią salę vestuvėms, mitingams ir paklausė kiekvieno, o ypač už vertėją susikalbėti angliškai. Ateikite pas mane, o aš jums patarnausiu už dyką visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiave iš kitų miestų gali gauti geriausią nakvynę.

Petras Szlakis,
3321 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Tarpe 33-czios gatves ir 33-czio Place.
Telefonas Yards 6012

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (sudūose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS

OFFISAS---Kampas 31-mos ir South Halsted Gatviu ::::::
CHICAGO, ILL.
GYVENIMAS VIRSZUI APTIEKOS

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. ::

GERIAUSIAS PRIETELIS

Tas, kurs pagelbi nelaimėj; bet ar gali rastis sunkesnė nelaimė žmogui, kaip buti varginamu ligos?

Tuom gelbėtojum nuo visokių ligos kankynių — silpnybių, yra **Dr. Collins New York Medical Institutas,** nes tą **Institutą** visuomenė vadina gyvasties gelbėtojum ir **geriausiu prieteliu,** už išgydymą daugiausia ir nuo visokių ligų, ne kaip kokie kiti daktarai, Institutai, ar Ligonbučiai, išgydant ir tokias ligas, kurių kitur neįstengė išgydyt, tuos ir pagelbėjo.

Kur mokslas, vienybė - ten yr galybė; per tai **Institutas,** gydyme turi gerą pasekmę, kad jame apart Daktaro Profesoriaus, darbuojasi tikri Specialistai ir tam Institute yra daugiau daktarų, ne kaip rokuojant visus, į kruvą, kurie šiam laikraštyje pagarsinti. Vaistai, kurie tik žinomi daktariškame moksle kaipo geriausi, tai iš visos pasaulės yra pargabenti; apart tų, ką Instituto Specialistai nuolatos darbuojasi, išrandant naujausius vaistus, kuriuos kitur negalima gaut. Per tai pasekmingai yvairios ligos ir tampa pergalėtos, jog tokia galybė darbuojasi ir geri gryni vaistai vartojami.

Jeigu nesveikas, tai nesivargyk ligoms, neatidėliok!

Kad ne asabiškai, tai aprašant ligą atsišauk, o busi išgydytas nuo: Kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpaus ir sunkaus kvėpavimo, greito paltsimo, kosulio, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dyspepsijos, vidurių ligos, nevirinimo, užkietėjimo, žarnų slogos ir skaudėjimo vidurių, šonuose, tuštymuose ir po krutine. Galvos skaudėjimo, svaigimo, užimo ir spiegimo ausyse, bei kurtumo. Kraujo nečystumo, išbėrimo spuogais, juodgalvėms ir parkoms, niežais. Akių ligos. Neuralgijos, neurastenijos, tirpimo kuno. Reumatizmo, skaudėjimo po visą kuną smagenų, kaulus ir gyslas bei sanarius, sutinimo. Geltligės. Nusitpnėjimo ant sveikatos ir lytiškai (nejiegumą-nemelte). Blogus sapnus ir sėklos nubėgimo. Nuo saužagystės su jos visoms baisioms pasekmėms sugriovimo sveikatos. Priepuolio, nuomario, nerviškumo, greito ir didelio piktumo. Nuo lytiškų piktų užsikrečiamų (slaptų) ligų — kokio jos vardo ar skyriaus nebutų, į trumpą laiką liekasi išgydytos. Pusės ligos, skausmingo ir tankaus slaptinimosi. Patrukimo Hemoroidų. Nemiegojimo, sunkumo kojose, rankose. Lenkimasi draugijos, neturėjimo vaisiaus ir kitų visokių slaptų ligų vyrų, kaip ir **moterų**: skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, neturėjimo andrapanių, kenkimo baltųjų ir kurios tik ligos varginimui žmonių atsiranda. Po ištyrimui, kad apsiima išgydyti ir duoda vaistus, tai užtikrinta sveikata ir išgydymas.

Slaptybė šventai užlaikoma!

Kad visokios ligos tampa išgydytos, tai pats darbai už save kalba ir iš daugybės išgydytų, pagal Jų norą, nors keletą patalpinam padėkavonių; ką kiti daktarai negali padaryt. Sztai ką išgydyti kalba:

Guodotinas Profesoriau Instituto!
Nors daug daktarų perleidau, bet jie tik mano ligą užsėndino begydant, nors ir gerais vadinasi, bet Hospitalės algą moka, bet savo Ofiso paduotose valandose, nuo ryto iki vakaro namieje sėdi. Bet kaip į Jųs globą atsidaviau, aprašęs ligą, ir prisiųstas gyduoles suvartojau, tai prapuolė skaudėjimas strėnose, rankose, kojose, pečiuose ir visa liga, kurią buvau įgavęs per neišmintingą pasielgimą, kaip yra aprašyta Jus knygoje **„Vadovas į Sveikatą"** ant 146 puslapio. Dabar esu sveikas kaip niekad nesirgęs ir dėkingas, už knygą, gerą rodą, o labiausiai už geras grynas gyduoles. CH. GALUNAS, Box 114, Mullberry, Kansas.

Mielas Dr. Profesoriau ir Specialistai!
Nors žielus metus prisikankinau teip labai skaudžia liga, bet kad Jus įstengėte mane išgydyti nuo to galyos skaudėjimo, vidurių ir gumbo gėlimo, tankaus skausmingo šlapinimosi ir baltųjų tekėjimo, su skaudėjimu krutinės ir visuose sanarriuose. Nors nesitikėjau, kad nors išgyti, nes kožnas daktaras pagydęs apleido, nieko nepagelbėdamas. Bet kaip į Jus garbingą Institutą atsišaukiau ir nenusiminti dėl mano sveikatos darbavotės, tai tai jau po suvartojimo tų paskutinių gyduolių persitikrinau, kad esu pilnai išgijus; už tai Jiuom siunčiu didelę padėkavonę. Tuos kelis žodžius noriu, kad pagarsintumėt į laikraštį, kad reikalaujanti žinotų, kur tikrą pagelbą sveikatai gali rasti. Mrs. P. BOSELIENE, 1026 Nicollet Ave., Minneapolis, Minn.

Dauggalingas Dr. Collins Med. Inst.!
Kaip pirmiau skundžiausi per ligos varginimus: sunkaus kvėpavimo ir skaudėjimo šonuose, krutinėj, skrepliavimo ir valkėtojančių dieglių po visą kuną, tai per Jus storonę ir geras gyduoles, kurias suteikėt, likausi jau išgydytas. Nors iš pradžios vartojant gyduoles jaučiaus savyje kaip revoliuciją, bet tolinus vis ir vis darėsi geriau, o dabar pasijučiau pilnai sveikas ir laimingas, nes liga neatsinaujina daugiau; už tai labai dėkavoju. Bučiau išmintingai padaręs, kad iš kart prie Jusų bučiau kreipiasis, ne kaip prie tų, ką 3 bei 6 paveikslėls giriasi: netrukus gal ir 9 pasigirs, o iš viso tik vienas Daktaras yra. Dabar tik persitikrinsu, kad **Dr. E. C. Collins M. I.** yra geriausias prietelis ir gelbėtojas gyvasties. J. ŽEMANTAUCKAS, 212 First St., Jersey City, N. J.

Pirmiau dirbt negalėjo, kankino kosulys, nerviškumas, abelnas nusilpnėjimas nuo slaptos ligos nuo ilgo laiko; pasekmingai likosi išgydytas.

St. Bakajus, Box 335, Proctor, Vt.

„Vadovas į Sveikatą"

Tas institutas ne tik yra gelbėtojum sveikatos ir gyvasties, bet kad yra geriausiu prieteliu žmonių, tai išdavė labai naudingą daktarišką knygą „Vadovas į Sveikatą", suvirš 200 didelių lapų didžio. Kuris tą knygą perskaitys, ne tik mokės nuo visokių nelaimių ir ligų apsigint, bet ir kitus galės pamokyt. Toj knygoj teippat yra plačiai aprašyta, apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir tt., su daug paslaptybių atidengimo. Ir tą naująją didesnią knygą trečio išdavimo, kožnas apturės, kuris atsiųs 10 centų stampomis už atsiuntimą ir savo adresą. Visiems Dovanai!

Išgydytas nuo reumatizmo, dyspepsijos, kataro, galvos skaudėjimo ir svaigimo; per kitus buvo pripažintas neišgydomu, **Dr. Collins Institutas** į trumpą laiką išgydė.

P. Vasiliauskas, Box 116 Grampian, Pa.

Bereikalo vargintis ligoms ir silpnybėms, kad atsakančiai gali but išgydytu, atsilankant asabiškai ar parašant (lietuviškai) kas kenkia. Gyduolės išsiuntinėjamos po visą Ameriką ir kitas dalis svieto.

Rašant knygos bei pagelbos sveikatai pas Daktarus, visados reikia adresuot teip:

Dr. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34 St. (arti Broadway) NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos kasdiena: Nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Šventoms dienoms: Nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

:: UNI-VER-SAL GYDUOLES ::

Visi žmonės užsitiki mums ir musų gyduolėms, kurioms duodame teisingiausią rodą per laišką **dykai.**

Kaip išsigydyti Rupturą, Akių ligą, Galvos ligą, Slinkimą plaukų ir Pliknimą, Pučkus, Saulės įdegimą, Didervinės, Niežus ir lytiškąjį brudą. **Gyduolės nuo dantų geriausios už 20c. Nuo kojų užtrinų tik 10c.** Mes turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonėmis nuo žmonių visokių tautysčių. Rašyk pas mus: **J. M. BRUNDZA CO.,**
996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

TIKTAI PER 30 DIENU!

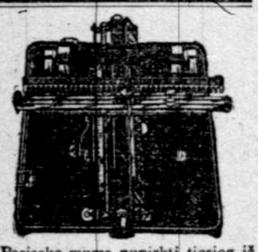

Pasiseke mums nupirkti tiesiog iš fabryko 1000 drukuojamu naujausio išradymo mašinukiu. Preke ju visados buvo ir yra $15.00, bet mes paleidome jais per 30 dienu tiktai po **$10.00,** ir dar pridėdame po 100 arkušu poperos ir 100 konvertu su tavo vardu pravarde ir adresu. Pinigus siųskite per Money Orderį arba registravotoje gromatoje.

MIKOLAS J. TANANEVICZE,
184 W. 18th St., Chicago, Ill.

Mes reikalauname agentu del pardavinejimo Gromatoms Poperu. Prisiunskite 25 c. stampomis o mes prisiusime Jums sempelius.

NAUJAUSIAS ISZRADIMAS DERMATOLOGIJOS MOKSLE.

Dangybė odos ligų paeina nuo nešvaraus užsilaikymo ir užsikrėtimo telpgi ir nuo vidurinių ligų. Daugumas gauna pučkus, pleiskanas, slinkimą plaukų, plikimą per apsileidimą. Gydosi pas neatsakančius daktarus ar agentus, kurie tik pinigus išvilioja, o paskui rašote mums, kad ėmėte daugybę gyduolių iš įvairių apgavikų ir pagelbos negavote ir sakote, kad, gal, ir musų gyduolės negelbės. (Taigi meldžiame mums darodyti; kokis žmogus likosi musų gyduolėmis apgautas). Turime tukstančius originališkų padėkavonių ir tą galime ant sudo prisiekti. Tegul bent vienas daktaras parodo mums tiek padėkavonių, o mes duosime didelį atlyginimą. Plika galvą sunku gydyti, jeigu senas ir galva žvilga, tai to pagelbėti negalima, bet jeigu jaunas, o turi retus plaukus, o ant odos matytis mazi plankučiai, tai tam galima suteikti pagelbą; plaukai nėra grybai—viena diena neišdigs. Atsišaukiantiems nusiųsime dyka informacijas su plačiu aprašymu. Mes nesiulome prisispyrę savo gyduolių, teisingas daktaras to nė vienas nedaro. Kas nori persitikrinti tegul rašo pas mus. Adresas

J. M. BRUNDZA Co. Chemist
New York & Brooklyn, U.S.A.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes kolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Iszgydau in 5 dienas

VARICOCELE HYDROCELE
(t. y. pagadintas gyslas)
Be jokiu perszuliu ir skaudėjimu

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Striktura, telpgi užkrečiančius kraujų užnuodyjimus, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo kelioliktos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, vardan parodyti jog aš turiu vienintelį budą su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI
Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

PRIVATIŠKAS VYRU LIGAS.
Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

VISOKIOS PATARMĖS DOVANAI!

Iszgydau galutina

Specialistas moteru ir vyru ligu.

MOTERIŠKAS LIGAS.
Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutaisytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

KRAUJO UŽNUODYJIMUS.
ir odos ligas, paveizdan: išbėrimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir tt.

aš iszgydau ant visados.

KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarp Lake ir Randolph st. **CHICAGO, ILL.**
Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro. **Nedėliomis:** nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietu.

KODEL KENTETI TYLIAI?

Jeigu esi jaunas, senas ar viduramžis
Męs Tave išgydysime.

Męs padarėme speciališkumą begydydami ypatiškas, nerviškas ir chroniškas vyrų ligas per 20 metų. Ta šaka medicinos tapo musų gyvenimo studija. Sergantiems neduodame suviliojantį nusprendimą jų ligos. Visada, priimdami gydyti, duodame pilną ir pasiliekantį išgydymą; musų prekės žemos.

JAUNUS VYRUS kenčiančius nuo jaunystos išdykumų, pilnai išgydome.

VYRAMS virš 40 m., kurie jaučia, kad jų pajiega nyksta, suteikiame galutiną išgydymą.

Išgydome greitai ir pasekmingai: kraujo užnuodijimą, varicocelę, inkstų ir pusės ligas, reumatizmą, neuralgiją, skilvio ir kepenų ligas, raudonąją gyslą, votis, pasididinusias giles ir visas odos ligas.

ATMINK kad mes rašome pacijentams ypatiškai ir jų pačių kalboje ir niekados neišduodame jų paslapčių.

Męs pristatome visas gyduoles musų pacijentams ir išsiunčiame į visą sviętą.

Prašyk dykai Išpildymo Blankos, jeigu negali pats pributi mųsų ofisan.

Joje išaiškintos įvairios ligos, ir kaip nuo jų gali išsigydyti namieje.

RODA DYKAI! **VALANDOS:** nuo 9 iki 5; nedėliomis: nuo 8 iki 12.

DR. JOS. LISTER & CO.,
ROOM 604 L. 40 DEARBORN ST. CHICAGO, ILL. U. S. A.

A. L. Graiczunas, Ph. G., M. D.
3202 So. Halsted Street, kampas 32ros gatves, Chicago, Ill.

Lietuviai, nesiduokite save apgaudinėti visokiems profesoriams, specijalistams ir šundaktariams, pas kuriuos tik pinigus sukišate, o sveikatos ir teisingos rodos negaunate. Jei sergi kokia liga, eik pas Dr. A. Graičuną, jis duos teisingą rodą **dykai** ir pasakys, ar galima išgydyti ir kaip ligai gydymas traukšis.

Dr A. L. Graičunas nesuvadžiojo dar jokio ligonio ir iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis yra išgydomas, ar ne; kurį apsiima išgydyti, išgydo greitai ir už mažą žmokestį.

Už sužeistus visada užstoja ir kompanijų agentai nenuperka manęs. Ir teistiems prie darbo, karų, geležinkelių ir tt., suteikia greitą pagelbą ir rodą, o sužeistiems klausę Dr. Graičuno rodos, gavo visada gerą atlyginimą.

Gydo visokias ligas be skirtumo: Vyriškas, Moteriškas ir Vaikų ligas
Valandos priėmimo ligonių kasdien ir nedėliomis: Nuo 8 ryto iki 10 val. vakaro.
Telefonas 7399 Yards.

Nerviški Vyrai

Nuorašas brangaus recepto prisiunčiamas visiems vyrams, reikalaujantiems pagelbos. Ne C.O.D. ar dovanas gydymo humbugas. Perskaityk visą apskelbimą.

Šitas rašyta vyrams, kenčiantiems nuo sunaikintos sveikatos kaipo pasekmės jaunystos išdykumų ir benuosalkumų. Klausyk mano rodos. Perstok dargs mėginimius su "dovaninials gydymais", elektriškais dirželis, "specijalistais", patentuotomis gyduolėmis ir kitokiais niekais. Jeigu nuolatai vartosi gyduoles, tai jos gali greitai sugadinti gromuliojimą, užnuodinti organizmą ir padaryti ligą neišgydomą.

Daugelį metų buvau nervišku, nusilpusiu, nejiegiu, o norėdamas atgauti pražudytą sveikatą, mėginau visokius gydymo budus, vieňok veltui. Galų-gale važiavau Europan ir pradėjau gydytis pas garsų gydytoją; jo gydymo metoda mane visiškai išgydė. Receptą vaistų, su kuriais gydytojas mane išgydė, turiu savo nuosavybėje, o kadangi gerai žinau, kaip sunku išsigydyti nuo tokių ligų, tai nusprendžiau recepto nuorašą ir kitiems suteikti, kurie kenčia nuo tų patilgų. Kas pas mane atsišauks, tam pasiųsiu nuorašą to recepto uždarytame laiške ir reikalingas informacijas dykai.

Vyrai visose vietose šios šalies, kentę vieną ar kitu budu nuo symptomų, paeinančių nuo persidirbimo, jaunystos išdykumų, neišmintingumų, benuosalkumų, nerviškumų, netekimų vyriškumo, blogos atminties, nejiegos, neturėjimo ambicijos, nupuolimo, gėdingumo, skaudėjimų nugaroje, abelno nusilpimo ir tt., pasinaudojo iš mano pasiulijimo, ir aš apturėjau šimtus laiškų nuo vyrų, jaunų ir senų ir visokių užsėnimų, kuriuose jie pranešė, kad likosi teip jau išgydytais kaip ir aš. Receptę pirašomos gyduolės turi buti grynos nuo visų nuodų, vienok receptas teip parašytas, kad jį gali išpildyti kiekvienoj geroj aptiekoj. Aš nieko nesiunčiu C.O.D. ir neturiu jokio išmislo išgauti iš jus pinigus arba jums parduoti gyduoles, kurių jus visiškai nereikalaujate, ir jeigu tamista atrasi mane neteisingu kokiame nors dalyke, tai gali mane viešai apskelbti šitame laikraštyje.

Šitas apskelbimas gal nebus daugiau šitame laikraštyje, todėl rašyk šiądien ir gauk nuorašą recepto ir reikalingas informacijas dykai kuogreičiausiai. Teipgi pranešiu tamistai, kaip aš galiu daryti tokį pasiulijimą be jokios nuotrotos. Adr.:

C. Bentson, P. H. Bx 655, Chicago, Ill.

Gera Naujiena Kencziantiem Musu Draugam Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokes tau atsiszaukti in Madison Medical Institute, Room 1, Haymarket Theatre Building, priesz ejima gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoszakni ir laikanti iszgydyma kožnos ligos kuria priima ant gydymo. Ar esi nerviszkas ir nusimines, silpnas ir nuilses, pavarges rytmecziais, truksta ukvatos, be gyvybes, lengviai nuvargstantis, gedingas, iszrodai sunykes, neužsitikintis, iszsigastantis, suerzinantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gediniesi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys indube ir neczystos, pajuodave paakiai, spuogai, plemai, ar koki kitoki iszberimai ant odos, nemoraliszki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszkas Silpnumas

nesuaugia ir szaltos dalys, nusistojimas szlapume paliktam per nakty, pienetas szlapumas, skausmai strenose, turi nesveikuma pusles ar inkstu? Iszsiputima gysliu maiszelyj, Užsendinta Puleteky, Užakima Varpskyles, Syfilitiszka Užnuodyjima Kraujo, ar kokia kitokia gedinga, nervu odos, kraujo ar užsendinta liga? Ar skruostai indube, žymus rupesczio iszreiszkimas ant veido, neramus naktyje, mainanczio upo, silpno vyriszkumo, turi užskurdusias dalis, prieszlaikini nykima, skaušmus kauluose, puolima plauku, skaudama gerkle ir teip toliau?

JEIGU TURI, TAI MADISON MEDICAL INSTITUTE

užtikrins tau pilna ir laikanti ant visados iszgydyma, jeigu jie nusprens kad tavo liga yra iszgydoma. Jausi pagerejima isz pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium terp vyru ant kuno, proto ir szirdies. Niekas teip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip iszbegimai seklos nakties laike, arba slaptingas nubegimas seklos su szlapumu. Tas padaro žmogu netinkancziu prie darbo, ženatves ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystes blogu darbu, naturaliszko silpnumo ar nuo pertankaus užganedinimo lytiszku geidavimu,

MES TIKRAI TAVE ISZGYDYSIME.

Mes gydom ir iszgydom seklos nubegimus, nervu nusilpnejima, užsenejusy puleteky, syfili, nenaturaliszkus begimus, patžagysta, inkstu ir pusles ligas, teisybe sakant, visas VYRU LIGAS. Visos kliutis laimingam ženybiniam gyvenime bus praszalintos. Tukstanczius jaunu ir pusamžiniu vyru kasmet priesz laika nuszluoja in graba jaunystes iszdykumai, pertankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors viena isz virsz paminetu ženklu, pasirodavik su mum pakol da ne per velu.

RODA TAU NIEKO NEKASZTUOJA,

o gali užczedyti daug kentejimu. Valandos, laike kuriu priima ligonius: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedeliom ir kitokiose szventes dienose, nuo 10 ryto iki 12 valandos pietu tiktai. Adresas:

MADISON MEDICAL INSTITUTE
161 West Madison St. ROOM 1, HAYMARKET THEATRE BUILDING **Chicago, Ill.**